

IV

(Zawiadomienia)

ZAWIADOMIENIA INSTYTUCJI I ORGANÓW UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA

SPRAWOZDANIE FINANSOWE WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

ROK BUDŻETOWY 2007

Tom I

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ORAZ SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU

(2008/C 287/01)

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
Informacja dodatkowa załączona do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	2
Główne zdarzenia i kluczowe pozycje	3
Budżet UE — wykonanie i rachunkowość	4
CZĘŚĆ I: Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich i informacja dodatkowa	10
A. Bilans	11
B. Rachunek zysków i strat	12
C. Rachunek przepływów pieniężnych	13
D. Zestawienie zmian w aktywach netto	14
E. Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego	15
CZĘŚĆ II: Skonsolidowane sprawozdanie z wykonania budżetu Wspólnot Europejskich i informacja dodatkowa	84
A. Skonsolidowane sprawozdanie z wykonania budżetu	85
B. Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania z wykonania budżetu	101

INFORMACJA DODATKOWA ZAŁĄCZONA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich za 2007 r. zostało sporządzone na podstawie informacji przedstawionych przez inne instytucje i organy na mocy art. 129 ust. 2 rozporządzenia finansowego. Niniejszym oświadczam, że sprawozdanie to zostało sporządzone zgodnie z tytułem VII rozporządzenia finansowego WE oraz z zasadami, regułami i metodami rachunkowości określonymi w załączniku do sprawozdania finansowego.

Księgowi tych instytucji i organów przekazali mi wszystkie informacje niezbędne w celu sporządzenia sprawozdania finansowego prezentującego aktywa i pasywa Wspólnot Europejskich oraz wykonanie budżetu, jak również potwierdzili ich wiarygodność.

Niniejszym poświadczam, że w oparciu o wyżej wymienione informacje oraz kontrole, które uznałem za niezbędne przed popisaniem sprawozdania finansowego, mam wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe prawidłowo i rzetelnie przedstawia sytuację finansową Wspólnot Europejskich we wszystkich istotnych aspektach.

Brian GRAY
Księgowy Komisji Europejskiej

GLÓWNE ZDARZENIA I KLUCZOWE POZYCJE

Roczne sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich za 2007 r. jest trzecim sprawozdaniem sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości memoriałowej wprowadzonymi przez Wspólnoty Europejskie w 2005 r. W roku 2007 dokonano także aktualizacji rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich i jego nowa wersja weszła w życie w dniu 1 maja 2007 r.

Podobnie jak w przypadku innych sprawozdań Komisja starała się wprowadzić ulepszenia w stosunku do sprawozdań finansowych opublikowanych w poprzednich latach w celu zapewnienia bardziej zrozumiałych i właściwych informacji.

Zaznaczono następujące zmiany wprowadzone w zakresie prezentacji sprawozdania finansowego za 2007 r.:

- w nowej sekcji przedstawiono wyjaśnienia dotyczące tego, w jaki sposób wykonuje się budżet UE i jakie stosuje się procedury rachunkowości. W sekcji tej wyjaśniono również, w jaki sposób finansowane są Wspólnoty, jak wydawane są środki budżetowe i jakie stosuje się procedury kontroli i rachunkowości,
- dodano również sekcję, w której bliżej wyjaśnia się kwestie dotyczące zwrotu nadpłaconych kwot, podając także szczegółowe informacje o odnośnych kwotach (zob. sekcja E.6),
- kwoty w tabelach dotyczących wykonania budżetu podawane są obecnie w mln euro. Dodano także zbiorczą tabelę, aby zapewnić lepszy przegląd dochodów i wydatków budżetowych,
- ponadto po raz pierwszy w informacji dodatkowej przedstawiono uzgodnienie rachunku zysków i strat z wynikiem budżetu.

Należy także zauważyć, że zakres konsolidacji zwiększył się od 2006 r. i obecnie objęto nią trzy wspólne przedsiębiorstwa w porównaniu z jednym w 2006 r. oraz 26 agencji w porównaniu z 24 w 2006 r.

GLÓWNE POZYCJE INFORMACJI DODATKOWEJ DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 R.

- Odnotowano dalsze zmniejszenie nadwyżki budżetowej z 1 848 mln EUR do 1 529 mln EUR.
- Wynik za rok zwiększył się i przekształcił z nadwyżki w wysokości 197 mln EUR w 2006 r. w nadwyżkę w wysokości 7 462 mln EUR w 2007 r.
- Aktywa ogółem wzrosły z 67 332 mln EUR w 2006 r. do 75 386 mln EUR, a zobowiązania ogółem wzrosły z 131 550 mln EUR do 134 006 mln EUR. Różnica między aktywami i zobowiązaniami będzie finansowana w perspektywie krótkoterminowej z już zatwierdzonych środków budżetowych lub, w perspektywie długoterminowej, ze środków gwarantowanych przez państwa członkowskie.

BUDŻET UE — WYKONANIE I RACHUNKOWOŚĆ**1. OPRACOWANIE BUDŻETU ROCZNEGO**

Z budżetu UE finansowany jest szereg strategii politycznych i programów w całej Unii. Zgodnie z priorytetami określonymi przez państwa członkowskie Komisja realizuje konkretne programy, działania i projekty. Mogą one obejmować wsparcie dla projektów edukacyjnych na rzecz mobilności uczniów i nauczycieli, projektów ukierunkowanych na wspieranie lepszego środowiska pracy dla pracowników w UE, a także mających na celu poprawę kontroli na granicach zewnętrznych.

Prawie 95 % środków budżetowych UE przypada na finansowanie takich strategii politycznych i działań UE, na które zgodziły się wszystkie państwa członkowskie. Bezpośrednie powiązanie między budżetem rocznym i strategiami politycznymi UE jest zapewnione dzięki budżetowi zadaniowemu (ABB). Nomenklatura budżetu zadaniowego, wprowadzona po raz pierwszy w budżecie na 2004 r., pozwala na jednoznaczną identyfikację obszarów polityki Unii Europejskiej oraz łącznych kwot zasobów przydzielonych na te obszary.

32 obszary polityki podzielone są na około 200 zadań (przy czym ponad 110 z nich obejmuje pozycje operacyjne), które w nomenklaturze budżetowej stanowią poszczególne rozdziały budżetu. Obszary polityki mają zasadniczo charakter operacyjny, ponieważ beneficjentami głównych zadań realizowanych w ich ramach są osoby trzecie, odpowiednio w ich zakresie tematycznym. Natomiast pozostałe obszary polityki, jak na przykład „Koordynacja i doradztwo prawne” czy „Budżet”, mają charakter horyzontalny i zapewniają właściwe funkcjonowanie Komisji. Struktura zadaniowa zapewnia wspólne ramy koncepcyjne dla ustalania priorytetów, planowania, budżetowania, monitorowania i sprawozdawczości, przy czym przede wszystkim ma ona zwiększać wydajność, gospodarność i efektywność wykorzystywania zasobów”.

Wewnętrzna procedura przyjęcia projektu budżetu rozpoczyna się od jego przygotowania przez Komisję, po czym jest on przekazywany do Rady, która może wprowadzić zmiany, tam gdzie uzna to za nieodzowne. Zaktualizowany budżet trafia następnie do Parlamentu Europejskiego, który może zaproponować poprawki bądź przyjąć lub odrzucić przedłożony projekt. Po osiągnięciu porozumienia w sprawie wszystkich zmian i aktualizacji (w tym w sprawie całkowicie nowego projektu, który w razie konieczności jest przedkładany przez Komisję) Parlament przyjmuje budżet w połowie grudnia. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego ogłasza przyjęcie budżetu, po czym można rozpocząć jego wykonywanie.

2. W JAKI SPOSÓB FINANSOWANE SĄ WSPÓLNOTY EUROPEJSKIE?

WE dysponują dwoma podstawowymi rodzajami finansowania: dochodami z tytułu zasobów własnych i dochodami różnymi.

2.1. Dochody z tytułu zasobów własnych oraz należności

Dochody z tytułu zasobów własnych wpływają automatycznie do UE w celu finansowania jej budżetu bez konieczności podejmowania przez władze państw członkowskich jakichkolwiek dodatkowych decyzji (w 2007 r. stanowiły one 93 % łącznych dochodów). Całkowita kwota zasobów własnych niezbędna do sfinansowania budżetu wynika z łącznej kwoty wydatków pomniejszonej o pozostałe dochody. Całkowita kwota zasobów własnych nie może przekroczyć 1,24 % dochodu narodowego brutto (DNB) całej UE. Zasoby własne można podzielić na następujące kategorie:

1. Tradycyjne zasoby własne (TZW), na które składają się cła, opłaty rolne i opłaty wyrównawcze od cukru. Tymi zasobami własnymi obciąża się podmioty gospodarcze. Ściągają je państwa członkowskie w imieniu UE. Niemniej jednak państwa członkowskie zatrzymują 25 % na pokrycie kosztów poboru. Cła i opłaty rolne nakłada się na przywóz produktów pochodzących z krajów trzecich, według stawek opartych na Wspólnej Taryfie Celnej. Opłaty wyrównawcze od cukru wpłacane są przez producentów cukru w celu finansowania refundacji wywozowych na cukier. TZW zwykle stanowią około 15 % łącznej kwoty dochodów z tytułu zasobów własnych.
2. Zasoby własne oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) pochodzą z obciążeń podstaw opodatkowania VAT w państwach członkowskich. Podstawy VAT zostały w tym celu ujednoczone zgodnie z zasadami wspólnotowymi i są obciążane według jednakowej stawki procentowej dla wszystkich państw członkowskich. Niemniej podstawa VAT uwzględniana w tej kalkulacji jest ograniczana do 50 % DNB każdego państwa członkowskiego. Zasoby oparte na VAT zwykle stanowią około 15 % dochodów z tytułu zasobów własnych.
3. Zasoby oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB) wykorzystywane są do zrównoważenia dochodów i wydatków, tj. do sfinansowania tej części budżetu, która nie jest objęta żadnym innym rodzajem dochodów. DNB każdego państwa członkowskiego obciążone jest taką samą stawką procentową, ustaloną zgodnie z zasadami wspólnotowymi. Zasoby oparte na DNB zwykle stanowią około 70 % dochodów z tytułu zasobów własnych.

W odniesieniu do płatności tych kwot, na odrębnym rachunku wykazano tradycyjne zasoby własne, które zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 zostały ustalone przez państwa członkowskie, lecz nie zostały udostępnione Wspólnotom, ponieważ nie zostały jeszcze odzyskane, ani nie przewidziano dla nich zabezpieczenia lub są kwestionowane. Każde państwo członkowskie przesyła Komisji kwartalne sprawozdanie dotyczące tych rachunków, zawierające następujące informacje dotyczące każdego rodzaju zasobów:

- nierozliczone saldo za poprzedni kwartał,
- kwoty uzyskane w danym kwartale,

- korekty podstawy (poprawki/skreślenia) w danym kwartale,
- kwoty odpisane,
- saldo, które zostanie odzyskane na koniec danego kwartału.

Uzyskane tradycyjne zasoby własne wykazane na odrębnym rachunku należy udostępnić Komisji najpóźniej w pierwszym dniu roboczym następującym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym należności zostały odzyskane.

Należy dokonać odpisu aktualizującego wartość należności na odrębnych rachunkach, tak aby uwzględnić sytuacje, w których faktyczne odzyskanie jest mało prawdopodobne. Odpis ten oparty jest na szacunkach państw członkowskich zgodnie z art. 6 ust. 4 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000, który stanowi, że „wraz z ostatnim sprawozdaniem kwartalnym za dany rok państwa członkowskie przekazują szacunkowe obliczenie całkowitej ilości należności, których ściągnięcie jest mało prawdopodobne, wykazanych na odrębnym rachunku na dzień 31 grudnia danego roku”.

W oparciu o szacunki przesłane przez państwa członkowskie odpis aktualizujący wartość odlicza się od pozycji „należności od państw członkowskich” w bilansie po stronie aktywów. Nie oznacza to jednak, że Komisja zamierza odstąpić od odzyskania kwot objętych tą korektą wartości. Nawet w przypadku gdy odzyskanie kwot wydaje się mało prawdopodobne lub wręcz niemożliwe, nie oznacza to zawsze utraty przedmiotowych środków w ramach tradycyjnych zasobów własnych w budżecie Wspólnoty. Nieodzyskane należności uznaje się za utracone jedynie pod warunkiem, że dane państwo członkowskie wyczerpało wszystkie wymagane środki w celu zapewnienia odzyskania środków. W przeciwnym razie państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność finansową i musi wpłacić przedmiotową kwotę do wspólnotowego budżetu zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000.

2.2. Dochody różne

Dochody różne wynikające z działań Wspólnot Europejskich stanowią około 7 % łącznej kwoty dochodów. Pochodzą one przykładowo z grzywien za naruszenie zasad konkurencji oraz nakazów odzyskania środków wystawionych dłużnikom prywatnym i publicznym w odniesieniu do zarządzania projektami wspólnotowymi (jak w przykładzie powyżej). Do tej kategorii zaliczają się także kary pieniężne nałożone przez Trybunał Sprawiedliwości na państwa członkowskie, które nie zastosowały się do danego wyroku. Każdego roku Komisja zarządza setkami tysięcy projektów i wystawia rocznie około 12 000 nakazów odzyskania środków. Do każdego niespłaconego w terminie długu dolicza się odsetki za zwłokę. W przypadku gdy długi stron trzecich, innych niż państwa członkowskie, wobec Wspólnoty pozostają niespłacone, decyzje Komisji (i Rady) nakładające obowiązek zapłaty podlegają bezpośredniemu wykonaniu zgodnie z przepisami z zakresu postępowania cywilnego obowiązującymi na terytorium państwa, w którym decyzje te mają zostać wykonane. Dochodzeniem należności od pozostałych dłużników zajmuje się służba prawna z pomocą zewnętrznych firm prawniczych.

3. W JAKI SPOSÓB ZARZĄDZANE I WYDAWANE SĄ ŚRODKI BUDŻETOWE WE

3.1. Podstawowe wydatki eksploatacyjne

Wydatki eksploatacyjne Wspólnot Europejskich obejmują różne działy perspektywy finansowej oraz przyjmują różne formy, w zależności od sposobu wypłacania środków pieniężnych i zarządzania nimi. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym Wspólnoty realizują budżet ogólny, stosując następujące metody:

Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane: w przypadkach gdy budżet realizowany jest bezpośrednio przez odpowiedzialną instytucję wspólnotową lub odpowiedzialny organ wspólnotowy.

Pośrednie zarządzanie scentralizowane: dotyczy przypadków, w których Wspólnoty powierzają zarządzanie częścią budżetu organowi Wspólnot lub państwu członkowskiemu.

Zarządzanie zdecentralizowane: gdy Wspólnoty powierzają poszczególne zadania w zakresie realizacji budżetu krajom trzecim.

Zarządzanie dzielone: analogicznie, w ramach tej metody zarządzania Wspólnoty powierzają określone zadania w zakresie realizacji budżetu państwom członkowskim.

Zarządzanie wspólne: w ramach tej metody Wspólnoty powierzają poszczególne zadania w zakresie realizacji budżetu organizacji międzynarodowej.

Większość wydatków, w tym roku jest to kwota 90 mld EUR (w 2006 r. 91 mld EUR), objęta jest działem „zarządzanie dzielone”, który zakłada oddelegowywanie zadań państwom członkowskim i dotyczy takich zagadnień, jak wydatki na rolnictwo oraz działania strukturalne.

3.2. Różni uczestnicy działań finansowych

Kolegium komisarzy ponosi zbiorową odpowiedzialność polityczną, jednak nie posiada właściwie żadnych uprawnień w zakresie wykonania budżetu. Każdego roku kolegium to powierza zadania związane z wykonaniem budżetu określonym urzędnikom, którzy odpowiadają przed kolegium komisarzy i podlegają przepisom regulaminu pracowniczego. Odnosi pracownicy, z reguły dyrektorzy generalni i szefowie służb, pełnią funkcję tzw. delegowanych urzędników zatwierdzających. Oni z kolei mogą przekazać zadania związane z wykonaniem budżetu tzw. subdelegowanym urzędnikom zatwierdzającym.

Kompetencje **urzędników zatwierdzających** obejmują cały proces zarządzania, poczynając od określenia co należy zrobić, aby zrealizować cele polityki ustalone przez daną instytucję, aż po zarządzanie podjętymi działaniami pod względem operacyjnym, jak i budżetowym, w tym podpisywanie zobowiązań, monitorowanie wykonania, dokonywanie płatności, a w razie konieczności także odzyskiwanie środków. Urzędnicy zatwierdzający muszą również dbać o to, aby przeprowadzane były oceny w celu dokonania analizy wykonalności ich propozycji (ocena *ex ante*) oraz podsumowania pozytywnych wyników i efektywności kosztowej już realizowanych programów (oceny okresowe i *ex post*). Wyniki tych ocen wykorzystuje się do usprawnienia procesu decyzyjnego oraz zwiększenia przejrzystości, rozliczalności i efektywności kosztowej działań wspólnotowych.

W każdej dyrekcji generalnej zapewnia się należyte zarządzanie finansami oraz właściwą rozliczalność poprzez oddzielenie kontroli zarządzania (za co odpowiedzialni są urzędnicy zatwierdzający) od audytu wewnętrznego, kontrolę przestrzegania jasnych norm kontroli wewnętrznej (opartych na międzynarodowych normach COSO), kontrolę *ex ante* i *ex post*, niezależne wewnętrzne audyty na podstawie ocen ryzyka oraz regularne sprawozdania z prowadzonych działań sporządzane dla poszczególnych komisarzy.

Księgowy dokonuje płatności oraz realizuje nakazy odzyskania środków wydane przez urzędników zatwierdzających oraz odpowiada za zarządzanie środkami finansowymi. Ustala on zasady i metody rachunkowości, zatwierdza systemy księgowe, prowadzi księgi rachunkowe, sporządza roczne sprawozdania finansowe instytucji oraz przeprowadza ich konsolidację ze sprawozdaniami finansowymi innych jednostek objętych konsolidacją. Ponadto księgowy ma obowiązek podpisania sprawozdania finansowego, poświadczając przy tym, że prawidłowo i rzetelnie przedstawia ono sytuację finansową.

Audytór wewnętrzny, niebędący uczestnikiem działań finansowych w ścisłym tego słowa znaczeniu, powoływany jest przez instytucję w celu zweryfikowania właściwego funkcjonowania systemów i procedur wykonania budżetu; ma on także doradzać instytucji w kwestiach dotyczących zarządzania ryzykiem. Audytór wewnętrzny wydaje niezależne opinie o jakości systemów zarządzania i kontroli oraz przedstawia zalecenia dotyczące tego, w jaki sposób można poprawić procedury operacyjne oraz wspierać należyte zarządzanie finansami.

3.3. Zaciąganie zobowiązań w celu uruchomienia środków z budżetu UE

Po tym, jak budżet zostanie zatwierdzony, DG ds. Budżetu za pośrednictwem systemu rachunkowości Komisji udostępnia środki finansowe poszczególnym służbom Komisji oraz instytucjom i innym organom zgodnie z ich kompetencjami politycznymi w ramach systemu zwanego budżetowaniem zadaniowym. Przykładowo Komisja przenosi odpowiedzialność za zarządzanie pozycjami w budżecie dotyczącymi środowiska na szefa — lub dyrektora generalnego — DG ds. Środowiska (który w tym kontekście staje się delegowanym urzędnikiem zatwierdzającym w odniesieniu do przedmiotowych pozycji w budżecie).

Zaciągnięcie zobowiązania prawnego (w formie np. zamówienia lub umowy w sprawie przyznania dotacji) wobec strony trzeciej możliwe jest pod warunkiem, że w rocznym budżecie przewidziano pozycję, w oparciu o którą przedmiotowe działanie może zostać zrealizowane. W takiej pozycji w budżecie muszą być także zapisane środki wystarczające na pokrycie odnośnych wydatków. Jeżeli te warunki są spełnione, wymagane środki muszą zostać zarezerwowane w budżecie w drodze zobowiązania budżetowego ujętego w systemie rachunkowym.

Po zainicjowaniu zobowiązania budżetowego przez osobę odpowiedzialną za projekt, zwaną osobą rozpoczynającą operację, zostaje ono objęte ustaloną wcześniej procedurą, tzw. obiegiem finansowym, która realizowana jest w formie pisemnej lub w formie elektronicznej i w której uczestniczą co najmniej dwie osoby (tzw. zasada dwóch par oczu): osoba rozpoczynająca operację i weryfikator. Zanim zobowiązanie zostanie zatwierdzone przez odpowiedzialnego urzędnika zatwierdzającego, w ramach istniejących obiegów finansowych przeprowadzane są kontrole finansowe i operacyjne.

Pieniądze z budżetu wspólnotowego mogą zostać wydane dopiero wtedy, gdy Komisja lub inny organ WE oraz potencjalny beneficjent środków wspólnotowych dokonają zobowiązania prawnego w formie pisemnej. W ramach bezpośredniego zarządzania scentralizowanego takie zobowiązanie prawne ma postać albo umowy z wykonawcą albo umowy z beneficjentem w sprawie przyznania dotacji.

Po zatwierdzeniu zobowiązanie budżetowe ujmowane jest w systemie rachunkowości budżetowej, a środki odpowiednio wykorzystywane. Nie ma to jednak wpływu na konta ogólne (czyli księgę główną), jako że nie nastąpiło jeszcze obciążenie. Dzieje się tak dlatego, że system rachunkowości Wspólnot Europejskich składa się z dwóch oddzielnych, ale powiązanych ze sobą elementów:

- a) kont budżetowych, które zawierają szczegółowy zapis wykonania budżetu; oraz
- b) kont ogólnych, wykorzystywanych do ustalania bilansu i wyniku ekonomicznego.

Na kontach budżetowych ujmowane są zobowiązania i płatności dokonywane dziennie w ramach około 1 150 pozycji w budżecie. Są one prowadzone w oparciu o zmodyfikowaną metodę kasową, zgodnie z którą pozycje wydatków lub dochodów księguje się dopiero w momencie zaangażowania, wypłacenia lub otrzymania środków pieniężnych. Ten rodzaj rachunkowości jest charakterystyczny dla sektora publicznego, w przypadku którego istnieje historyczna tendencja do zwracania szczególnej uwagi na budżet i jego wykonanie. Jest rzeczą oczywistą, że Parlament Europejski, tj. instytucja, przed którą odpowiada organ wykonawczy, czyli Komisja, chciałaby sprawdzić, czy wspomniany organ wykonawczy wypełnia postulaty zgłoszone przez nią w trakcie przyjmowania budżetu. Komisja publikuje co miesiąc szczegółowe dane liczbowe o bieżącym stanie wykonania budżetu (o wydatkach) na portalu Europa. Liczby te podawane są według działów perspektywy finansowej i obszaru polityki.

Do prowadzenia kont ogólnych (czyli księgi głównej) wykorzystuje się metodę podwójnego księgowania w celu wykazania wszystkich dochodów i wydatków w całym roku finansowym (i tym samym wyniku ekonomicznego) i określenia sytuacji finansowej WE na dzień 31 grudnia danego roku w oparciu o bilans obejmujący aktywa i pasywa.

3.4. Dokonywanie płatności

3.4.1. Zasady ogólne

Płatności mogą zostać dokonane dopiero po zatwierdzeniu zobowiązania budżetowego przez urzędnika zatwierdzającego zajmującego się daną operacją. W przypadku gdy konieczne jest dokonanie płatności, należy przestrzegać zasady obowiązkowego systemu organizacji pracy podobnego do systemu organizacji pracy w przypadku zobowiązania budżetowego. Znajduje to odbicie w systemie rachunkowości i jest dokonywane równolegle w formie pisemnej i w formie elektronicznej. Także w tym przypadku procedurę tę inicjuje osoba rozpoczynająca operację, a ostatecznie zatwierdza ją subdelegowany urzędnik zatwierdzający. Po zatwierdzeniu płatności automatycznie aktualizowane są zarówno konta budżetowe, jak i konta ogólne.

Kiedy płatność zostaje zatwierdzona w systemie rachunkowości, w kolejnym etapie należy dokonać przelewu na konto beneficjenta. Przykładowo Komisja za pośrednictwem działu finansowego DG ds. Budżetu dokonuje niemal wszystkich swoich płatności za pomocą przelewów bankowych. Posiada ona konta bankowe w administracji finansowej, bankach centralnych i bankach komercyjnych państw członkowskich.

Komisja dokonuje ponad milion płatności rocznie. Komisja uczestniczy w systemie SWIFT (Stowarzyszenie Międzynarodowej Teletransmisji Danych Finansowych). Codziennie przynajmniej jeden przepływ płatności jest inicjowany pod kontrolą działu finansowego DG ds. Budżetu, przy czym dla zatwierdzonych zleceń płatniczych generowane są instrukcje dotyczące płatności, przesyłane automatycznie do banków Komisji, które wykonują płatności na rzecz podanych beneficjentów.

3.4.2. Prefinansowanie

Prefinansowanie jest formą płatności zaliczkowej na rzecz beneficjenta, mającą na celu zapewnienie jego płynności finansowej. Może być ono rozbite na szereg płatności w okresie wskazanym w danej umowie o prefinansowanie. Płatność lub zaliczka mogą być wykorzystane albo na realizację celów, na które były przeznaczone, w okresie wskazanym w umowie, bądź podlegają zwrotowi — w przypadku gdy beneficjent nie ponosi kosztów kwalifikowalnych, ma on obowiązek dokonania zwrotu do budżetu Wspólnot Europejskich zaliczki przyznanej tytułem prefinansowania. Tym samym wypłacone kwoty prefinansowania nie stanowią ostatecznego wydatku, dopóki nie zostaną spełnione odnośne warunki umowne, a zatem w bilansie wykazuje się je po stronie aktywów w momencie dokonania płatności początkowej. Kwotę prefinansowania zmniejsza się (całkowicie lub częściowo) o zatwierdzone koszty kwalifikowalne i zwrócone kwoty. Po uznaniu przez Wspólnotę — całkowicie lub częściowo — kwoty prefinansowania w oparciu o analizę kwalifikowalności otrzymanego zestawienia poniesionych wydatków (zob. poniżej), z bilansu usuwa się zaakceptowaną kwotę wydatków kwalifikowalnych i ujmuje jako wydatek w rachunku zysków i strat. W ten sposób kwota prefinansowania może zostać rozliczona w całości lub częściowo.

Prefinansowanie wycenia się według szacowanej kwoty podlegającej odzyskaniu, biorąc pod uwagę istnienie powiązanej gwarancji towarzyszącej danej kwocie prefinansowania. Kwotą prefinansowania uznaną za nieściągalną obciąża się rachunek zysków i strat; kwotę tę ujmuje się także w bilansie jako zmniejszenie wartości bilansowej prefinansowania. Zasadniczo wypłacone kwoty prefinansowania przynoszą zysk w postaci odsetek (z wyjątkiem kwot wypłaconych państwom członkowskim lub w ramach pomocy przedakcesyjnej). W zależności od tego, komu — Wspólnotom Europejskim czy stronie trzeciej — należne są wspomniane odsetki, wyróżnia się dwie kategorie prefinansowania. Różnica pomiędzy tymi dwiema kategoriami polega na tym, że odsetki wygenerowane przez kwoty prefinansowania pochodzące od Wspólnot Europejskich pozostają własnością Wspólnot, a tym samym muszą zostać zwrócone Wspólnotom, natomiast odsetki uzyskane z prefinansowania pochodzącego od „strony trzeciej” należą do danego beneficjenta.

3.4.3. Zestawienia poniesionych wydatków oraz kwalifikowalność wydatków

Po upływie pewnego czasu od płatności zaliczki lub kwoty prefinansowania do właściwego organu WE wpływa zestawienie poniesionych wydatków, poświadczające, w jaki sposób beneficjent wykorzystał kwotę prefinansowania zgodnie z warunkami umownymi. Zestawienia poniesionych wydatków przesyłane są w różnych terminach w ciągu roku, w zależności od rodzaju finansowanego działania oraz warunków umownych, i nie zawsze są one otrzymywane na koniec roku.

Otrzymane zestawienia poniesionych wydatków są bezzwłocznie rejestrowane w systemie rachunkowości jako zobowiązania krótkoterminowe i równocześnie ujmowane odpowiednio w pozycji „Kwalifikowalność wymagająca sprawdzenia” (kwota obciążenia). Określa się to jako „Etap 1 — Faktura”. Wydatki ujmuje się na kontach ogólnych dopiero z chwilą wystąpienia „zdarzenia generującego”, tj. w momencie zatwierdzenia zestawienia poniesionych wydatków. Stąd w fazie „Etap 1” nie ujmuje się jeszcze żadnych wydatków. Na odpowiedzialnym urzędniku spoczywa obowiązek sprawdzenia otrzymanego zestawienia poniesionych wydatków. W razie konieczności może on przed dokonaniem weryfikacji w systemie i na papierze zażądać dodatkowych poświadczeń, że dane zestawienie jest zasadne i że można dokonać płatności. Po stwierdzeniu zasadności zestawienia kwalifikowalne kwoty wykazuje się w rachunku zysków i strat jako wydatek („Etap 2 — Faktura”). Nierozliczone kwoty prefinansowania i saldo zobowiązań są również pomniejszane o zatwierdzoną kwotę. Nie ma to wpływu na konta budżetowe, jako że płatność początkowa została już ujęta.

3.4.4. Dalsze płatności

W przypadku gdy wnioskowana i weryfikowana jest kwota przewyższająca płatność początkową lub gdy zgodnie z umową ma nastąpić druga bądź ostateczna płatność, składany jest nowy wniosek o płatność zgodnie z tymi samymi zasadami, które opisano powyżej. Płatność może zostać dokonana, gdy zatwierdzi ją delegowany urzędnik zatwierdzający. Kryteria kwalifikowalności określone zostały w aktach podstawowych, w zaproszeniach do składania ofert, innych materiałach informacyjnych przeznaczonych dla beneficjentów dotacji i/lub we właściwych klauzulach wpisanych do umów w sprawie przyznania dotacji. Po dokonaniu analizy koszty kwalifikowalne przesuwane są do obciążeń, natomiast beneficjent zostaje poinformowany o kwotach niekwalifikowalnych. Zatem kwota w pozycji „kwalifikowalność wymagająca sprawdzenia” stanowi odzwierciedlenie otrzymanych zestawień poniesionych wydatków, w przypadku których kwalifikowalność nie została jeszcze sprawdzona i w związku z tym nie zaistniało jeszcze zdarzenie powodujące realizację danego wydatku.

3.4.5. Zakończenie księgowania na koniec danego roku (procedury cut-off)

Nierozliczone na koniec roku kwoty prefinansowania wycenia się według pierwotnie wypłaconej kwoty pomniejszonej o: zwrócone kwoty, rozliczone kwoty kwalifikowalne, szacunkowe kwoty kwalifikowalne nierozliczone na koniec roku oraz obniżenia wartości. Powiązane z kwotami prefinansowania gwarancje wykazuje się w pozycji pozabilansowej jako aktywa warunkowe.

Zestawienia poniesionych wydatków, które nie wpłynęły na koniec roku, są uwzględniane w procedurach zakończenia księgowania na koniec roku. Należy w szczególności ocenić kwalifikowalne koszty poniesione przez beneficjentów środków wspólnotowych, które nie zostały jeszcze zgłoszone WE. Aby jak najlepiej oszacować te kwoty, stosowane są różne metody w zależności od rodzaju działalności i dostępnych informacji. Po zakończeniu księgowania (cut-off) szacunkowe kwalifikowalne kwoty ujmuje się jako rozliczenia międzyokresowe bierne, natomiast szacowana niekwalifikowalna część kosztów pozostaje otwarta na rachunkach w pozycji „kwalifikowalność wymagająca sprawdzenia”. Kwoty te ujmowane są jako zobowiązania krótkoterminowe, aby uniknąć zawyżania aktywów i pasywów.

3.5. Zwrot nadpłaconych kwot

Kwalifikowalność wydatków zapisanych w budżecie jest weryfikowana przez właściwe służby WE, lub — w przypadku zarządzania dzielonego — przez służby państw członkowskich na podstawie dokumentów uzupełniających określonych w stosownych zasadach lub warunkach dotyczących poszczególnych dotacji. W celu optymalizacji stosunku kosztów systemów kontroli do korzyści z nich wynikających, weryfikacja dokumentów dotyczących ostatecznych roszczeń jest bardziej szczegółowa niż dokumentów dotyczących roszczeń okresowych, i tym samym pozwala na wykrycie błędów w zakresie płatności okresowych, które koryguje się poprzez korektę płatności ostatecznej. Ponadto WE i/lub państwo członkowskie mogą sprawdzić rzetelność dokumentów uzupełniających w ramach kontroli w siedzibie strony występującej z roszczeniem podczas realizacji finansowanych działań i/lub w trybie *ex post*. Błędy stwierdzone w okresie realizacji mogą zostać skorygowane w drodze dostosowań późniejszych roszczeń. Błędy stwierdzone *ex post* są przedmiotem nakazu odzyskania środków. Bliższe informacje w tym zakresie zamieszczono w sekcji **E.6**.

4. SPRAWOZDAWCZOŚĆ NA KONIEC ROKU

4.1. Roczne sprawozdanie finansowe

Do obowiązków księgowego należy przygotowanie rocznego sprawozdania finansowego oraz zagwarantowanie, że prawidłowo i rzetelnie przedstawia ono sytuację finansową UE. Roczne sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z wykonania budżetu. Jest ono przyjmowane przez Komisję, przedkładane Trybunałowi Obrachunkowemu w celu przeprowadzenia audytu, a następnie Radzie i Parlamentowi w celu udzielenia absolutorium.

4.2. Roczne sprawozdania z działalności

Na każdym urzędniku zatwierdzającym spoczywa wymóg przygotowania rocznego sprawozdania z działalności dotyczącego działań wchodzących w zakres jego kompetencji. Składając takie roczne sprawozdanie z działalności, urzędnik zatwierdzający przedstawia wyniki realizacji polityki i zdaje sprawę co do wystarczającej jego zdaniem pewności, że środki przeznaczone na działalność opisaną w sporządzonym przez niego sprawozdaniu były wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami oraz że obowiązujące procedury kontroli dają niezbędną gwarancję zgodności z prawem i prawidłowości podstawowych transakcji.

5. AUDYT I ABSOLUTORIUM

5.1. Audyt

Roczne sprawozdanie finansowe i zarządzanie zasobami UE podlegają kontroli audytora zewnętrznego, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, który sporządza sprawozdanie roczne dla Rady i Parlamentu Europejskiego. Głównym zadaniem Trybunału jest przeprowadzanie zewnętrznych, niezależnych audytów rocznego sprawozdania finansowego Wspólnot Europejskich. W ramach swojej działalności Trybunał Obrachunkowy sporządza:

1. roczne sprawozdanie dotyczące działań finansowanych z budżetu ogólnego, przedstawiając w nim swoje uwagi odnoszące się do rocznego sprawozdania finansowego i podstawowych transakcji;
2. opinię, opartą na wynikach swoich audytów i zawartą w rocznym sprawozdaniu w postaci poświadczenia wiarygodności, dotyczącą: (i) wiarygodności sprawozdania; oraz (ii) zgodności z prawem i prawidłowości podstawowych transakcji obejmujących zarówno dochody pochodzące od podatników, jak i płatności na rzecz beneficjentów końcowych;
3. specjalne sprawozdania zawierające wyniki audytów obejmujących określone obszary zarządzania.

Trybunał Obrachunkowy ma prawo wglądu we wszystkie dokumenty niezbędne w związku z przeprowadzaniem przez niego audytów. Trybunał przeprowadza audyty wszystkich obszarów działań WE, w tym bada zgodność z prawem i prawidłowość poszczególnych transakcji i płatności. Ponadto przeprowadza audyt samego sprawozdania finansowego i w razie konieczności bada poszczególne bilanse i rachunki zysków i strat, jak również całościową prezentację sprawozdania finansowego. W ten sposób Trybunał może przedstawić swoją opinię nie tylko w odniesieniu do liczb, ale także istniejącego systemu i procedur kontrolnych.

5.2. Absolutorium

Ostatnia kontrola ma miejsce w ramach procedury udzielenia absolutorium z wykonania budżetu za dany rok budżetowy. W ramach WE organem udzielającym absolutorium jest Parlament Europejski. Oznacza to, że po audycie i sporządzeniu sprawozdania finansowego Rada wydaje zalecenie, a następnie Parlament podejmuje decyzję w sprawie udzielenia absolutorium Komisji i innym organom WE za wykonanie budżetu wspólnotowego za poprzedni rok budżetowy. Decyzja ta oparta jest na przeglądzie sprawozdania oraz na rocznym sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego (zawierającym formalne poświadczenie wiarygodności) oraz na odpowiedziach Komisji, jak również uwzględnia pytania i dodatkowe prośby o udzielenie informacji skierowane do Komisji.

Absolutorium odzwierciedla polityczne aspekty kontroli zewnętrznej wykonania budżetu i stanowi decyzję, przy pomocy której Parlament Europejski, działając na zalecenie Rady, „zwalnia” Komisję z odpowiedzialności za zarządzanie danym budżetem, ogłaszając zakończenie tego budżetu. Procedura udzielenia absolutorium może zakończyć się na trzy sposoby: udzieleniem, przesunięciem terminu udzielenia lub odrzuceniem absolutorium. Przy udzielaniu absolutorium Parlament może zwrócić szczególną uwagę na spostrzeżenia, które uznaje za ważne, wydając często zalecenia dla Komisji dotyczące podjęcia działań w związku z tymi kwestiami. Komisja opisuje podjęte środki w sprawozdaniu z działań następczych i planie działań, które następnie wysyła zarówno do Parlamentu, jak i do Rady.

CZĘŚĆ I

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE WSPÓLNOT EUROPEJSKICH I INFORMACJA DODATKOWA

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
A. Bilans.....	11
B. Rachunek zysków i strat.....	12
C. Rachunek przepływów pieniężnych.....	13
D. Zestawienie zmian w aktywach netto.....	14
E. Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego:.....	15
1. Istotne zasady rachunkowości.....	16
2. Informacja dodatkowa do bilansu.....	27
3. Informacja dodatkowa do rachunku zysków i strat.....	46
4. Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych.....	57
5. Pozycje pozabilansowe.....	57
6. Zwrot nadpłaconych kwot.....	65
7. Zarządzanie ryzykiem finansowym.....	70
8. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych.....	79
9. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	80
10. Jednostki objęte konsolidacją.....	81
11. Jednostki nieobjęte konsolidacją.....	82

A. BILANS

mln EUR

	Nota	31.12.2007	31.12.2006
AKTYWA TRWAŁE:			
Wartości niematerialne i prawne	2.1	44	37
Rzeczowe aktywa trwałe	2.2	4 523	4 586
Inwestycje długoterminowe	2.3	1 973	2 157
Pożyczki	2.4	1 806	2 023
Prefinansowanie długoterminowe	2.5	14 015	22 425
Należności długoterminowe	2.6	127	328
		22 488	31 556
AKTYWA OBROTOWE:			
Zapasy	2.7	88	115
Inwestycje krótkoterminowe	2.8	1 420	1 426
Prefinansowanie krótkoterminowe	2.9	20 583	8 055
Należności krótkoterminowe	2.10	12 051	9 796
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2.11	18 756	16 384
		52 898	35 776
Aktywa ogółem		75 386	67 332
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE:			
Świadczenia pracownicze	2.12	(33 480)	(32 200)
Rezerwy długoterminowe	2.13	(1 079)	(989)
Długoterminowe zobowiązania finansowe	2.14	(1 574)	(1 862)
Inne zobowiązania długoterminowe	2.15	(1 989)	(2 020)
		(38 122)	(37 071)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE:			
Rezerwy krótkoterminowe	2.16	(369)	(379)
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	2.17	(135)	(20)
Zobowiązania	2.18	(95 380)	(94 080)
		(95 884)	(94 479)
Zobowiązania ogółem		(134 006)	(131 550)
AKTYWA NETTO		(58 620)	(64 218)
Rezerwy	2.19	2 806	2 855
Kwoty należne od państw członkowskich:	2.20		
Świadczenia pracownicze ⁽¹⁾		(33 480)	(32 200)
Inne kwoty ⁽²⁾		(27 946)	(34 873)
AKTYWA NETTO		(58 620)	(64 218)

(1) Zgodnie z art. 83 regulaminu pracowniczego (rozporządzenie Rady (EWG) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. z późn. zm.) państwa członkowskie wspólnie gwarantują wypłacanie świadczeń emerytalnych i rentowych.

(2) W dniu 13 grudnia 2007 r. Parlament Europejski przyjął budżet, który zapewnia zapłatę zobowiązań krótkoterminowych Wspólnot z zasobów własnych, które zostaną pobrane lub będą należne od państw członkowskich w 2008 r.

B. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

		<i>mln EUR</i>	
	Nota	2007	2006
DOCHODY OPERACYJNE			
Dochody z tytułu zasobów własnych i wkładów	3.1	112 084	105 118
Pozostałe dochody operacyjne	3.2	9 080	8 368
		121 164	113 486
KOSZTY OPERACYJNE			
Koszty administracyjne	3.3	(7 120)	(6 619)
Koszty operacyjne	3.4	(104 682)	(106 803)
		(111 802)	(113 422)
NADWYŻKA Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Przychody finansowe	3.5	674	621
Koszty finansowe	3.6	(354)	(331)
Zmiana stanu świadczeń pracowniczych	2.12	(2 207)	108
Udział w nadwyżce netto/(deficycie) jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstw	3.7	(13)	(265)
WYNIK ZA ROK		7 462	197

C. RACHUNEK PRZEPIYÓW PIENIĘŻNYCH

		mln EUR	
	Nota	2007	2006
Wynik za rok		7 462	197
<i>Działalność operacyjna</i>	4.2		
Amortyzacja		11	11
Umorzenie		329	306
Straty z tytułu utraty wartości inwestycji (lub ich odwrócenie)		(3)	(3)
Zmiana stanu pożyczek		217	374
Zmiana stanu prefinansowania długoterminowego		8 410	307
Zmiana stanu należności długoterminowych		201	(84)
Zmiana stanu zapasów		27	11
Zmiana stanu prefinansowania krótkoterminowego		(12 528)	(1 422)
Zmiana stanu należności krótkoterminowych		(2 255)	(2 558)
Zmiana stanu rezerw długoterminowych		90	(108)
Zmiana stanu długoterminowych zobowiązań finansowych		(288)	(58)
Zmiana stanu innych długoterminowych zobowiązań		(31)	167
Zmiana stanu krótkoterminowych rezerw		(10)	104
Zmiana stanu krótkoterminowych zobowiązań finansowych		115	(2)
Zmiana stanu zobowiązań		1 300	11 552
Nadwyżka budżetowa za poprzedni rok ujęta jako wpływy inne niż wpływy środków pieniężnych		(1 848)	(2 410)
Pozostałe przepływy inne niż pieniężne		(15)	140
<i>Zmiana stanu świadczeń pracowniczych</i>		1 280	(956)
<i>Działalność inwestycyjna</i>	4.3		
Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(284)	(772)
Zmiana stanu inwestycji długoterminowych		(5)	(156)
Zmiana stanu inwestycji krótkoterminowych		6	14
PRZEPIYWY PIENIĘŻNE NETTO		2 181	4 654
ZWIĘKSZENIE STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO ⁽¹⁾		2 181	4 654
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU ⁽¹⁾	2.11	16 824	12 170
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU ⁽¹⁾	2.11	19 005	16 824

⁽¹⁾ W tym środki pieniężne Funduszu Gwarancyjnego (zob. nota 2.11).

D. ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO

mln EUR

	Kapitał rezerwowy (A)		Kwoty należne od państw członkowskich (B)		Aktywa netto = (A) + (B)
	Kapitał rezerwowy według wartości godziwej	Inne kapitały rezerwowe	Skumulowana nadwyżka/(deficyt)	Wynik za rok	
STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2005 R.	81	2 727	(57 141)	(7 812)	(62 145)
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego		22	(22)		0
Zmiany wartości godziwej	(77)				(77)
Inne		72	145		217
Alokacja wyniku za 2005 r.		30	(7 842)	7 812	0
Wynik budżetowy za 2005 r. przypisany państwom członkowskim			(2 410)		(2 410)
Wynik za rok				197	197
STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2006 R.	4	2 851	(67 270)	197	(64 218)
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego		(135)	135		0
Zmiany wartości godziwej	3		(26)		(23)
Inne		60	(53)		7
Alokacja wyniku za 2006 r.		23	174	(197)	0
Wynik budżetowy za 2006 r. przypisany państwom członkowskim			(1 848)		(1 848)
Wynik za rok				7 462	7 462
STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2007 R.	7	2 799	(68 888)	7 462	(58 620)

E. INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

	<i>Strona</i>
1. Istotne zasady rachunkowości	16
2. Informacja dodatkowa do bilansu	27
3. Informacja dodatkowa do rachunku zysków i strat	46
4. Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych	57
5. Pozycje pozabilansowe	57
6. Zwrot nadpłaconych kwot	65
7. Zarządzanie ryzykiem finansowym	70
8. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych	79
9. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	80
10. Jednostki objęte konsolidacją	81
11. Jednostki nieobjęte konsolidacją	82

1. ISTOTNE ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI

1.1. PRZEPISY PRAWNE I ROZPORZĄDZENIE FINANSOWE

Księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. (Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1, ostatnio zmienionym rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1995/2006 z dnia 13 grudnia 2006 r., Dz.U. L 390 z 30.12.2006) w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich oraz zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe przepisy wykonawcze do ww. rozporządzenia finansowego, ostatnio zmienionym dnia 28 marca 2007 r.

Zgodnie z art. 133 rozporządzenia finansowego księgowy Komisji przyjmuje zasady i metody rachunkowości do zastosowania we wszystkich instytucjach i organach. Księgowy Komisji przyjął obecne zasady rachunkowości Wspólnot w dniu 28 grudnia 2004 r. System rachunkowości memoriałowej oparty jest na międzynarodowych standardach rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS) lub na Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (IFRS) opublikowanych odpowiednio przez Radę ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości dla Sektora Publicznego (IPSASB) i Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB). Zasady te zostały zatwierdzone przez księgowego Komisji na podstawie opinii Specjalistycznej Grupy Doradczej ds. Standardów Rachunkowości, która przekazała uwagi merytoryczne. Zasady rachunkowości są regularnie analizowane i w razie potrzeby aktualizowane.

Zasady wyceny i rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji stosowane są we wszystkich instytucjach i organach europejskich objętych konsolidacją, co pozwala na wprowadzenie jednolitych zasad rachunkowości oraz wyceny i prezentacji sprawozdań finansowych w celu harmonizacji procesu sporządzania sprawozdań finansowych i konsolidacji.

Księgowy Komisji zobowiązany jest przekazać skonsolidowane tymczasowe sprawozdanie finansowe do Trybunału Obrachunkowego najpóźniej do dnia 31 marca następnego roku. Komisja zobowiązana jest zatwierdzić ostateczne sprawozdanie skonsolidowane do dnia 31 lipca. Następnie sprawozdanie musi zostać opublikowane nie później niż 15 listopada w Dzienniku Urzędowym wraz z poświadczeniem wiarygodności przedłożonym przez Trybunał Obrachunkowy. Zarówno tymczasowe, jak i ostateczne sprawozdanie finansowe prezentowane są następująco: tom I zawiera skonsolidowane sprawozdanie, a tom II — sprawozdanie Komisji.

1.2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Celem sprawozdania finansowego jest dostarczenie przydatnych dla szerokiego kręgu odbiorców informacji o sytuacji finansowej, wynikach i przepływach pieniężnych danego podmiotu. W przypadku podmiotu sektora publicznego, jakim są Wspólnoty Europejskie, celem jest przede wszystkim dostarczenie informacji przydatnych w procesie podejmowania decyzji oraz rozliczenie się podmiotu z powierzonych mu zasobów.

Sprawozdanie finansowe, w celu rzetelnego i prawidłowego przedstawienia sytuacji podmiotu, musi zawierać nie tylko informacje wymagane w celu opisanego charakteru i zakresu działalności instytucji i agencji, wyjaśnienia sposobu ich finansowania oraz dostarczenia ostatecznych informacji na temat jej działań, ale również przedstawiać te informacje w jasny i zrozumiały sposób, umożliwiające porównanie poszczególnych lat budżetowych. Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o wyżej wymienione cele.

System rachunkowości instytucji i agencji europejskich obejmuje konta ogólne i konta budżetowe. Konta te prowadzone są w euro w układzie roku kalendarzowego. Konta budżetowe dają szczegółowy obraz wykonania budżetu. Prowadzone są w oparciu o zmodyfikowaną metodę kasową. Konta ogólne umożliwiają sporządzenie sprawozdania finansowego, ponieważ wykazują wszystkie obciążenia i dochody za dany rok budżetowy w oparciu o metodę memoriałową i są wykorzystywane w celu określenia sytuacji finansowej w formie bilansu na dzień 31 grudnia.

Artykuł 124 rozporządzenia finansowego określa zasady rachunkowości, zgodnie z którymi należy sporządzać sprawozdania finansowe:

- kontynuacja działalności,
- ostrożność,
- jednolite metody rachunkowości,
- porównywalność informacji,
- istotność,
- niestosowanie kompensat,
- nadrzędność treści nad formą, oraz
- zasada memoriałowa.

1.3. KONSOLIDACJA

We Wspólnotach Europejskich konsolidacją objętych jest 36 jednostek kontrolowanych, jedna jednostka stowarzyszona i trzy wspólne przedsiębiorstwa. Pełna lista jednostek objętych konsolidacją przedstawiona jest w nocie **E.10**. W porównaniu z 2006 r. konsolidacją objęto dwie kolejne agencje i dwa wspólne przedsiębiorstwa. Wpływ tego poszerzenia zakresu konsolidacji na skonsolidowane sprawozdanie finansowe był nieznaczny.

Jednostki kontrolowane

Jednostki kontrolowane to jednostki, o których polityce finansowej i operacyjnej decydują Wspólnoty Europejskie, aby móc czerpać korzyści z ich działalności. Wykonywanie tego typu uprawnień musi być możliwe na bieżąco. Najbardziej powszechny wskaźnik kontroli — większość praw głosu — w większości przypadków nie ma zastosowania do Wspólnot Europejskich, ponieważ pomiędzy jednostkami zwykle nie ma żadnych powiązań kapitałowych.

Objęte konsolidacją instytucje europejskie zostały powołane do życia na mocy ustanawiających je traktatów. Stanowią one podstawę struktury organizacyjnej Wspólnot Europejskich i niezaprzeczalnie przyczyniają się do realizacji ich celów. Można zatem uznać, że wyłączną kontrolę nad tymi instytucjami mają Wspólnoty Europejskie.

Przyjmując to samo podejście, uznano, że Wspólnoty Europejskie sprawują wyłączną kontrolę nad wszystkimi wspólnotowymi organami i agencjami wykonawczymi ustanowionymi na mocy aktów prawa wtórnego, które w związku z tym objęto konsolidacją. Należy jednak zaznaczyć, że Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (Alicante) i Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (Angers) nie otrzymują żadnych dotacji z budżetu ogólnego Wspólnot. Konsolidacją objęto również dwie agencje funkcjonujące w ramach trzeciego filaru Unii Europejskiej, które otrzymały dotacje z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (zob. także sekcja **E.10**). Za jednostkę kontrolowaną uznaje się również Europejską Wspólnotę Węgla i Stali w likwidacji (EWWiS).

Jednostki kontrolowane są konsolidowane metodą pełną. Wszystkie transakcje i salda pomiędzy jednostkami Wspólnot Europejskich podlegają wyeliminowaniu. Niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy jednostkami nie są istotne, więc nie zostały wyeliminowane.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszystkie jednostki, na które Wspólnoty Europejskie mają znaczący wpływ, lecz nad którymi nie mają kontroli, co na ogół wiąże się z posiadaniem 20 % do 50 % praw głosu. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wykazywane są zgodnie z metodą praw własności i są początkowo ujmowane według kosztu.

Udział Wspólnot Europejskich w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych po nabyciu ujmowany jest w rachunku zysków i strat, a ich udział w zmianach stanu kapitału rezerwowego po nabyciu ujmowany jest w kapitałach rezerwowych. Łączne zmiany stanu po nabyciu korygowane są do wartości bilansowej inwestycji. Otrzymane wypłaty od jednostek stowarzyszonych obniżają wartość bilansową inwestycji.

Niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy Wspólnotami Europejskimi a ich jednostką stowarzyszoną nie są znaczące, w związku z czym nie zostały wyeliminowane.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone mogą różnić się od zasad przyjętych przez Wspólnoty Europejskie dla tych samych transakcji i zdarzeń w podobnych okolicznościach. Z przyczyn praktycznych do sprawozdań finansowych jednostek stowarzyszonych nie wprowadzono korekt stosowanych w przypadku metody praw własności.

W przypadku gdy Wspólnoty Europejskie posiadają przynajmniej 20 % funduszu kapitału podwyższonego ryzyka, Wspólnoty starają się nie wywierać znaczącego wpływu. Fundusze te traktuje się zatem jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w związku z czym nie stosuje się metody praw własności.

Wspólne przedsiębiorstwa

Wspólne przedsiębiorstwo jest wynikiem ustaleń umownych, na mocy których Wspólnoty Europejskie i jedna lub więcej stron („wspólnicy”) podejmują działalność gospodarczą podlegającą wspólnej kontroli. Wspólna kontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą. Udziały we wspólnie kontrolowanych jednostkach wykazywane są zgodnie z metodą praw własności i są początkowo ujmowane po koszcie.

Udział Wspólnot Europejskich w zyskach lub stratach wspólnie kontrolowanych jednostek wykazywany jest w rachunku zysków i strat, a ich udział w zmianach stanu kapitału rezerwowego wykazywany jest w kapitale rezerwowym. Łączne zmiany stanu korygowane są do wartości bilansowej udziału.

Niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy Wspólnotami Europejskimi a ich wspólnie kontrolowaną jednostką nie są znaczące, w związku z czym nie zostały wyeliminowane.

Zasady rachunkowości stosowane przez wspólne przedsiębiorstwa mogą różnić się od zasad przyjętych przez Wspólnoty Europejskie dla tych samych transakcji i zdarzeń w podobnych okolicznościach. Z przyczyn praktycznych do sprawozdań finansowych wspólnych przedsiębiorstw nie wprowadzono korekt stosowanych w przypadku metody praw własności.

Jednostki nieobjęte konsolidacją

Fundusze, którymi zarządzają Wspólnoty zarówno w ramach programu ubezpieczeń zdrowotnych dla pracowników Wspólnot Europejskich, jak i w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju, nie są kontrolowane przez Wspólnoty Europejskie i tym samym nie są ujęte w ich skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Na dzień 31 grudnia 2007 r. aktywa tych funduszy wynosiły ogółem odpowiednio 287 mln EUR i 1 350 mln EUR — zob. nota E.11.

1.4. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1.4.1. Waluta i zasady przeliczania

Waluta funkcjonalna i sprawozdawcza

Sprawozdanie finansowe przedstawione jest w mln euro, przy czym euro jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Wspólnot Europejskich.

Transakcje i salda

Transakcje w walutach obcych przelicza się na euro według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Dodatkowo i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz z przeliczenia na koniec roku kursów wymiany pieniężnych składników aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.

Stan na koniec roku aktywów i pasywów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych przeliczono na euro według kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia:

Kurs wymiany EUR

Waluta	31.12.2007	31.12.2006
BGN	1,9558	1,9558
CYP	0,5853	0,5782
CZK	26,6280	27,4850
DKK	7,4583	7,4560
EEK	15,6466	15,6466
GBP	0,73335	0,6715
HUF	253,7300	251,7700
LVL	0,6964	0,6972
LTL	3,4528	3,4528
MTL	0,4293	0,4293
PLN	3,5935	3,8310
RON	3,6077	3,3835
SKK	33,5830	34,4350
SEK	9,4415	9,0404
JPY	164,9300	156,9300
USD	1,4721	1,3170

Inne metody przeliczania mają zastosowanie do następujących pozycji:

- rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne zachowują wartość w euro według kursu na dzień zakupu, oraz
- kwoty prefinansowania wypłacone w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji są przeliczane według kursów wymiany na dziesiąty dzień miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostały przyznane.

Zmiany w wartości godziwej pieniężnych papierów wartościowych wyrażonych w walucie obcej i sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, które powiązane są z różnicami kursowymi, ujmują się w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe od niepieniężnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmowane są w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe od niepieniężnych składników aktywów finansowanych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży wykazywane są w kapitale rezerwowym według wartości godziwej.

1.4.2. Wykorzystanie szacunków

Zgodnie z IPSAS i z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym muszą zostać ujęte zgodnie z szacunkami i założeniami zarządu w oparciu o możliwie jak najbardziej wiarygodne dostępne informacje. Istotne szacunki dotyczą m.in. kwot na świadczenia pracownicze, rezerw, ryzyka finansowego związanego z zapasami i należnościami, rozliczeń międzyokresowych czynnych i biernych, aktywów i zobowiązań warunkowych oraz stopnia utraty wartości w przypadku wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych. Rzeczywiste wyniki mogą nie pokrywać się z szacunkami. Zmiany w zakresie szacunków znajdują odzwierciedlenie w okresie, w którym stają się one wiadome.

1.5. BILANS

1.5.1. Wartości niematerialne i prawne

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe wykazywane są według kosztu pomniejszonego o umorzenie i utratę wartości. Te aktywa amortyzuje się metodą liniową przez szacowany okres ich przydatności, tj. 4 lata. Wartości niematerialne i prawne wytworzone wewnętrznie ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Koszty związane z opracowaniem lub utrzymaniem oprogramowania komputerowego ujmowane są jako koszty okresu, w którym zostały poniesione, podobnie jak koszty związane z badaniami naukowymi i rozwojem.

1.5.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Wszystkie rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie i utratę wartości. Koszt historyczny obejmuje wydatki, które można bezpośrednio przypisać do nabycia składnika aktywów.

Późniejsze koszty włączane są do wartości bilansowej składnika aktywów lub ujmowane jako odrębny składnik aktywów, jedynie gdy jest prawdopodobne, że przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem aktywów wpłyną do Wspólnot Europejskich oraz pod warunkiem, że możliwa jest wiarygodna wycena kosztu tego składnika aktywów. Koszty związane z naprawą i utrzymaniem wykazywane są w rachunku zysków i strat w okresie obrachunkowym, w którym zostały poniesione. Ponieważ Wspólnoty Europejskie nie zaciągają pożyczek pieniężnych w celu sfinansowania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, nie istnieją żadne koszty takich pożyczek powiązane z tego rodzaju zakupami.

Grunty i dzieła sztuki nie podlegają amortyzacji, jako że uznaje się, że nie mają one określonego okresu przydatności. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji, ponieważ aktywa te nie są jeszcze dostępne do użytku. Inne składniki aktywów amortyzowane są metodą liniową w celu alokacji ich kosztu do ich wartości końcowej przez szacunkowy okres ich przydatności:

Stawki amortyzacji

Aktywa	Stawka amortyzacji metodą liniową
Budynki	4 %
Urządzenia, maszyny i narzędzia	10 % do 25 %
Meble	10 % do 25 %
Wyposażenie i instalacje	10 % do 33 %
Pojazdy	25 %
Sprzęt komputerowy	25 %
Inne rzeczowe aktywa trwałe	10 % do 33 %

Zyski i straty ze sprzedaży ustala się, porównując wpływy, pomniejszone o koszty sprzedaży, z wartością bilansową sprzedanego składnika aktywów. Są one wykazywane w rachunku zysków i strat.

Leasing

Leasing rzeczowych aktywów trwałych, w przypadku którego zasadniczo całe ryzyko oraz korzyści związane z własnością przypadają na Wspólnoty Europejskie, uznaje się za leasing finansowy. Leasing finansowy ujmuje się w kwotach równych wartości godziwej przedmiotu leasingu, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Każdą opłatę leasingową wykazuje się w podziale na zobowiązanie i koszty finansowe, aby uzyskać stałą stopę w stosunku do nierozliczonego salda zobowiązań finansowych. Zobowiązania z tytułu opłat leasingowych bez uwzględnienia kosztów finansowych ujmuje się w innych zobowiązaniach (długo- i krótkoterminowych). Odsetki od kosztów finansowych ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres leasingu, tak aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania w każdym z okresów. Aktywa nabyte na podstawie leasingu finansowego amortyzuje się przez okres użytkowania składnika aktywów lub przez okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Leasing, w przypadku którego leasingodawca zachowuje znaczącą część ryzyka i korzyści związanych z własnością, jest leasingiem operacyjnym. W przypadku leasingu operacyjnego opłaty wykazuje się metodą liniową w rachunku zysków i strat przez okres leasingu.

1.5.3. *Utrata wartości aktywów niefinansowych*

Aktywa o nieokreślonym okresie przydatności nie są amortyzowane i są corocznie kontrolowane pod kątem utraty wartości. Amortyzowane składniki aktywów są analizowane pod kątem utraty wartości, gdy zdarzenia lub zmiana okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może nie zostać odzyskana. Stratę z tytułu utraty wartości wykazuje się w kwocie, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wartość godziwa składnika aktywów pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkową, w zależności od tego która z tych wartości jest wyższa.

Wartość końcowa i okres przydatności wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych są ponownie analizowane i w razie konieczności korygowane na każdy dzień bilansowy. Wartość bilansowa składnika aktywów jest natychmiast odpisywana do jego wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego szacunkowa wartość odzyskiwalna.

1.5.4. *Inwestycje*

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i udziały we wspólnych przedsiębiorstwach

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i udziały we wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane są metodą praw własności.

Inwestycje w funduszach kapitału podwyższonego ryzyka

Klasyfikacja i wycena

Inwestycje w funduszach kapitału podwyższonego ryzyka klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży, zatem wykazuje się je w wartości godziwej z zyskami i stratami wynikającymi ze zmian wartości godziwej (wraz z różnicami kursowymi) ujętymi w kapitale rezerwowym według wartości godziwej.

Zapłata według wartości godziwej

Inwestycje w funduszach kapitału podwyższonego ryzyka nie są notowane na aktywnym rynku. Z tego powodu, jak również ze względu na brak wiarygodnych technik wyceny, inwestycje te wycenia się w rozbiu na poszczególne pozycje po koszcie lub według wartości aktywów netto („NAV”) podanej przez organ zarządzający funduszem do dnia bilansowego, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa, co eliminuje wszelkie niezrealizowane zyski w ramach portfela inwestycji. Inwestycje w funduszach kapitału podwyższonego ryzyka utrzymywane przez okres krótszy niż dwa lata na dzień bilansowy wycenia się w oparciu o te same zasady, z wyjątkiem niezrealizowanych strat wynikających wyłącznie z kosztów administracyjnych, w którym to przypadku, ze względu na wczesny etap portfela inwestycji, niezrealizowane straty nie są brane pod uwagę.

Zgodnie z tą metodą wartość godziwą inwestycji w funduszach kapitału podwyższonego ryzyka określa się poprzez zastosowanie pojęcia łącznej wartości aktywów netto („NAV”), zgodnie z którym jeżeli wartość aktywów netto funduszy można uznać za zgodną z MSR 39, wówczas łączna wartość aktywów netto wszystkich aktywów netto jest zgodna z MSR 39.

Zgodnie z tą metodą fundusze dzieli się na trzy kategorie:

- kategoria I — fundusze, które przyjęły wymagania w zakresie wyceny według wartości godziwej zgodnie z MSR 39,
- kategoria II — fundusze, które przyjęły inne zasady (tj. zasady wyceny AFIC, BVCA i EVCA) lub standardy wyceny, które można uznać za zgodne z MSR 39,
- kategoria III — fundusze, które nie przyjęły zasad wyceny według wartości godziwej zgodnych z MSR 39, ani żadnych innych zasad wyceny zgodnych z MSR 39.

W przypadku kategorii I i II niezrealizowane zyski z wyceny według wartości godziwej ujmuje się w kapitale rezerwowym, a niezrealizowane straty ocenia się pod kątem utraty wartości w celu ustalenia, czy należy je ująć jako odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat lub jako zmiany stanu kapitału rezerwowego według wartości godziwej.

Wartość aktywów netto wycenioną według wartości godziwej określa się poprzez zastosowanie własnościowego udziału Wspólnot Europejskich w funduszu do wartości aktywów netto z ostatniego sprawozdania lub, w możliwym zakresie, do dokładnej wartości akcji na ten sam dzień, przedłożoną przez odpowiedni organ zarządzający funduszem.

Inwestycje należące do kategorii III wycenia się po koszcie pomniejszonym o odpisy z tytułu utraty wartości (obecnie nie ma inwestycji tego rodzaju).

Instrumenty finansowe

Klasyfikacja

Wspólnoty Europejskie dzielą inwestycje na następujące kategorie: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; pożyczki i należności; inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności; oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Klasyfikacja inwestycji ustalana jest w momencie ujęcia początkowego i podlega ponownej wycenie na każdy dzień bilansowy.

(i) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta dzieli się na dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy na dzień zawarcia transakcji. Składnik aktywów zalicza się do tej kategorii, jeżeli został nabyty w celu sprzedaży w perspektywie krótkoterminowej lub jeżeli został do niej zaklasyfikowany przez Wspólnoty Europejskie. Instrumenty pochodne również uznaje się za przeznaczone do obrotu, chyba że kwalifikują się do rachunkowości zabezpieczeń. Należące do tej kategorii aktywa uznaje się za aktywa obrotowe, jeżeli ich realizacja przewidziana jest w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(ii) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi ze stałymi lub ustalonymi płatnościami nienotowanymi na aktywnym rynku. Powstają one, gdy Wspólnoty przekazują środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi i nie mają zamiaru wprowadzać należności do obrotu. Są wykazywane w aktywach trwałych, z wyjątkiem składników, których termin wymagalności przypada w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(iii) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi ze stałymi lub ustalonymi płatnościami i stałymi terminami zapadalności i które Wspólnoty Europejskie mają zamiar i mogą utrzymywać do terminu zapadalności. W ciągu ostatniego roku budżetowego Wspólnoty Europejskie nie utrzymywały żadnych inwestycji zaliczających się do tej kategorii.

(iv) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały przypisane do niniejszej kategorii lub które nie zaliczają się do żadnej z pozostałych kategorii. Są wykazywane w aktywach trwałych, chyba że Wspólnoty mają zamiar sprzedać inwestycję w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Ujęcie początkowe i wycena

Zakup i sprzedaż aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży wykazuje się na dzień transakcji, czyli dzień, w którym Wspólnoty Europejskie zobowiązały się kupić lub sprzedać składnik aktywów. Pożyczki wykazuje się w dniu przekazania środków pieniężnych pożyczkobiorcom. Inwestycje w ujęciu początkowym wykazuje się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji w przypadku wszystkich aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w ujęciu początkowym wykazuje się w wartości godziwej, a koszty transakcji ujmuje się w rachunku zysków i strat.

W ujęciu początkowym wartość godziwa składnika aktywów finansowych odpowiada zwykle cenie transakcji (tj. wartości godziwej otrzymanej zapłaty). Jednakże wartość godziwą przyznanej długoterminowej pożyczki, która jest nieoprocentowana lub oprocentowana poniżej rynkowych stóp procentowych, ustala się jako wartość bieżącą wszystkich przyszłych wpływów środków pieniężnych dyskontowanych w oparciu o obowiązujące stopy procentowe dla podobnego instrumentu o podobnym ratingu kredytowym.

Za wartość godziwą pożyczek na rzecz urzędników przyznanych przez EWWiS w likwidacji na dzień zawarcia transakcji przyjmuje się cenę transakcji, niezależnie od preferencyjnego oprocentowania, ze względów praktycznych i przy uwzględnieniu istotności.

Instrumenty finansowe usuwa się ze sprawozdania finansowego w przypadku wygaśnięcia lub przeniesienia prawa do otrzymywania wpływów pieniężnych z inwestycji oraz w przypadku gdy Wspólnoty Europejskie przeniosły zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z własnością.

Późniejsza wycena

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się następnie w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zmiany wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych wyrażonych w walucie obcej i sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, które powiązane są z różnicami kursowymi, ujmuje się w rachunku zysków i strat. Zmiany wartości godziwej niepieniężnych aktywów finansowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży ujmuje się w kapitale rezerwowym według wartości godziwej. W przypadku sprzedaży lub utraty wartości aktywów finansowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży skumulowane korekty wartości godziwej ujęte uprzednio w kapitale rezerwowym według wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmują się w rachunku zysków i strat. Dywidendy od instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmują się po uznaniu prawa Wspólnot Europejskich do otrzymania płatności.

Wartość godziwą inwestycji notowanych na aktywnych rynkach ustala się w oparciu o bieżące oferowane ceny zakupu. W przypadku składników aktywów finansowych, dla których nie ma aktywnego rynku (i w przypadku nienotowanych papierów wartościowych), Wspólnoty Europejskie określają wartość godziwą w oparciu o metodę wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawnych transakcji na warunkach rynkowych, odniesienie do innych analogicznych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

W przypadku gdy nie można w wiarygodny sposób wycenić wartości godziwej inwestycji w instrumenty kapitałowe, które nie są notowane na aktywnym rynku, inwestycje te wycenia się po koszcie pomniejszonym o utratę wartości.

Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności ujmują się po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych funduszy, metody efektywnej stopy procentowej nie można stosować oddzielnie dla udzielonych i zaciągniętych pożyczek ze względu na zasadę istotności. Poniesione przez Wspólnoty Europejskie koszty transakcji, którymi następnie obciążono beneficjenta, są bezpośrednio ujmowane w rachunku zysków i strat.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Wspólnoty Europejskie oceniają, czy istnieją obiektywne dowody na utratę wartości danego składnika aktywów finansowych. Tylko i wyłącznie wtedy gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości w związku z jednym lub większą liczbą zdarzeń, które miały miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów oraz gdy zdarzenie (lub zdarzenia) będące przyczyną straty mają wpływ na szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne związane z danym składnikiem aktywów, który można w wiarygodny sposób oszacować, następuje utrata wartości danego składnika aktywów finansowych i dokonywany jest odpis z tytułu utraty wartości.

(i) Aktywa wykazywane po zamortyzowanym koszcie

Jeżeli istnieją obiektywne dowody na istnienie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych po zamortyzowanym koszcie, kwotę odpisu wycenia się jako różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów jest zmniejszana, a kwota odpisu ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Jeżeli pożyczka lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienne oprocentowanie, w celu wyceny wpływu odpisu z tytułu utraty wartości przyjmuje się stopę dyskontową odpowiadającą bieżącej efektywnej stopie procentowej określonej w umowie.

Wartość bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zabezpieczonego składnika aktywów finansowych oblicza się na podstawie przepływów pieniężnych, które mogą wynikać z zajęcia, pomniejszonych o koszty uzyskania i sprzedaży zabezpieczenia, bez względu na prawdopodobieństwo zajęcia.

Jeżeli w kolejnym okresie kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu oraz jeżeli zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat.

(ii) Aktywa wykazywane w wartości godziwej

W przypadku kapitałowych papierów wartościowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, podczas ustalania, czy nie nastąpiła utrata ich wartości, należy wziąć pod uwagę istotny lub dłuższy spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu. Jeżeli tego rodzaju dowody istnieją dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączny odpis — wyceniany jako różnica między kosztem nabycia a bieżącą wartością, pomniejszony o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów finansowych ujęte uprzednio w rachunku zysków i strat — usuwa się z kapitału rezerwowego i ujmują się w rachunku zysków i strat. Odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujętych w rachunku zysków i strat nie odwraca się w rachunku zysków i strat. Jeżeli w kolejnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego sklasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie i jeżeli wzrost ten w obiektywny sposób można powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości, należy dokonać odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

1.5.5. Zapasy

Zapasy należy wyceniać według kosztu lub według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Koszt ustala się z zastosowaniem metody FIFO („pierwsze weszło, pierwsze wyszło”). Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty surowców, robocizny bezpośredniej, inne koszty pośrednie oraz powiązane koszty produkcji (przy normalnej zdolności produkcyjnej). Możliwa do uzyskania wartość netto stanowi szacunkową cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszoną o koszty realizacji i koszty sprzedaży.

Zapasy utrzymywane nieodpłatnie lub za stawkę nominalną w celu dystrybucji wycenia się według kosztu lub aktualnego kosztu odtworzenia, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa. Aktualny koszt odtworzenia stanowi koszt, który Wspólnoty Europejskie musiałyby ponieść, aby nabyć składnik aktywów na dzień sprawozdawczy.

1.5.6. Kwoty prefinansowania

Prefinansowanie jest formą płatności zaliczkowej na rzecz beneficjenta mającą na celu zapewnienie jego płynności finansowej. Może być ono rozbite na szereg płatności w okresie wskazanym w danej umowie o prefinansowanie. Płatność lub zaliczka podlega zwrotowi lub musi zostać wykorzystana na cele, na które była przeznaczona, w okresie wskazanym w umowie. Beneficjent, który nie poniesie kosztów kwalifikowalnych, zobowiązany jest do zwrotu Wspólnotom Europejskim zaliczki przyznanej tytułem prefinansowania. Kwotę prefinansowania zmniejsza się (całkowicie lub częściowo) o zatwierdzone koszty kwalifikowalne i zwrócone kwoty.

Nierozliczone na koniec roku kwoty prefinansowania wycenia się według pierwotnej wypłaconej kwoty pomniejszonej o: zwrócone kwoty, rozliczone kwoty kwalifikowalne, szacunkowe kwoty kwalifikowalne nierozliczone na koniec roku oraz obniżenia wartości.

Odsetki od prefinansowania ujmują się w chwili ich uzyskania zgodnie z przepisami odnośnej umowy. Szacunek dochodu z tytułu naliczonych odsetek dokonywany jest na koniec roku w oparciu o najbardziej wiarygodne dane, a następnie uwzględniany jest w bilansie. Powiązane z kwotami prefinansowania gwarancje wykazują się w pozycji pozabilansowej jako aktywa warunkowe.

1.5.7. Należności

Należności wykazuje się w kwocie początkowej pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości. Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Wspólnoty Europejskie nie będą w stanie odzyskać wszystkich należnych kwot zgodnie z pierwotnymi warunkami. Kwota odpisu stanowi różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a wartością odzyskiwalną stanowiącą wartość bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowaną według rynkowej stopy procentowej obowiązującej podobnych pożyczkobiorców. Kwota odpisu ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Ujmowany jest również ogólny odpis w wysokości 20 % rocznie dla nierozliczonych nakazów odzyskania środków nieobjętych jeszcze żadnym określonym odpisem.

W nocie **1.5.13** poniżej przedstawiono bardziej szczegółowe informacje dotyczące podejścia do naliczonych dochodów ujętych na koniec roku.

1.5.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych definiuje się jako aktywa krótkoterminowe. Obejmują one środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe wysoce płynne inwestycje o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy oraz kredyty w rachunku bieżącym. Kredyty w rachunku bieżącym ujmowane są w bilansie w ramach zobowiązań finansowych jako zobowiązania krótkoterminowe.

1.5.9. Świadczenia pracownicze

Zobowiązania emerytalne i rentowe

Programy emerytalne Wspólnot Europejskich to programy określonych świadczeń. Program określonych świadczeń to program emerytalny, który zasadniczo określa kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych, które pracownik otrzyma po przejściu na emeryturę, zwykle w oparciu o jeden lub więcej czynników, takich jak wiek, staż pracy i wynagrodzenie. Pracownicy wnoszą z wynagrodzenia jedną trzecią spodziewanego kosztu tych świadczeń, jednak zobowiązanie nie jest finansowane.

Zobowiązanie ujęte w bilansie w odniesieniu do programów emerytalnych określonych świadczeń to wartość bieżąca zobowiązań z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy pomniejszona o wartość godziwą wszelkich aktywów programu. Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obliczają niezależni aktuariusze w oparciu o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych. Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń określa się, dyskontując szacunkowe przyszłe wypływy środków pieniężnych w oparciu o stopy zwrotu z wysoko ocenianych obligacji przedsiębiorstw denominowanych w walucie, w której zostaną wypłacone świadczenia, których termin wykupu jest zbliżony do terminu realizacji powiązanych zobowiązań emerytalnych i rentowych.

Zyski i straty aktuarialne wynikające z korekt założeń aktuarialnych i zmian założeń aktuarialnych wykazuje się bezzwłocznie w rachunku zysków i strat. Koszty przeszłego zatrudnienia wykazuje się bezzwłocznie w rachunku zysków i strat, chyba że zmiany w programie emerytalnym uzależnione są od utrzymania zatrudnienia pracowników przez określony czas (okres nabywania uprawnień). W takim przypadku koszty przeszłego zatrudnienia amortyzuje się metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

Świadczenia chorobowe po okresie zatrudnienia

Wspólnoty Europejskie zapewniają świadczenia chorobowe swoim pracownikom poprzez zwrot kosztów leczenia. Stworzono odrębny fundusz („RCAM”) na potrzeby bieżącej administracji. Z systemu korzystają obecni pracownicy, emeryci, wdowy lub wdowcy i ich beneficjenci.

Świadczenia przyznane osobom nieaktywnym zawodowo (emerytom, sierotom itp.) uznaje się za „świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia”. Z uwagi na charakter tych świadczeń niezbędne jest dokonanie obliczeń aktuarialnych. Zobowiązania ujęte w bilansie ustala się w podobny sposób jak zobowiązania emerytalne i rentowe (zob. powyżej).

1.5.10. **Rezerwy**

Rezerwy ujmuje się, gdy Wspólnoty Europejskie związane są prawnym lub zwyczajowo oczekiwanym zobowiązaniem w wyniku przeszłych zdarzeń, gdy istnieje większe prawdopodobieństwo, że zmniejszenie stanu środków pieniężnych będzie konieczne w celu realizacji zobowiązania oraz gdy kwoty nie można wiarygodnie oszacować. Nie ujmuje się rezerw na przyszłe straty operacyjne. Kwotę rezerwy ustala się poprzez najlepsze możliwe oszacowanie spodziewanych wydatków, które będą konieczne w celu realizacji bieżącego zobowiązania na dzień sprawozdawczy. W przypadkach, w których rezerwa odnosi się do zbioru wielu pozycji, przy szacunkowym określaniu kwoty zobowiązania uwzględnia się wszystkie możliwe wyniki oraz odpowiadające im prawdopodobieństwa (metoda „oczekiwanej wartości”).

W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwotę rezerwy stanowi wartość bieżąca wydatków, które zgodnie z przewidywaniami będą niezbędne w celu pokrycia zobowiązania. Stosowana stopa dyskontowa odzwierciedla bieżącą ocenę wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko wiążące się z danym zobowiązaniem, lecz nie ryzyko, o które szacunki przyszłych przepływów środków pieniężnych zostały już skorygowane.

1.5.11. **Zobowiązania finansowe**

Zobowiązania finansowe obejmują zaciągnięte pożyczki i zobowiązania przeznaczone do obrotu. Zaciągnięte pożyczki obejmują pożyczki od instytucji kredytowych i zobowiązania potwierdzone certyfikatami. Zaciągnięte pożyczki w ujęciu początkowym wykazuje się w wartości godziwej, czyli w wysokości wpływów z tytułu uzyskania pożyczki (wartości godziwej otrzymanej zapłaty) po odliczeniu poniesionych kosztów transakcji, a następnie wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej; wszelkie różnice pomiędzy wpływami (po odliczeniu kosztów transakcji) a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie zaciągnięcia pożyczek w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. Wykazuje się je jako zobowiązania długoterminowe, z wyjątkiem składników, których termin wymagalności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego. W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych funduszy metody efektywnej stopy procentowej nie można stosować oddzielnie dla udzielonych i zaciągniętych pożyczek ze względu na zasadę istotności. Poniesione przez Wspólnoty Europejskie koszty transakcji, którymi następnie obciążono beneficjenta, są bezpośrednio ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania przeznaczone do obrotu obejmują instrumenty pochodne, które nie kwalifikują się do rachunkowości zabezpieczeń, gdy ich wartość godziwa jest ujemna. Zastosowanie mają te same zasady rachunkowości co w przypadku aktywów przeznaczonych do obrotu (zob. nota 1.5.4).

1.5.12. **Zobowiązania**

Znacząca kwota zobowiązań Wspólnot nie jest związana z zakupem towarów lub usług i obejmuje niezapłacone kwoty roszczeń z tytułu zestawień poniesionych wydatków od beneficjentów dotacji lub innych form finansowania przez Wspólnoty. Są one wykazywane jako zobowiązania w wysokości kwoty stanowiącej przedmiot roszczenia w chwili otrzymania zestawienia poniesionych wydatków i, po weryfikacji, są zatwierdzane jako kwalifikowalne przez właściwych pośredników finansowych. Na tym etapie wyceniane są w wysokości zatwierdzonej i kwalifikowalnej kwoty.

Zobowiązania z tytułu zakupu towarów i usług ujmowane są w momencie otrzymania faktury w wysokości kwoty początkowej, a powiązane koszty ujmowane są w momencie realizacji i akceptacji dostaw i usług przez Wspólnoty Europejskie.

1.5.13. **Rozliczenia międzyokresowe czynne i bierne**

Zasadniczym elementem rachunkowości memoriałowej jest zapewnienie ujęcia transakcji w roku obrachunkowym, do którego się odnoszą. Są to transakcje typu *cut-off*. Należy w szczególności ocenić kwalifikowalne koszty poniesione przez beneficjentów środków wspólnotowych, które nie zostały jeszcze zgłoszone Wspólnotom (rozliczenia międzyokresowe bierne). Aby jak najlepiej oszacować te kwoty, stosowane są różne metody w zależności od rodzaju działalności i dostępnych informacji. Z kolei niektóre płatności dokonane w bieżącym roku odnoszą się do kolejnych okresów (rozliczenia międzyokresowe czynne) i należy je wskazać i uwzględnić w kolejnych okresach.

Zgodnie z zasadami rachunkowości Wspólnot Europejskich transakcje i zdarzenia ujmuje się w sprawozdaniu finansowym w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec okresu obrachunkowego rozliczenia międzyokresowe bierne są ujmowane w oparciu o szacowaną kwotę przesuniętych zobowiązań należnych za dany okres. Kalkulacji rozliczeń międzyokresowych biernych dokonuje się zgodnie z wydanymi przez Komisję szczegółowymi wytycznymi operacyjnymi i praktycznymi, które mają gwarantować, że sprawozdanie finansowe prawidłowo i rzetelnie przedstawia sytuację.

Również dochody ujmuje się w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec roku, w przypadku gdy faktura nie została jeszcze wystawiona, a usługa lub dostawa została zrealizowana przez Komisję lub w przypadku istnienia zobowiązania umownego (tj. poprzez odniesienie do traktatu), w sprawozdaniu finansowym ujmuje się naliczone przychody.

Ponadto w przypadku gdy faktura została wystawiona, a usługi lub dostawy nie zostały jeszcze zrealizowane, przychody uznaje się za przychody przyszłych okresów i ujmuje w kolejnym okresie obrachunkowym.

1.6. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

1.6.1. *Dochody*

Dochody o charakterze podatków i opłat

Dochody te stanowią większość dochodów Wspólnot i obejmują głównie podatki pośrednie i bezpośrednie oraz zasoby własne. Poza podatkami Wspólnoty Europejskie mogą również otrzymywać płatności od innych stron, w postaci np. cła, grzywny i darowizny.

Zasoby własne oparte na DNB oraz zasoby własne oparte na VAT

Należności i powiązane dochody ujmuje się, gdy Wspólnoty Europejskie wysyłają do państw członkowskich wezwanie do zapłaty należnych od nich składek. Wykazywane są w wysokości „należnej kwoty”. Ponieważ zasoby oparte na VAT i DNB bazują na szacunkach, można wprowadzać do nich zmiany do czasu podania ostatecznych danych przez państwa członkowskie. Wpływ zmian w zakresie wartości szacunkowych uwzględnia się przy ustalaniu nadwyżki lub deficytu netto za okres, w którym nastąpiła zmiana.

Tradycyjne zasoby własne

Należności i powiązane dochody ujmuje się w chwili otrzymania właściwej miesięcznej deklaracji A (obejmującej pobrane cła i należne gwarantowane i niekwestionowane kwoty) od państw członkowskich. Na dzień sprawozdawczy dochody pobrane przez państwa członkowskie za dany okres, lecz niewypłacone jeszcze Wspólnotom Europejskim, szacuje i ujmuje się jako naliczone dochody. Kwartalne deklaracje B (obejmujące cła niepobrane i niegwarantowane, jak również kwoty gwarantowane zakwestionowane przez dłużnika) otrzymane od państw członkowskich ujmuje się jako dochody pomniejszone o koszty poboru (25 %). Ponadto w rachunku zysków i strat ujmuje się zmniejszenie wartości w wysokości szacunkowych nieodzyskanych środków.

Grzywny

Należności i powiązane dochody ujmuje się po podjęciu przez Wspólnoty decyzji o nałożeniu grzywny i oficjalnym powiadomieniu o takiej decyzji jej adresata. W razie wątpliwości co do wypłacalności przedsiębiorstwa ujmuje się zmniejszenie wartości należnej kwoty. Po podjęciu decyzji o nałożeniu grzywny, od daty powiadomienia dłużnicy mają dwa miesiące na:

- zaakceptowanie decyzji — wówczas zobowiązani są do uiszczenia grzywny we wskazanym terminie, a kwota zostaje ostatecznie pobrana przez Wspólnoty, lub na
- odrzucenie decyzji — wówczas składają odwołanie na mocy prawa wspólnotowego.

Jednakże kwota główna grzywny musi zostać rozliczona we wskazanym terminie trzech miesięcy, ponieważ skargi wniesione do Trybunału Sprawiedliwości nie mają skutku zawieszającego (art. 242 Traktatu WE). Dłużnicy mają dwie możliwości: dokonać tymczasowej zapłaty grzywny lub przedstawić gwarancję bankową.

Jeżeli przedsiębiorstwo zaskarży decyzję i dokona tymczasowej zapłaty grzywny, kwotę ujmuje się jako zobowiązane warunkowe. Jednak ponieważ zaskarżenie decyzji Wspólnoty nie ma skutku zawieszającego, otrzymane środki pieniężne wykorzystywane są w celu rozliczenia należności. Jeżeli zamiast płatności przedstawiona zostaje gwarancja, grzywna pozostaje należnością, a gwarancja ujmowana jest jako składnik aktywów warunkowych.

W przypadku gdy wydaje się prawdopodobne, że Sąd Pierwszej Instancji nie wyda wyroku korzystnego dla Wspólnot, wówczas konieczne jest ujęcie rezerwy na związane z tym ryzyko. W przypadku gdy udzielona została gwarancja, nierozliczone należności należy odpowiednio odpisać. Uzyskane przez Wspólnoty skumulowane odsetki z rachunków bankowych, na których zdeponowane były płatności, ujmuje się jako dochody i odpowiednio zwiększa wszelkie zobowiązania warunkowe.

Odzyskanie wydatków

W przypadku transakcji uzasadniających zwrot środków wypłaconych uprzednio z budżetu wspólnotowego danemu beneficjentowi końcowemu, krajowi trzeciemu lub państwu członkowskiemu, wystawia się nakazy odzyskania środków, które wykazuje się jako:

- odzyskanie wydatków — w takim przypadku zgodnie z zasadami rachunkowości wystawienie nakazu odzyskania środków w roku płatności początkowej powinno skutkować ujęciem należności od odbiorcy oraz odpowiednim zmniejszeniem wydatków w danym roku; jednak jeżeli nakaz odzyskania środków zostanie wystosowany w innym roku, skutkuje on ujęciem należności od odbiorcy jako dochodu w rachunku zysków i strat za dany rok, w pozycji „odzyskanie wydatków”, lub jako
- odzyskanie kwot prefinansowania — wówczas kwota wykazywana jest w pozycji „prefinansowanie”.

Dochody pozapodatkowe

Dochody ze sprzedaży towarów ujmuje się, gdy znaczące ryzyko oraz korzyści wynikające z posiadania towarów zostają przeniesione na kupującego.

Dochody związane ze świadczeniem usług ujmuje się poprzez odniesienie do etapu realizacji transakcji na dzień sprawozdawczy.

Dochody i koszty z tytułu odsetek

Dochody i koszty z tytułu odsetek ujmuje się w rachunku zysków i strat w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. Jest to metoda obliczenia zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji dochodów lub kosztów z tytułu odsetek przez dany okres. Efektywna stopa procentowa to stopa, za pomocą której przez prognozowany okres użytkowania instrumentu finansowego (lub w stosownych przypadkach przez krótszy okres) przyszłe szacunkowe płatności lub wpływy gotówkowe dyskontowane są do wartości bilansowej netto składnika aktywów lub zobowiązań finansowych. Obliczając efektywną stopę procentową, Wspólnoty Europejskie szacują przepływy środków pieniężnych przy uwzględnieniu wszystkich warunków umownych dotyczących danego instrumentu finansowego (na przykład opcji wcześniejszego rozliczenia), lecz nie biorą pod uwagę przyszłych strat kredytowych. W obliczeniach uwzględniane są wszystkie wynagrodzenia i opłaty zapłacone lub uzyskane przez strony umowy, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie lub dyskonta.

W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych funduszy metody efektywnej stopy procentowej nie można stosować oddzielnie dla udzielonych i zaciągniętych pożyczek ze względu na zasadę istotności. Poniesione przez Wspólnoty Europejskie koszty transakcji, którymi następnie obciążono beneficjenta, są bezpośrednio ujmowane w rachunku zysków i strat.

Po odpisaniu składnika aktywów lub grupy podobnych składników aktywów z tytułu utraty wartości, dochody z tytułu odsetek ujmuje się w oparciu o stopę procentową, za pomocą której dyskontuje się przyszłe przepływy środków pieniężnych w celu wyceny odpisu z tytułu utraty wartości.

Dochody z tytułu dywidend

Dochody z tytułu dywidend ujmuje się z chwilą powstania uprawnienia do otrzymania płatności.

1.6.2. Wydatki

Koszty pozapodatkowe wynikające z zakupu towarów i usług ujmuje się z chwilą realizacji i akceptacji dostaw przez Wspólnoty Europejskie. Wyceniane są po koszcie początkowym określonym w fakturze.

Koszty niezwiązane z podatkami i opłatami są charakterystyczne dla Wspólnot Europejskich i stanowią większość ich wydatków. Odnoszą się do transferów na rzecz beneficjentów i mogą obejmować: wierzycelności, transfery na mocy umów oraz dotacje, składki i darowizny w dowolnej wysokości.

Transfery ujmuje się jako koszty w okresie, w którym miały miejsce zdarzenia leżące u ich podstaw, pod warunkiem że przepisy (rozporządzenie finansowe, regulamin pracowniczy lub inne przepisy) dopuszczają tego rodzaju transfer lub została podpisana umowa dopuszczająca transfer, jeżeli beneficjent spełnia wszelkie kryteria kwalifikowalności oraz możliwa jest wiarygodna wycena przedmiotowej kwoty.

Otrzymany wniosek o płatność lub zestawienie poniesionych wydatków spełniające kryteria ujmowania wykazywane są jako koszt w wysokości kwalifikowalnej kwoty. Na koniec roku poniesione koszty kwalifikowalne należne beneficjentom, lecz jeszcze niezgłoszone, wycenia i ujmuje się jako rozliczenia międzyokresowe bierne.

1.7. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Aktywa warunkowe

Składnik aktywów warunkowych to składnik aktywów, który może powstać na skutek zdarzeń, które miały miejsce w przeszłości i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Wspólnot Europejskich. Informacje o aktywach warunkowych ujawnia się, jeśli wpływ korzyści ekonomicznych lub innych świadczeń jest prawdopodobny.

Aktywa warunkowe należy oceniać na każdy dzień bilansowy, aby upewnić się, czy zaistniały bieg wydarzeń jest odpowiednio odzwierciedlony w sprawozdaniu finansowym. Jeśli zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych lub innych świadczeń stało się praktycznie pewne oraz jeśli można wiarygodnie wycenić wartość składnika aktywów, składnik aktywów i odpisany dochód ujmowane są w sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym nastąpiła zmiana.

Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe to zobowiązanie, które może powstać na skutek zdarzeń mających miejsce w przeszłości, i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej liczby niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Wspólnot Europejskich, lub obecne zobowiązanie, które powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowane w sprawozdaniu, ponieważ: nie jest prawdopodobne, aby w celu realizacji zobowiązania konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub świadczenia lub, w rzadkich przypadkach, gdy kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe ujmuje się, chyba że możliwość wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub świadczenia jest odległa. WE ponoszą ryzyko związane z charakterem ich bieżących działań (np. stosowanie i wdrażanie przepisów prawnych i norm UE) i niektóre rodzaje tego ryzyka są automatycznie ubezpieczone (jak ma to często miejsce w przypadku wielu jednostek publicznych), zobowiązania warunkowe ujmuje się dopiero wraz z wystąpieniem konkretnego zdarzenia, ponieważ aż do tego momentu możliwość wypływu środków jest odległa.

Zobowiązania warunkowe ocenia się na każdy dzień bilansowy w celu ustalenia, czy wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub świadczenia nie stał się prawdopodobny. Jeśli prawdopodobne stanie się, że wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub świadczenia będzie konieczny w związku z pozycją ujętą jako zobowiązanie warunkowe, tworzy się rezerwę w sprawozdaniu finansowym dotyczącą okresu, w którym nastąpiła zmiana prawdopodobieństwa.

Zobowiązania do przyszłego finansowania

Zobowiązanie do przyszłego finansowania stanowi zwykle umowne zobowiązanie prawne lub zwyczajowo oczekiwane zaciągnięte przez Wspólnoty Europejskie, które może wymagać wypływu środków w przyszłości.

Gwarancje

Gwarancje to możliwe aktywa lub zobowiązania wynikające z przeszłych zdarzeń, których istnienie zostanie potwierdzone przez pojawienie lub niepojawienie się przedmiotu gwarancji. Gwarancje kwalifikują się zatem do aktywów lub zobowiązań warunkowych. Gwarancja podlega rozliczeniu, kiedy jej przedmiot już nie istnieje. Odbywa się to, kiedy spełnione są warunki wystąpienia do gwaranta o wypłatę.

2. INFORMACJA DODATKOWA DO BILANSU

AKTYWA TRWAŁE

2.1. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

	<i>mln EUR</i>
	Kwota
Wartość bilansowa brutto na dzień 31 grudnia 2006 r.	82
Zwiększenia	22
Zbycie	(2)
Przesunięcia między kategoriami aktywów	13
Inne zmiany	(10)
Wartość bilansowa brutto na dzień 31 grudnia 2007 r.	105
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2006 r.	45
Odpisy amortyzacyjne za rok	11
Zbycie	(2)
Przesunięcia między kategoriami aktywów	8
Inne zmiany	(1)
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2007 r.	61
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2007 R.	44
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2006 r.	37

Wartości niematerialne i prawne to możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, niemające postaci fizycznej. Warunkiem ujęcia wartości niematerialnych i prawnych jako składników aktywów jest ich kontrola przez daną jednostkę oraz generowanie przyszłych korzyści ekonomicznych dla Wspólnot Europejskich. Kwoty te odnoszą się przede wszystkim do oprogramowania komputerowego.

2.2. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

2.2.1. Grunty i budynki

W niektórych krajach niemożliwe jest wyodrębnienie wartości gruntu i wartości budynku, ponieważ zakupiono je jako całość. Wartość gruntu, która nie podlega amortyzacji, będzie wyceniana oddzielnie tylko w przypadku, gdy stanie się to niezbędne, przykładowo w związku z przyszłymi wydatkami na budowę nowej nieruchomości lub częściową sprzedażą.

2.2.2. Środki trwałe w budowie

Dnia 1 lutego 2007 r. Rada podpisała umowę zakupu budynku LEX za ostateczną cenę 260 mln EUR. Wykazana w tej pozycji odpowiednia wartość na dzień 31 grudnia 2006 r. wynosząca 224 mln EUR została przesunięta w 2007 r. do pozycji „Grunty i budynki”. W październiku 2004 r. Parlament podpisał umowę leasingu finansowego z opcją wykupu, której przedmiotem jest kompleks budynków w Brukseli, którego budowę rozpoczęto w 2004 r. W listopadzie 2004 r. dokonano pierwszej płatności zaliczkowej w wysokości 40 mln EUR. Do momentu podpisania wstępnego sprawozdania zatwierdzającego Parlament ma prawo dokonywania dodatkowych płatności zaliczkowych. Na dzień 31 grudnia 2007 r. wypłacono kwotę 318 mln EUR za prace zrealizowane do tego czasu (na dzień 31 grudnia 2006 r. wypłacono 253 mln EUR).

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

mln EUR								
	Grunty i budynki	Urządzenia i wyposażenie	Meble i środki transportu	Sprzęt komputerowy	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Leasing finansowy	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 31 grudnia 2006 r.	3 580	331	181	427	110	1 926	483	7 038
Zwiększenia	54	34	10	64	15	16	76	269
Zbycie	(2)	(8)	(6)	(38)	(10)	0	(1)	(65)
Przesunięcia między kategoriami aktywów	227	(10)	3	(9)	3	0	(227)	(13)
Inne zmiany	1	3	6	2	(3)	1	1	11
Wartość bilansowa brutto na dzień 31 grudnia 2007 r.	3 860	350	194	446	115	1 943	332	7 240
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2006 r.	1 354	265	130	314	77	312		2 452
Odpisy amortyzacyjne za rok	154	28	14	61	9	63		329
Zbycie	(2)	(8)	(5)	(36)	(9)	0		(60)
Przesunięcia między kategoriami aktywów		(7)	2	(7)	4	0		(8)
Inne zmiany		3	1	1	0	(1)		4
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2007 r.	1 506	281	142	333	81	374		2 717
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2007 r.	2 354	69	52	113	34	1 569	332	4 523
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2006 r.	2 226	66	51	113	33	1 614	483	4 586

Opłaty pozostające do spłaty w związku z leasingiem finansowym lub podobnymi prawami ujmuje się w bilansie jako zobowiązania długo- i krótkoterminowe (zob. także noty E.2.15 i E.2.18.1). Dzieli się je na:

LEASING FINANSOWY

mln EUR										
Opis	Skumulowane koszty (A)	Kwoty do zapłaty w przyszłości				Wartość ogółem A + B	Przyszłe wydatki na aktywa (C)	Wartość składnika aktywów A + B + C	Umorzenie (E)	Wartość bilansowa netto A + B + C + E
		< 1 roku	> 1 rok	> 5 lat	Zobowiązania ogółem (B)					
Grunty i budynki	328	28	159	1 349	1 536	1 864	61	1 925	(372)	1 553
Inne rzeczowe aktywa trwałe	3	4	11	0	15	18	0	18	(2)	16
Ogółem na dzień 31.12.2007	331	32	170	1 349	1 551	1 882	61	1 943	(374)	1 569
Ogółem na dzień 31.12.2006	304	28	143	1 391	1 562	1 866	60	1 926	(312)	1 614

2.3. INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE

mln EUR			
	Nota	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	2.3.1	246	208
Udział we wspólnych przedsiębiorstwach	2.3.2	32	62
Fundusz Gwarancyjny	2.3.3	1 149	1 371
Aktywa dostępne do sprzedaży	2.3.4	533	495
Aktywa przeznaczone do obrotu	2.3.4	13	21
Inwestycje ogółem		1 973	2 157

Pozycja ta obejmuje inwestycje zrealizowane w celu stworzenia trwałych powiązań kapitałowych i wspierające działania Wspólnot Europejskich. Obejmuje ona również aktywa netto Funduszu Gwarancyjnego.

2.3.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych EFI

mln EUR	
	Kwota
Stan na dzień 31 grudnia 2006 r.	208
Nabywanie	31
Udział w nadwyżce netto/(deficycie)	13
Inne zmiany stanu kapitału (dywidendy)	(6)
Stan na dzień 31 grudnia 2007 r.	246

Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) jest instytucją finansową Unii Europejskiej specjalizującą się w inwestycjach kapitałowych typu *venture capital* oraz w gwarancjach na rzecz MŚP. Zgodnie z decyzją Rady z dnia 6 czerwca 1994 r. Wspólnoty Europejskie, reprezentowane przez Komisję, objęły udziały w kapitale EFI o wartości 600 mln ECU, co przekłada się na 600 udziałów, czyli 30 % kapitału EFI. Na dzień 31 grudnia 2006 r. Komisja dokonała wszystkich należnych wpłat na poczet kapitału stanowiących 20 % ówczesnej całej kwoty kapitału, natomiast jej udział w kapitale nieopłaconym (80 %) wyniósł 480 mln EUR.

Decyzją Rady 2007/247/WE z dnia 19 kwietnia 2007 r. zdecydowano o udziale Wspólnoty w podwyższeniu kapitału EFI. W związku z tą decyzją w 2007 r. Komisja objęła 91 udziałów spośród ogółem 770 wyemitowanych udziałów. KE objęła udziały na łączną kwotę nominalną w wysokości 91 mln EUR, z czego wpłacono 20 % kwoty nominalnej (18 mln EUR) i nadwyżkę z objęcia udziałów powyżej ich wartości nominalnej wynoszącą 12 mln EUR ogółem. Nadwyżka z objęcia udziałów powyżej ich wartości nominalnej została ustalona poprzez określenie ceny nowych udziałów w oparciu o wartość aktywów netto („NAV”) na udział na dzień 31 grudnia 2006 r. Na dzień 31 grudnia 2007 r. Komisja objęła udziały w kapitale zakładowym EFI na łączną kwotę 691 mln EUR (z 2 770 mln EUR). Stanowi to 24,95 % kapitału zakładowego EFI ogółem. Komisja wpłaciła 20 %, z czego wynika pozostałe saldo nieopłaconych wkładów na poczet kapitału w wysokości 553 mln EUR na dzień 31 grudnia 2007 r.

Na mocy nowej umowy między Komisją a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) podpisanej w 2005 r. Komisja ma prawo do sprzedaży w dowolnym terminie swoich udziałów na rzecz EBI po cenie odpowiadającej wycenie EFI podzielonej przez łączną liczbę wyemitowanych udziałów. Wartość opcji sprzedaży jest bliska zeru, ponieważ wzór użyty do określenia ceny sprzedaży udziałów jest podobny do wzoru użytego do określenia kapitału własnego netto EFI.

Udział Wspólnot w EFI wyceniono metodą praw własności zgodnie z zasadami rachunkowości WE. Udziały te wyceniono na 24,95 % aktywów netto EFI, które na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosiły 246 mln EUR (w 2006 r.: 208 mln EUR), z czego 13 mln EUR odnosi się do wyniku za 2007 r. W 2007 r. otrzymano dywidendę w wysokości 6 mln EUR za rok budżetowy 2006.

2.3.2. Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach

	mln EUR			
	Galileo	SESAR	ITER	Ogółem
Stan na dzień 31 grudnia 2006 r.	62	0	0	62
Nabycie	0	10	39	49
Likwidacja i wycofanie	(53)	0	0	(53)
Udział w nadwyżce netto/(deficycie)	(9)	0	(17)	(26)
Stan na dzień 31 grudnia 2007 r.	0	10	22	32

Galileo

W celu realizacji fazy rozwojowej programu Galileo na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 876/2002 ustanowiono wspólne przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 171 Traktatu na okres 4 lat (2002–2006). Celem tej jednostki prawnej jest zapewnienie jednolitej administracji i kontroli finansowej programu Galileo oraz mobilizowanie w tym celu środków finansowych przeznaczonych na ten program. Członkami założycielami wspólnego przedsiębiorstwa były Wspólnoty Europejskie, reprezentowane przez Komisję, oraz Europejska Agencja Kosmiczna (ESA). Komisja ze środków przekazanych w ramach budżetu na transeuropejskie sieci transportowe (TEN) udostępniła wspólnemu przedsiębiorstwu Galileo (WPG) wymagane środki w celu współfinansowania odpowiednich działań w fazie rozwojowej.

Organ Nadzoru Europejskiego GNSS, agencja wspólnotowa utworzona w 2004 r., formalnie przejęła odpowiedzialność od WPG w dniu 1 stycznia 2007 r. w związku z postawieniem WPG w stan likwidacji. Mimo że wspomnianemu nowemu organowi pierwotnie powierzono zadanie prowadzenia tego partnerstwa publiczno-prywatnego, na podstawie decyzji Rady podjętej w listopadzie 2007 r. program Galileo ma być obecnie finansowany z budżetu UE. Pomimo podpisania porozumień między zainteresowanymi stronami (WPG, Europejską Agencją Kosmiczną, Organem Nadzoru Europejskiego GNSS) własność aktywów projektu nie została jeszcze, według stanu na koniec 2007 r., w całości przeniesiona z ESA na WE. Ponieważ temu przenoszeniu aktywów towarzyszy brak pewności, jak również odnotowuje się opóźnienia, WE, chcąc zachować ostrożność, nie ujęła w bilansie aktywów programu. Po rozwiązaniu tych problemów związanych z przeniesieniem planuje się ujęcie aktywów w bilansie.

Na koniec roku wartość aktywów netto WPG w likwidacji wyniosła 0 mln EUR. Galileo wykazywane jest zgodnie z metodą praw własności. W 2007 r. udział Komisji w stracie wspólnego przedsiębiorstwa wynosił 9 mln EUR. Wartość inwestycji na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosiła 0 mln EUR (inwestycja w wysokości 585 mln EUR pomniejszona o udział w skumulowanej stracie w wysokości 585 mln EUR). Kwotę wpłaconego kapitału w wysokości 53 mln EUR zwrócono Wspólnotom Europejskim w 2007 r.

SESAR

To wspólne przedsiębiorstwo ma na celu zapewnienie modernizacji europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym poprzez skoordynowanie i skoncentrowanie wszystkich działań badawczo-rozwojowych z tej dziedziny w UE. Wspólne przedsiębiorstwo SESAR zostało utworzone wraz z opublikowaniem odpowiedniego rozporządzenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, a jego istnienie przewidziano na 8 lat od momentu zatwierdzenia przez Radę centralnego planu zarządzania ruchem lotniczym w Europie.

Członkami założycielami wspólnego przedsiębiorstwa SESAR są:

- Wspólnota Europejska, reprezentowana przez Komisję Europejską,
- Europejska Organizacja do spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej („Eurocontrol”), reprezentowana przez swoją agencję.

Członkowie dysponują liczbą praw głosu odpowiednią do ich wkładów. Obaj członkowie założyciele mają taki sam wkład do budżetu, stąd zamierzają mieć taką samą liczbę głosów, co wyklucza kontrolę przez jedną ze stron.

Program rozpoczęto w końcu 2007 r. W dniu 31 grudnia 2007 r. Komisja dokonała początkowej inwestycji w wysokości 10 mln EUR. Ze względu na brak sprawozdania finansowego za 2007 r. inwestycja ta została wyceniona po koszcie.

ITER

Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej (ITER) obejmuje Wspólnoty Europejskie i inne przedsiębiorstwa z Chin, Indii, Rosji, Korei, Japonii i Stanów Zjednoczonych. ITER został utworzony w celu:

- a) budowy, obsługi, eksploatacji i zakończenia działalności obiektów ITER zgodnie z celami technicznymi i ogólnym projektem przedstawionymi w końcowym sprawozdaniu dotyczącym działań w ramach projektowania technicznego;

- b) zachęcania laboratoriów, innych instytucji oraz personelu uczestniczącego w badaniach nad energią termojądrową i programach członków w zakresie rozwoju do wykorzystywania obiektów ITER;
- c) promowania społecznego zrozumienia i akceptacji dla energii syntezy jądrowej; oraz
- d) podejmowania, zgodnie z umową między współnikami wspólnego przedsiębiorstwa, wszelkich innych działań niezbędnych do realizacji swoich celów.

Głównym organem ITER jest rada złożona z przedstawicieli członków. Każdy z członków mianuje do czterech przedstawicieli w radzie. Najistotniejsze strategiczne decyzje są podejmowane jednogłośnie. Waga głosów członków odzwierciedla ich wkłady do ITER. Na dzień 31 grudnia 2007 r. Wspólnoty zainwestowały bezpośrednio w ITER kwotę 39 mln EUR.

2.3.3. Fundusz Gwarancyjny

AKTYWA NETTO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO ⁽¹⁾

	mln EUR	
	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Inwestycje krótkoterminowe: Aktywa dostępne do sprzedaży	901	932
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	249	440
Aktywa obrotowe	1 150	1 372
Zobowiązania krótkoterminowe	(1)	(1)
Aktywa netto	1 149	1 371

(¹) Po wyeliminowaniu kwot MFA.

Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych dotyczy pożyczek gwarantowanych przez Wspólnoty na podstawie decyzji Rady, w szczególności pożyczek udzielanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) poza Unią Europejską oraz pożyczek udzielanych w ramach pomocy makrofinansowej (pożyczek MFA), jak również pożyczek Euratom poza Unią Europejską. Środki Funduszu pochodzą z wpłat z budżetu ogólnego Wspólnot stanowiących 9 % kapitałowej wartości operacji, wpływów z odsetek od zainwestowanych środków Funduszu oraz kwot odzyskanych od zalegających ze spłatami dłużników, w odniesieniu do których Fundusz musiał już uruchomić gwarancję. Każda roczna nadwyżka zostaje zwrócona do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, w którym zostanie ujęta w specjalnej pozycji w zestawieniu dochodów.

Wspólnoty Europejskie mają obowiązek przewidzieć w budżecie rezerwę gwarancyjną na pożyczki dla krajów trzecich. Rezerwa ta jest przeznaczona na pokrycie wymogów Funduszu Gwarancyjnego oraz, w razie potrzeby, uruchomionych gwarancji przekraczających kwotę dostępną w funduszu, tak aby tymi kwotami można było obciążyć budżet.

Rezerwa w wysokości 1 118 mln EUR odpowiada kwocie docelowej w wysokości 9 % kwoty pożyczek pozostających do spłaty na dzień 31 grudnia 2007 r. Aktywa netto Funduszu na dzień 31 grudnia 2007 r. wynoszą 1 152 mln EUR (przed wyeliminowaniem skryptów dłużnych MFA). Różnica między aktywami netto a kwotą rezerwy odpowiada nadwyżce w wysokości 34 mln EUR podlegającej zwrotowi do budżetu.

Fundusz Gwarancyjny znajduje się w posiadaniu jednej obligacji o zmiennym oprocentowaniu wyemitowanej przez Wspólnoty Europejskie (MFA) na kwotę 3 mln EUR, w związku z czym zarówno aktywa (FG), jak i zobowiązania (MFA) muszą zostać wyeliminowane z rachunków Wspólnot. Zmiany wartości godziwej portfela dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (AFS) wykazano w kapitale własnym w 2007 r. w wysokości (19) mln EUR (w 2006 r.: (32) mln EUR).

Polityka zarządzania ryzykiem finansowym Funduszu Gwarancyjnego przedstawiona jest w sekcji E.7.

2.3.4. Pozostałe inwestycje

2.3.4.1. Aktywa dostępne do sprzedaży

W pozycji tej ujmuje się inwestycje i udziały zakupione, aby pomóc beneficjentom rozwijać działalność gospodarczą.

Aktywa długoterminowe dostępne do sprzedaży

	mln EUR					
	EBOR	RCO	Uruchamianie ETF	EFSE	Inne	Ogółem
Stan na dzień 31.12.2006	157	211	74	49	4	495
Nabycie	0	27	38	3	1	69
Likwidacja/wycofanie	0	(16)	(13)	0	0	(29)
Nadwyżka/(deficyt) z aktualizacji wyceny przeniesiona(-y) do kapitału własnego	0	(2)	12	3	0	13
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	(2)	(13)	0	0	(15)
Stan na dzień 31.12.2007	157	218	98	55	5	533

Inwestycje w Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR)

Kapitał EBOR wynosi 20 mld EUR, z czego 3 % zostało objęte przez Komisję. Na dzień bilansowy kwota należna wynosiła 157 mln EUR, z czego opłacono 154 mln EUR. Nierozliczone płatności związane z należnym wkładem na poczet kapitału (3 mln EUR) ujmuje się jako zobowiązania długoterminowe i księguje się po koszcie amortyzowanym. Nierozliczone płatności związane z kapitałem nieopłaconym wynoszą 443 mln EUR. Ujmuje się je w pozabilansowej pozycji „zobowiązania warunkowe”. Ponieważ EBOR nie jest notowany na żadnej giełdzie oraz w związku z ograniczeniami umownymi zawartymi w jego akcie założycielskim odnoszącymi się, między innymi, do sprzedaży udziałów kapitałowych ograniczonej do kosztów nabycia i zarezerwowanej wyłącznie dla obecnych udziałowców, udział Komisji wycenia się po kosztach pomniejszych o wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Transakcje związane z kapitałem podwyższonego ryzyka (RCO)

W ramach transakcji związanych z kapitałem podwyższonego ryzyka pośrednicy finansowi otrzymują kwoty na finansowanie inwestycji kapitałowych. Wprawdzie niektóre umowy tego rodzaju mają cechy umowy pożyczki, jednak znacząca większość tych umów o finansowanie nie ma podstawowych cech składowych umowy pożyczki, jako że nie zawiera ustalonego harmonogramu spłat ani nie ustalono odsetek od kwoty kapitału, tym samym uznaje się je za pośrednie inwestycje kapitałowe. Są one wykazywane po kosztach historycznych pomniejszych o wszelkie rezerwy na utratę wartości, ponieważ nie są one notowane na aktywnym rynku i nie można obecnie dokonać wiarygodnej wyceny ich wartości godziwej.

Pozostałe inwestycje

Najbardziej znaczące kwoty dotyczą programu na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz programu MAP nadzorowanych przez EFi i promujących tworzenie i finansowanie rozpoczynających działalność MŚP poprzez inwestycje w odpowiednich specjalistycznych funduszach kapitału podwyższonego ryzyka (98 mln EUR). Ujęto także kwotę 55 mln EUR powiązaną z Europejskim Funduszem na rzecz Europy Południowo-Wschodniej, mającym strukturę spółki inwestycyjnej o zmiennym kapitale (SICAV). Głównym celem EFSE jest przyspieszenie rozwoju gospodarczego i zwiększenie dobrobytu w Europie Południowo-Wschodniej poprzez stałe zapewnienie dodatkowych środków na finansowanie poprzez lokalnych pośredników finansowych. Obecnie Wspólnoty posiadają 16 % praw głosu.

2.3.4.2. Aktywa przeznaczone do obrotu

EWWiS w likwidacji (EWWiS) podpisała umowy dotyczące swapu procentowego oraz swapu procentowego połączonego ze swapem walutowo-procentowym. Wartość godziwą tych swapów procentowych określono poprzez zdyskontowanie stałych przepływów pieniężnych netto przy użyciu stóp swapu zero-kuponowego w dniu bilansowym. Wartość godziwa (wraz z naliczonymi odsetkami) tych swapów o okresie obowiązywania dłuższym niż jeden rok od dnia sporządzenia bilansu wynosi 13 mln EUR (w 2006 r.: 21 mln EUR).

2.4. POŻYCZKI

W pozycji tej ujęto kwoty pożyczek należne Wspólnotom Europejskim, o okresie spłaty powyżej jednego roku.

2.4.1. Pożyczki udzielone z budżetu Wspólnot Europejskich oraz przez EWWiS w likwidacji

	mln EUR		
	Pożyczki na specjalnych warunkach	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2006	161	39	200
Kwoty spłacone	(18)	(8)	(26)
Zmiany wartości bilansowej	12	3	15
Ogółem na dzień 31.12.2007	155	34	189

Pożyczki na specjalnych warunkach

Pożyczki na specjalnych warunkach to pożyczki z preferencyjnym oprocentowaniem przyznawane w ramach współpracy z krajami trzecimi. Efektywne stopy procentowe tych pożyczek wynoszą 7,39–12,36 %.

Pożyczki na budownictwo czynszowe udzielone przez EWWiS w likwidacji (EWWiS)

Pożyczki na budownictwo czynszowe to pożyczki udzielone przez EWWiS z jej własnych środków zgodnie z art. 54 i 54 ust. 2 Traktatu EWWiS. Pożyczki te zostały udzielone ze stałą stopą oprocentowania na poziomie 1 % i tym samym uważa się je za pożyczki z preferencyjnym oprocentowaniem. Efektywne stopy procentowe tych pożyczek wynoszą 2,806–22,643 %.

2.4.2. Pożyczki udzielone z pożyczonych środków

	mln EUR			
	Pomoc makrofinansowa (MFA)	Pożyczki Euratom	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2006	977	442	499	1 918
Nowe pożyczki	0	39	88	127
Kwoty spłacone	(183)	(1)	(71)	(255)
Różnice kursowe	0	0	(34)	(34)
Zmiany wartości bilansowej	1	2	(4)	(1)
Ogółem na dzień 31.12.2007	795	482	478	1 755
Wymagalne < 1 roku	63	0	75	138
Wymagalne > 1 roku	732	482	403	1 617

Pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej (MFA)

Pomoc makrofinansowa jest opartym na założeniach politycznych instrumentem finansowym niewiązanej i nieokreślonej pomocy w ramach wsparcia bilansu płatniczego i/lub budżetu partnerskich krajów trzecich geograficznie bliskich terytorium UE. Pomoc ta przyjmuje formę średnio- bądź długoterminowych pożyczek lub dotacji, albo stanowi formę pośrednią pomiędzy nimi, i zasadniczo służy uzupełnieniu finansowania zapewnianego w ramach wspieranego przez MFW programu zmian i reform.

Biorąc pod uwagę zasadę istotności, metody efektywnej stopy procentowej nie stosuje się osobno do udzielanych i zaciąganych pożyczek. Koszty transakcji są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Pożyczki Euratom

Euratom stanowi oddzielną jednostkę prawną Unii Europejskiej reprezentowaną przez Komisję Europejską. Celem wspomnianej jednostki jest przyznawanie państwom członkowskim, jak i krajom trzecim pożyczek następującego rodzaju:

- pożyczek Euratom przyznawanych państwom członkowskim na finansowanie projektów inwestycyjnych w państwach członkowskich powiązanych z produkcją przemysłową energii elektrycznej w elektrowniach jądrowych oraz z przemysłowymi urządzeniami cyklu paliwowego,
- pożyczek Euratom przyznawanych krajom trzecim na podnoszenie poziomu bezpieczeństwa i wydajności elektrowni jądrowych oraz urządzeń jądrowego cyklu paliwowego — działających bądź powstających.

Biorąc pod uwagę zasadę istotności, metody efektywnej stopy procentowej nie stosuje się osobno do udzielanych i zaciąganych pożyczek. Koszty transakcji są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Pożyczki EWWiS w likwidacji

W pozycji tej ujęto przede wszystkim udzielone przez EWWiS w likwidacji pożyczki z pożyczonych funduszy zgodnie z art. 54 i 56 Traktatu EWWiS, jak również dwa nienotowane dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) jako substytut zapłaty od dłużnika zalegającego ze spłatami. Wspomniane dłużne papiery wartościowe będą utrzymywane do upływu ostatecznego terminu ich zapadalności (2017 r. i 2019 r.), tak aby pokryć koszty obsługi powiązanych zaciągniętych pożyczek. Zmiany wartości bilansowej odpowiadają zmianom naliczonych odsetek, doliczając amortyzację roczną zapłaconych premii i koszt transakcji poniesiony w momencie jej zawarcia i obliczony zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Efektywne stopy procentowe (wyrażone jako przedział stóp procentowych) przedstawiały się następująco:

Zaciąganie pożyczek	31.12.2007	31.12.2006
Pomoc makrofinansowa (MFA)	3,82 % — 4,822 %	3,222 % — 4,54 %
Euratom	4,446 % — 5,76 %	3,372 % — 5,76 %
EWWiS w likwidacji	4,375 % — 12,077 % ⁽¹⁾	3,064 % — 12,077 % ⁽¹⁾

(¹) Wyższe granice wartości dotyczą pożyczek ze stałą stopą procentową objętych swapem procentowym (zob. pkt 2.3.4.2).

2.5. PREFINANSOWANIE DŁUGOTERMINOWE

mln EUR

Rodzaj zarządzania	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Prefinansowanie przez Wspólnoty Europejskie:		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	382	300
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	315	549
Zarządzanie zdecentralizowane	31	50
Inne	11	21
Ogółem	739	920
Prefinansowanie przez strony trzecie:		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	41	57
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	3	30
Zarządzanie zdecentralizowane	33	224
Zarządzanie dzielone	12 875	20 744
Zarządzanie wspólne	324	450
Ogółem	13 276	21 505
Prefinansowanie długoterminowe ogółem	14 015	22 425

Prefinansowanie długoterminowe dotyczy głównie działań w ramach funduszy strukturalnych. Ponieważ wiele z tych projektów ma charakter długoterminowy, powiązane z nimi zaliczki są dostępne przez okres dłuższy niż jeden rok. Tym samym takie kwoty prefinansowania wykazuje się jako aktywa długoterminowe. Znaczące zmniejszenie kwoty prefinansowania w przypadku zarządzania dzielonego ma związek z funduszami strukturalnymi, w przypadku których transakcje odnoszące się do programów z lat 2000–2006 wykazywane są obecnie jako prefinansowanie krótkoterminowe (zob. nota E.2.9), ponieważ programy te dotyczą działań, które mają zostać zrealizowane do końca 2008 r. Odpowiednie kwoty prefinansowania zostaną zatem rozliczone albo w trakcie 2008 r. albo w ramach procedury zakończenia księgowania na koniec roku.

2.6. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

mln EUR

	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Należne od państw członkowskich	93	272
Pożyczki personelu EWWiS	15	17
Inne	13	34
Gwarancje i zabezpieczenia	6	5
Ogółem	127	328

Kwoty, które mają być wpłacone przez państwa członkowskie, odnoszą się do kwot należnych EWWiS w likwidacji od byłych krajów przystępujących. Łączny wkład wynosi 212 mln EUR (uwzględniając Bułgarię i Rumunię) i ma być wpłacony w czterech transzach do 2012 r. Wartość bieżąca netto tych wkładów wyniosła na koniec roku 144 mln EUR (w 2006 r.: 138 mln EUR), z czego należności długoterminowe wyniosły 93 mln EUR (w 2006 r.: 104 mln EUR), natomiast należności krótkoterminowe 51 mln EUR (w 2006 r.: 34 mln EUR). Na dzień 31 grudnia 2006 r. kwoty należne od państw członkowskich obejmowały również kwotę 168 mln EUR związaną z decyzją Komisji z 2005 r. w sprawie zmniejszenia pomocy z EFRR dla jednego państwa członkowskiego. Kwota ta jest obecnie wykazywana jako należność krótkoterminowa, ponieważ stanie się wymagalna w 2008 r.

AKTYWA OBROTOWE

2.7. ZAPASY

mln EUR

Opis	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Wyposażenie naukowe:		
Materiały naukowe	9	11
Materiały rozszczepialne i woda ciężka	19	30
Materiały naukowe do odsprzedaży	45	60
Szczepienia	8	7
Materiały produkcyjne	7	7
Publikacje i towary do odsprzedaży	0	0
Ogółem	88	115

Zapasy publikacji przechowywane i/lub zarządzane przez Urząd Publikacji wyceniane są według niższej wartości odpowiednio według kosztu lub według wartości netto możliwej do uzyskania, która wynosi około zera. Ponadto nieodpłatne publikacje zostały w pełni odpisane, ponieważ ich wartość możliwa do uzyskania wynosi zero. Te odpisy opiewają ogółem na kwotę 18 mln EUR i dają w rezultacie wykazaną powyżej wartość bilansową równą zeru w przypadku publikacji.

2.8. INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

Na inwestycje krótkoterminowe składają się dostępne do sprzedaży papiery wartościowe, które są nabywane z uwagi na ich rentowność lub zwrot z takiej inwestycji, bądź w celu ustanowienia szczególnej struktury aktywów lub dodatkowego źródła płynności, i tym samym mogą być sprzedane w przypadku konieczności zwiększenia płynności bądź zmian stóp procentowych.

2.8.1. Aktywa krótkoterminowe dostępne do sprzedaży

mln EUR

	EWWiS w likwidacji	Inne	Ogółem
Stan na dzień 31.12.2006	1 401	25	1 426
Nabycie	593	0	593
Likwidacja i wycofanie	(542)	(22)	(564)
Korekta do zamortyzowanego kosztu	(18)	0	(18)
Zmiana wartości bilansowej	3	0	3
Nadwyżka/(deficyt) z aktualizacji wyceny przeniesiona(-y) do kapitału własnego	(20)	0	(20)
Stan na dzień 31.12.2007	1 417	3	1 420

EWWiS w likwidacji

Wszystkie inwestycje stanowią dłużne papiery wartościowe wyrażone w euro i notowane na aktywnych rynkach. Szczegółowe informacje na temat portfela inwestycyjnego według rodzaju emitenta i według ratingu podano w sekcji E.7. Na dzień 31 grudnia 2007 r. dłużne papiery wartościowe (wycenione w wartości godziwej), których ostateczny termin zapadalności przypada w 2008 r., opiewały na kwotę 146 mln EUR (w 2006 r.: 135 mln EUR).

2.9. PREFINANSOWANIE KRÓTKOTERMINOWE

Podział kwot nierozliczonych w zależności od rodzaju zarządzania odzwierciedla kwoty prefinansowania wypłacone od 2005 r. Nieprzypisane kwoty prefinansowania to kwoty, które najpierw zostały ujęte w bilansie otwarcia na 2005 r. Wykazuje się je oddzielnie w pojedynczej pozycji ze względu na brak informacji o podziale w zależności od rodzaju zarządzania budżetem przed dniem 31 grudnia 2004 r.

Rozliczenia międzyokresowe bierne stanowią kwotę kosztów kwalifikowalnych, w odniesieniu do których założono, że zostały poniesione przez beneficjentów nierozliczonych kwot prefinansowania na koniec roku, ale nie zgłoszono ich jeszcze Wspólnotom. Kwoty te ujmuje się w rachunku zysków i strat jako wydatki.

Znaczące zwiększenie w porównaniu z 2006 r. wynika przede wszystkim z przeniesienia kwot funduszy strukturalnych z pozycji długoterminowych do pozycji krótkoterminowych (zob. powyżej nota E.2.5). Mimo że kwoty te odnoszą się do zarządzania dzielonego, wykazywane są w pozycji dotyczącej kwot nieprzypisanych, jako że są to kwoty prefinansowania wypłacone przed dniem 31 grudnia 2004 r. (zob. powyżej).

KWOTY PREFINANSOWANIA KRÓTKOTERMINOWEGO

mln EUR

Rodzaj zarządzania	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Kwoty brutto prefinansowania przez Wspólnoty Europejskie:		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	9 715	8 850
<i>Dotacje na działania</i>		
<i>Dotacje na działalność</i>	142	167
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	1 736	778
<i>Krajowe agencje</i>		
<i>Działalność finansowa</i>	3	12
<i>Inne</i>	497	6
Zarządzanie zdecentralizowane	545	381
Inne	615	686
Prefinansowanie zrealizowane przez instytucje i agencje	189	8
Nieprzypisane kwoty prefinansowania	2 126	3 577
Kwoty prefinansowania brutto ogółem	15 568	14 465
Pomniejszone o rozliczenia międzyokresowe bierne:		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(9 234)	(8 189)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(1 973)	(1 135)
Zarządzanie zdecentralizowane	(595)	(232)
Inne	(336)	(75)
Prefinansowanie przez Wspólnoty Europejskie ogółem	3 430	4 834
Prefinansowanie przez strony trzecie:		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	638	545
<i>Zamówienia</i>		
<i>Operacyjne</i>	457	470
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	29	3
Zarządzanie zdecentralizowane	735	599
Zarządzanie dzielone	3 229	937
Zarządzanie wspólne	1 135	578
Prefinansowanie zrealizowane przez instytucje i agencje	15	177
Nieprzypisane kwoty prefinansowania	19 278	2 930
Kwoty prefinansowania brutto ogółem	25 516	6 239
Pomniejszone o rozliczenia międzyokresowe bierne:		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(1 235)	(1 532)
Zarządzanie zdecentralizowane	(699)	(468)
Zarządzanie dzielone	(5 579)	(906)
Zarządzanie wspólne	(798)	(79)
Inne	(52)	(33)
Prefinansowanie przez strony trzecie ogółem:	17 153	3 221
Prefinansowanie krótkoterminowe ogółem	20 583	8 055

2.10. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

mln EUR

	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Bieżąca część należności długoterminowych	160	119
Należności bieżące	5 441	4 193
Należności różne	27	26
Naliczone dochody i rozliczenia międzyokresowe czynne	6 423	5 458
Ogółem	12 051	9 796

2.10.1. Bieżąca część należności długoterminowych

Na kwoty te składają się głównie udzielone pożyczki z terminem zapadalności upływającym w okresie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego (138 mln EUR, więcej informacji zamieszczono powyżej w nocie 2.4).

2.10.2. Należności bieżące

mln EUR

Grupa	Na dzień 31.12.2007			Na dzień 31.12.2006		
	Kwota brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Kwota brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
Klienci	3 897	(171)	3 726	2 865	(169)	2 696
Państwa członkowskie	2 873	(1 256)	1 617	2 724	(1 257)	1 467
Pozostałe	111	(13)	98	42	(12)	30
Ogółem	6 881	(1 440)	5 441	5 631	(1 438)	4 193

2.10.2.1. Klienci

Pozycja ta obejmuje nakazy odzyskania środków ujęte na dzień 31 grudnia 2007 r. jako ustalone należności do odzyskania, które jeszcze nie zostały ujęte w innych pozycjach bilansowych po stronie aktywów. Pozycja ta obejmuje głównie grzywny nałożone przez Komisję na kwotę brutto w wysokości 3 650 mln EUR. Te należności są znacząco wyższe niż w 2006 r., kiedy to opiewały na kwotę 2 687 mln EUR ogółem.

2.10.2.2. Należności od państw członkowskich

mln EUR

	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Należności — EFRG		
Należności — EFRG	902	1 009
Dokonany odpis aktualizacyjny	(483)	(477)
Ogółem	419	532
VAT zapłacony i podlegający odzyskaniu od państw członkowskich	24	22
Zasoby własne		
Zapisane na rachunku A, dotychczas nieodzyskane	75	79
Zapisane na odrębnym rachunku, dotychczas nieodzyskane	1 333	1 347
Dokonany odpis aktualizacyjny	(773)	(779)
Inne	38	0
Ogółem	673	647
Inne należności od państw członkowskich	501	266
Ogółem	1 617	1 467

Należności — Sekcja Gwarancji EFRG

W pozycji tej wykazano kwoty należne od beneficjentów EFRG na dzień 31 grudnia 2007 r., na podstawie kwot zadeklarowanych i potwierdzonych przez państwa członkowskie na dzień 15 października 2007 r., pomniejszone o 20 % kwoty, które państwa członkowskie mogą zatrzymać na pokrycie kosztów administracyjnych. Konieczne jest również oszacowanie należności powstałych po ich zadeklarowaniu, ale nie później niż dnia 31 grudnia 2007 r. Komisja dokonuje także oszacowania odpisu aktualizującego wartość w odniesieniu do kwot należnych od beneficjentów, których odzyskanie jest mało prawdopodobne. Fakt, że korektę tę ujęto w księgach, nie oznacza, że w przyszłości Komisja zaniecha odzyskania tych kwot.

Zasoby własne

Należy zaznaczyć, że państwa członkowskie mogą zatrzymać tytułem kosztów poboru 25 % tradycyjnych zasobów własnych, w związku z czym powyższe liczby są liczbami uwzględniającymi to odliczenie. W oparciu o szacunki przesłane przez państwa członkowskie odpis aktualizujący wartość w wysokości 773 mln EUR odliczono od pozycji „należności od państw członkowskich”. Nie oznacza to jednak, że Komisja zamierza odstąpić od odzyskania kwot objętych tą korektą wartości.

Inne należności od państw członkowskich

Inne należności od państw członkowskich obejmują 19 mln EUR odzyskanych wydatków oraz zaliczki EFRG w wysokości 227 mln EUR. W pozycji tej ujęto również kwotę 168 mln EUR związaną z decyzją Komisji z 2005 r. w sprawie zmniejszenia pomocy z EFRR dla jednego państwa członkowskiego.

2.10.3. Naliczone dochody i rozliczenia międzyokresowe czynne

W pozycji tej największą kwotę stanowią naliczone dochody w wysokości 6 129 mln EUR. Naliczone dochody dotyczą głównie tradycyjnych zasobów własnych (opłaty rolne, opłaty wyrównawcze od cukru oraz cła). Na dzień 31 grudnia 2007 r. kwota ta wynosiła 2,7 mld EUR. Inne istotne kwoty to 1,3 mld EUR dochodów w sektorze rolnictwa przeznaczonych na określony cel za listopad i grudzień 2007 r., 1,5 mld EUR związane z tymczasową restrukturyzacją sektora cukru, 350 mln EUR wynikające z niewykonanych decyzji dotyczących zgodności rozliczeń EFRG i 82 mln EUR związane z prognozowanym odzyskaniem wydatków z programu funduszy strukturalnych w sektorze rybactwa w latach 1994–1999. W pozycji „naliczone dochody” ujęto również dochody z tytułu odsetek za zwłokę, naliczone odsetki bankowe oraz naliczone odsetki uzyskane z kwot prefinansowania.

Ponadto ujęte zostały rozliczenia międzyokresowe czynne wynoszące 243 mln EUR ogółem, z czego główne kwoty to spodziewane płatności w wysokości 49 mln EUR za wynajem biur i 24 mln EUR za przebudowę biur oraz kwota 57 mln EUR wypłacana w ramach umów dwustronnych z krajami trzecimi dotyczących rybołówstwa.

2.11. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

mln EUR

	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania:		
Rachunki — skarb państwa i banki centralne	11 313	11 467
Rachunki bieżące	956	933
Rachunki pomocnicze typu <i>imprest</i>	81	82
Przesunięcia (środki pieniężne w drodze)	2	3
Depozyty krótkoterminowe i inne ekwiwalenty środków pieniężnych	1 367	975
Ogółem	13 719	13 460
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	5 037	2 924
Ogółem	18 756	16 384

2.11.1. Środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania

W pozycji „środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania” ujęto wszelkie środki Komisji znajdujące się na jej rachunkach w poszczególnych państwach członkowskich i krajach EFTA (skarb państwa lub bank centralny), jak również na rachunkach bieżących, rachunkach pomocniczych typu *imprest* depozytach krótkoterminowych oraz rachunkach środków podręcznych (*petty cash*).

Relatywnie wysoki stan pozycji „rachunki — skarb państwa i banki centralne” wynika z faktu, że — na podstawie budżetu korygującego na koniec roku — w pierwszym dniu roboczym 2008 r. zwrócono państwom członkowskim kwotę 5 889 mln EUR. Odpowiednie zobowiązanie wykazane jest w zobowiązaniach krótkoterminowych — zob. również nota 2.18.2 poniżej.

2.11.2. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania odnoszą się do kwot należnych w związku z grzywnami nałożonymi przez Komisję, w odniesieniu do których postępowanie jest w toku. Znajdują się one na specjalnych rachunkach depozytowych, które wykorzystywane są wyłącznie do tego celu.

Do celów rachunku przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują następujące salda:

mln EUR

	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 756	16 384
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty — Fundusz Gwarancyjny (zob. nota 2.3.3)	249	440
Ogółem	19 005	16 824

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

2.12. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

mln EUR

	Stan na dzień 31.12.2006	Zmiana stanu rezerw	Kwoty wykorzystane	Stan na dzień 31.12.2007
Świadczenia emerytalne i rentowe dla personelu	29 204	1 844	(836)	30 212
Świadczenia emerytalne i rentowe dla osób nienależących do personelu	225	267	(11)	481
Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych	2 771	96	(80)	2 787
Ogółem	32 200	2 207	(927)	33 480

2.12.1. Świadczenia emerytalne i rentowe dla personelu

Na dzień 31 grudnia 2007 r. zasady dotyczące programu emerytalno-rentowego urzędników europejskich (ang. *Pension Scheme of European Officials — PSEO*) zostały określone w oparciu o najnowszą wersję Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich (obowiązują od dnia 1 maja 2004 r.). Zasady dotyczące świadczeń emerytalnych i rentowych dla pracowników są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Przepisy dotyczą różnych świadczeń (emerytur, rent inwalidzkich, rent pośmiertnych).

Zgodnie z art. 83 regulaminu pracowniczego świadczenia przewidziane w programie emerytalno-rentowym pokrywane są z budżetu Wspólnot. Rezerwa na ten cel nie jest finansowana, ale państwa członkowskie wspólnie gwarantują wypłacenie takich świadczeń zgodnie ze skalą ustanowioną w odniesieniu do finansowania tych wydatków. Ponadto urzędnicy ponoszą jedną trzecią kosztów długoterminowego finansowania tego systemu emerytalno-rentowego, wnosząc obowiązkową składkę.

Zobowiązania w ramach programu PSEO zostały wycenione na podstawie danych dotyczących objętych nim osób na dzień 31 grudnia 2007 r. oraz obowiązujących na ten dzień zasad określonych w regulaminie. Wycena obejmowała świadczenia emerytalne, rentowe i pośmiertne (różne rodzaje świadczeń emerytalnych i rentowych oraz renty inwalidzkie). Została ona przeprowadzona w oparciu o metody określone w MSR 19 (IAS 19). Zgodnie z wyżej wymienionym standardem rachunkowości pracodawca zobowiązany jest do regularnej aktuarialnej wyceny zobowiązań, przy uwzględnieniu przyrzeczonych świadczeń w ciągu aktywnego życia zawodowego pracowników oraz prognozowanych podwyżek wynagrodzeń.

Metoda wyceny aktuarialnej stosowana w celu obliczenia tej pozycji zobowiązań to tzw. metoda prognozowanych uprawnień jednostkowych (ang. *projected unit credit method*). Do wyceny zastosowano następujące podstawowe założenia aktuarialne na dzień wyceny:

1. Nominalną stopę dyskontową w wysokości 4,7 % ustalono w oparciu o obligacje rządowe w strefie euro w grudniu 2007 r. na okres zbliżony do czasu trwania programu (19 lat) jako szacunek krzywej zwrotu z obligacji zerokuponowych denominowanych w euro w grudniu 2007 r. Zgodnie z MSR 19 za stopę inflacji należy przyjąć spodziewaną stopę inflacji przez czas trwania programu. Następnie określa się ją w oparciu o przewidywane wartości określone w indeksowanych obligacjach na europejskich rynkach finansowych. Spodziewana długoterminowa stopa inflacji wyniosła 2,3 %, więc rzeczywista stopa dyskontowa wyniosła 2,4 %.
2. Tabela zawierająca dane dotyczące długości życia to tabela wykorzystywana przy wycenie zobowiązań od 2004 r. („Tabela zawierająca dane dotyczące długości życia — UE-2004”).
3. Ogólny wzrost wynagrodzeń (ang. *general salary growth — GSG*) wynoszący 0,4 %, równy ogólnej rewaloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, został ustalony w oparciu o dane statystyczne (za okres 12 lat) dotyczące rewaloryzacji wynagrodzeń i świadczeń emerytalnych i rentowych w latach 1996–2007. Wzrost indywidualnych wynagrodzeń (ang. *individual salary progression — ISP*) przekraczający ogólny wzrost wynagrodzeń (GSG) został zaktualizowany, tak aby uwzględnić awanse w 2007 r. W tabeli przedstawione są szczegółowe informacje dotyczące wskaźnika ISP w podziale według grupy zaszerogowania i stopnia oraz przewidywany rok przejścia na emeryturę od 2008 do 2052 r.
4. Wskaźniki dotyczące stanu cywilnego aktywnych zawodowo urzędników w momencie przejścia na emeryturę ustalono w oparciu o dane statystyczne dotyczące urzędników (żonatych jest 90 % mężczyzn, a mężatkami jest 60 % kobiet); uwzględniono stan cywilny byłych urzędników (emerytów i rencistów).
5. Przejście na emeryturę powinno mieć miejsce w czasie, gdy urzędnik korzysta z pełni praw, biorąc pod uwagę redukcje z tytułu wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz ustalonych w Barcelonie zachęt do późniejszego przechodzenia na emeryturę, lecz nie później niż w wieku 65 lat.

Zobowiązania obejmują uprawnienia uprzednio zdefiniowane dla wymienionych poniżej osób:

1. personel czynnie zatrudniony na dzień 31 grudnia 2007 r. we wszystkich instytucjach i agencjach objętych systemem emerytalno-rentowym urzędników europejskich (PSEO);
2. personel znajdujący się w sytuacji odroczenia, tj. pracownicy, którzy czasowo bądź ostatecznie zaprzestali pracy w instytucjach, pozostawiając swoje prawa emerytalne i rentowe w PSEO (wyłącznie pracownicy legitymujący się co najmniej dziesięcioletnim stażem pracy);

3. byli urzędnicy i inni pracownicy na emeryturze;
4. byli urzędnicy i inni pracownicy na rencie;
5. byli urzędnicy i inni pracownicy na rencie inwalidzkiej;
6. osoby pobierające rentę pośmiertną (wdowy lub wdowcy, sieroty, osoby pozostające na utrzymaniu).

Liczba osób objętych PSEO na dzień 31 grudnia 2007 r. pochodzi z bazy danych Komisji. Wyniki uzyskane w ramach niniejszej oceny zostały porównane z szacunkami opartymi na poprzedniej wycenie aktuarialnej na dzień 31 grudnia 2006 r.

Ustalono następujące istotne fakty:

- zobowiązania aktuarialne brutto wyceniono na kwotę 34 567 mln EUR na dzień 31 grudnia 2007 r.,
- rzeczywista stopa dyskontowa wzrosła z 1,9 % w 2006 r. do 2,4 % w 2007 r.; przy uwzględnieniu efektu ogólnego wzrostu wynagrodzeń (0,5 % w 2006 r. i 0,4 % w 2007 r.) stopa dyskontowa netto wzrosła z 1,4 % w 2006 do 2,0 % w 2007 r.; jest to jedna z głównych przyczyn zmniejszenia się stanu zobowiązań ogółem,
- koszty świadczeń za 2007 r. zostały wycenione na 1 300 mln EUR oraz koszty odsetek na 1 313 mln EUR,
- szacowana strata aktuarialna za rok wyniosła 1 943 mln EUR,
- liczba osób objętych pracowniczym systemem emerytalno-rentowym wzrosła o 3 317 osób,
- kwoty brutto rent i emerytur oraz dodatków rodzinnych obliczono na podstawie przepisów regulaminu pracowniczego,
- podatki należne od beneficjentów odlicza się od zobowiązań brutto w celu uzyskania zobowiązań netto wykazywanych w bilansie w odniesieniu do tych przyszłych płatności (podatek odlicza się od płatności emerytur i rent i zapisuje jako dochód Wspólnot w roku płatności).

2.12.2. Świadczenia emerytalne i rentowe dla osób nienależących do personelu

Pozycja ta obejmuje także zobowiązania powiązane z zobowiązaniami emerytalnymi wobec członków i byłych członków Komisji, Trybunału Sprawiedliwości (oraz Sądu Pierwszej Instancji), Trybunału Obrachunkowego, Sekretarzy Generalnych Rady, Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej. Po raz pierwszy w pozycji tej ujęto również zobowiązanie powiązane ze świadczeniami emerytalnymi i rentowymi dla niektórych posłów do Parlamentu Europejskiego.

2.12.3. Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych

Dokonuje się również wyceny w celu oszacowania zobowiązań Wspólnot z tytułu składek do wspólnego programu ubezpieczeń zdrowotnych na rzecz emerytowanych pracowników.

2.13. REZERWY DŁUGOTERMINOWE

	Stan na dzień 31.12.2006	Dodatkowe rezerwy	Niewykorzystane odwrócone kwoty	Kwoty wyko- rzystane	Kwoty przesunięte do rezerw krótkoterminowych	Zdyskontowana wartość bieżąca	Stan na dzień 31.12.2007
Sprawy sądowe	75	226	(3)	(1)	0	0	297
Likwidacja obiektów jądrowych	806	0	0	0	(42)	(20)	744
Sektor finansowy	105	0	(50)	0	(44)	3	14
Fundusz nadzwyczajny na schorzenia zwierząt	0	21	0	0	0	0	21
Inne	3	1		(1)	0	0	3
Ogółem	989	248	(53)	(2)	(86)	(17)	1 079

mln EUR

Sprawy sądowe

W pozycji tej przedstawiono szacowane kwoty, które prawdopodobnie należało będzie wypłacić po 2008 r. w związku z toczącymi się sprawami sądowymi. Największa kwota (277 mln EUR) dotyczy toczących się spraw sądowych na dzień 31 grudnia 2007 r. w związku z korektami finansowymi dla wydatków odnoszących się do Sekcji Gwarancji EFRG i innych spraw sądowych dotyczących wydatków rolnych.

Likwidacja obiektów jądrowych

W 2002 r. zespół niezależnych ekspertów przeprowadził analizę w celu ustalenia szacunkowych kosztów likwidacji obiektów jądrowych JRC oraz programu zarządzania odpadami. Koszty te oszacowano na 1 145 mln EUR (z czego 76 mln EUR to szacunkowy koszt opcji typu „green field”, tzn. wyburzenia wszystkich budynków). Na ich podstawie ujęto stosowną rezerwę w sprawozdaniu finansowym. Zgodnie ze wspólnotowymi zasadami rachunkowości rezerwa ta jest indeksowana wskaźnikiem inflacji (2,5 %), a następnie dyskontowana do wartości bieżącej netto (w oparciu o krzywą swapu zero-kuponowego w euro). Na dzień 31 grudnia 2007 r. kwota przeznaczona na rezerwę wyniosła zatem 960 mln EUR minus koszty poniesione do chwili obecnej w wysokości 138 mln EUR, czyli 822 mln EUR podzielone pomiędzy kwoty, których wypłacenie spodziewane jest w 2008 r. (78 mln EUR) i w kolejnych latach (744 mln EUR).

Z uwagi na przewidywany czas trwania programu (około 30 lat) należy zaznaczyć, że dane szacunkowe nie są pewne i że ostateczny koszt może różnić się od obecnie ujętej kwoty.

Przepisy finansowe

W ramach systemu poręczeń dla MŚP z 1998 r. i systemu poręczeń dla MŚP z 2001 r. Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) jest upoważniony do udzielania gwarancji we własnym imieniu, ale na rzecz i na odpowiedzialność Komisji. Istnieją jednak ograniczenia dotyczące ryzyka finansowego powiązanego z wykorzystanymi i niewykorzystanymi gwarancjami. Na dzień bilansowy rezerwy finansowe odpowiadają w przypadku obydwu wspomnianych systemów zobowiązaniom płatniczym wobec pośredników finansowych pomniejszonym o zapotrzebowania na płatności netto zgłoszone do tego dnia. Długoterminowe rezerwy finansowe są dyskontowane do ich wartości bieżącej netto (w oparciu o krzywą swapu zero-kuponowego w euro).

Rezerwa na Fundusz nadzwyczajny na schorzenia zwierząt

Rezerwa ta dotyczy szacowanych wkładów Wspólnoty na rzecz różnych państw członkowskich w ramach Funduszu nadzwyczajnego na schorzenia zwierząt w przypadku pojawienia się określonych chorób zwierząt i opieka na kwotę 42 mln EUR (w 2006 r.: 35 mln EUR) podzieloną między kwoty, których wypłacenie spodziewane jest w 2008 r. (21 mln EUR) i w kolejnych latach (21 mln EUR). Kwoty w wysokości 9 mln EUR, których wypłata została już uzgodniona, zostały ujęte jako zobowiązania wobec państw członkowskich.

2.14. DŁUGOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

2.14.1. Zaciągnięte pożyczki

mln EUR						
Nazwa	Stan na dzień 31.12.2006	Nowe pożyczki	Kwoty spłacone	Różnice kursowe	Zmiana wartości bilansowej	Stan na dzień 31.12.2007
MFA	969	0	(177)	0	0	792
Euratom	442	39	(1)	0	2	482
EWWiS w likwidacji	463	0	(2)	(37)	0	424
Ogółem	1 874	39	(180)	(37)	2	1 698

Zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek w podziale na długo- i krótkoterminowe

mln EUR			
Zaciągnięte pożyczki	Termin zapadalności < 1 roku	Termin zapadalności > 1 roku	Ogółem na dzień 31.12.2007
MFA	60	732	792
Euratom	0	482	482
EWWiS w likwidacji	71	353	424
Ogółem	131	1 567	1 698

W pozycji tej ujęto pożyczki zaciągnięte przez Wspólnoty Europejskie, o okresie spłaty powyżej jednego roku (należy zauważyć, że wszystkie liczby wykazano po odjęciu kwot Funduszu Gwarancyjnego). Zaciągnięte pożyczki obejmują zobowiązania potwierdzone certyfikatami, opiewające na kwotę (po wyeliminowaniu) 1 344 mln EUR (w 2006 r.: 1 502 mln EUR). Zmiany wartości bilansowej odpowiadają zmianom naliczonych odsetek, doliczając w przypadku EWWiS w likwidacji zaciągnięte pożyczki, amortyzację roczną wszelkich znaczących kosztów transakcji poniesionych w momencie ich zawarcia i obliczonych zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej. Efektywne stopy procentowe (wyrażone jako przedział stóp procentowych) przedstawiały się następująco:

Zaciągnięte pożyczki	31.12.2007	31.12.2006
Pomoc makrofinansowa (MFA)	3,816 % — 4,822 %	3,222 % — 4,54 %
Euratom	4,366 % — 5,6775 %	3,292 % — 5,6775 %
EWWiS w likwidacji	4,375 % — 11,875 % ⁽¹⁾	3,0 % — 11,875 % ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Wyższe granice wartości dotyczą zaciągniętych pożyczek ze stałą stopą procentową objętych swapem procentowym (zob. nota 2.3.4.2).

2.14.2. Zobowiązania przeznaczone do obrotu

mln EUR		
Swapy EWWiS w likwidacji	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Długoterminowe	7	8
Krótkoterminowe	4	0
Ogółem	11	8

Szczegółowe informacje zamieszczono powyżej — zob. nota 2.3.4.2 odnosząca się do zobowiązań przeznaczonych do obrotu.

2.15. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

mln EUR		
	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 519	1 534
Budynki, których cena zakupu płacona jest w transzach	427	425
Inne	43	61
Ogółem	1 989	2 020

W pozycji tej ujęto zobowiązania z tytułu leasingu o okresie wymagalności powyżej jednego roku (zob. nota 2.2 powyżej) oraz kwoty związane z niektórymi budynkami zakupionymi przez Komisję, których cena zakupu będzie płacona w transzach. Nie chodzi przy tym o umowę leasingową, ponieważ tytuł własności od razu przechodzi na Komisję.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

2.16. REZERWY KRÓTKOTERMINOWE

mln EUR							
	Stan na dzień 31.12.2006	Dodatkowe rezerwy	Niewykorzystane odwrócone kwoty	Kwoty wykorzystane	Przesunięcia do/z innych pozycji	Zdyskontowana wartość bieżąca	Stan na dzień 31.12.2007
Sprawy sądowe	72	19	(16)	(47)	0	0	28
Likwidacja obiektów jądrowych	64	0	0	(30)	42	2	78
Fundusz nadzwyczajny na schorzenia zwierząt	35	1	(8)	(7)	0	0	21
Rezerwy finansowe	173	57	(2)	(41)	44	2	233
Inne	35	0	(4)	0	(22)	0	9
Ogółem	379	77	(30)	(125)	64	4	369

W niniejszej pozycji ujęto te zaciągnięte pożyczki, w przypadku których okres wymagalności wynosi mniej niż jeden rok.

2.17. KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

W pozycji tej ujęto zaciągnięte pożyczki w wysokości 131 mln EUR z terminem wymagalności wpływającym w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego (zob. nota 2.14.1) oraz kwotę 4 mln EUR dotyczącą zobowiązań przeznaczonych do obrotu (zob. nota 2.14.2).

2.18. ZOBOWIĄZANIA

	mln EUR	
	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Bieżąca część zobowiązań długoterminowych	65	60
Zobowiązania krótkoterminowe	13 939	24 723
Zobowiązania różne	189	220
Rozliczenia międzyokresowe bierne i dochody przyszłych okresów	81 187	69 077
Ogółem	95 380	94 080

2.18.1. Bieżąca część zobowiązań długoterminowych

	mln EUR	
	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	32	28
Inne	33	32
Ogółem	65	60

2.18.2. Zobowiązania krótkoterminowe

	mln EUR	
Rodzaj	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Państwa członkowskie	12 328	22 943
Dostawcy i inni	2 244	2 888
Kwalifikowalność wymagająca sprawdzenia	(633)	(1 108)
Ogółem	13 939	24 723

Zobowiązania krótkoterminowe odnoszą się głównie do zestawień wydatków otrzymanych przez Komisję w ramach działań związanych z dotacjami. Są one ujmowane w kwocie roszczenia od momentu otrzymania wniosku. Jeśli beneficjentem jest państwo członkowskie, klasyfikuje się je jako zobowiązania. Ta sama procedura obowiązuje w odniesieniu do faktur i not kredytowych dotyczących działań związanych z zamówieniami.

Zestawienia poniesionych wydatków są uwzględniane przy procedurach zakończenia księgowania na koniec danego roku (procedurach *cut-off*) — zob. poniżej nota 2.18.3). Po zakończeniu księgowania (*cut-off*) szacunkowe kwalifikowalne kwoty zostały ujęte jako rozliczenia międzyokresowe bierne, natomiast niekwalifikowalna część kosztów pozostaje otwarta na rachunkach w pozycji „kwalifikowalność wymagająca sprawdzenia”. Aby uniknąć zawyżania aktywów i pasywów, zdecydowano o przedstawianiu kwoty netto podlegającej wypłacie w pozycji „zobowiązania krótkoterminowe”.

Duże zmniejszenie w ramach tej pozycji wynika głównie z przesunięcia kwot między pozycjami „zobowiązania krótkoterminowe” i „rozliczenia międzyokresowe bierne”. Jest to wynikiem wcześniejszego zamknięcia systemu rachunkowości na koniec roku, co przyczyniło się do tego, że w porównaniu z wcześniejszym rokiem mniej kwot ujęto jako zobowiązania. Oznaczało to również, że rozliczenia międzyokresowe bierne były wyższe niż w 2006 r., jako że kwoty uprzednio wykazywane jako zobowiązania musiały zostać wykazane jako rozliczenia międzyokresowe bierne.

Państwa członkowskie

Podstawowe kwoty w tej pozycji odnoszą się do kwoty 6 287 mln EUR niezrealizowanych płatności na podstawie zestawień poniesionych wydatków za działania w ramach funduszy strukturalnych, a także do kwoty zwrotu w wysokości 5 889 mln EUR należnej państwom członkowskim w związku z budżetem korygującym sporządzonym na koniec 2007 r. (w 2006 r.: 7 415 mln EUR).

Dostawcy i inni

W niniejszej pozycji ujęto kwoty dotyczące działań związanych z dotacjami, jak również zobowiązania dotyczące działań związanych z zamówieniami. Pozycja ta obejmuje także zobowiązania wobec kilku instytucji publicznych (uniwersytetów, instytutów, izb handlu, Narodów Zjednoczonych, EBI itp.) oraz jednostek nieobjętych konsolidacją, w tym EFR.

Kwalifikowalność wymagająca sprawdzenia

Zobowiązania zmniejszono o 633 mln EUR, co odnosi się do tej części otrzymanych, ale wymagających sprawdzenia wniosków o zwrot kosztów, których nie uznano za kwalifikowalne. Największe kwoty dotyczą DG ds. Polityki Regionalnej (229 mln EUR), DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równości Szans (194 mln EUR), DG ds. Rolnictwa (109 mln EUR), DG ds. Środowiska (20 mln EUR) oraz DG ds. Rybołówstwa (21 mln EUR).

Kwota 18 mln EUR pozostaje nierozliczona w związku z „fakturami do sprawdzenia”, głównie w zakresie działań związanych z zamówieniami. Chodzi o otrzymane faktury i wnioski o zwrot kosztów, w przypadku których nie sprawdzono zgodności faktury z dostarczonymi towarami lub zrealizowanymi usługami, oraz o wnioski o prefinansowanie.

2.18.3. Rozliczenia międzyokresowe bierne i dochody przyszłych okresów

	mln EUR	
	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Rozliczenia międzyokresowe bierne	80 937	68 937
Dochody przyszłych okresów	47	26
Inne	203	114
Ogółem	81 187	69 077

Główne kwoty rozliczeń międzyokresowych biernych to rozliczenia międzyokresowe związane z wydatkami odnoszącymi się do EFRG. Na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosiły one 45,5 mld EUR; dla porównania w poprzednim roku było to 45,2 mld EUR. Główne kwoty to: kwota 28,6 mld EUR (w 2006 r.: 26,6 mld EUR) obejmująca wydatki w okresie od 16 października do 31 grudnia 2007 r. zgłoszone przez państwa członkowskie oraz zapłacone w styczniu i lutym 2008 r., kwota 13,8 mld EUR (w 2006 r.: 16,7 mld EUR) obejmująca pomoc bezpośrednią (zobowiązania zaciągnięte w 2007 r. mające skutki finansowe w 2008 r.), kwota 3,1 mld EUR dotycząca tymczasowej restrukturyzacji sektora cukru.

Inny znaczący element stanowią rozliczenia międzyokresowe bierne związane z funduszami strukturalnymi (na co składają się wydatki kwalifikowalne poniesione przez podmioty gospodarcze bądź organy płatnicze do dnia 31 grudnia 2007 r., w przypadku których do Komisji nie zostały jeszcze wysłane wnioski o płatność). Główne kwoty to: kwota 6,7 mld EUR dotycząca EFRROW, 16,9 mld EUR na EFRR 2000–2006, ISPA, działania innowacyjne (w 2006 r.: 12,2 mld EUR), kwota 7,8 mld EUR na EFS (w 2006 r.: 5,6 mld EUR). Pozostała kwota wynosząca 3,9 mld EUR obejmuje rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące innych obszarów polityki, w tym głównie badań naukowych (ok. 1,2 mld EUR).

Jak wspomniano powyżej w nocie **2.18.2**, zwiększenie tych kwot w porównaniu z 2006 r. jest wynikiem wcześniejszego zamknięcia systemu rachunkowości na koniec roku.

AKTYWA NETTO

2.19. REZERWY

	mln EUR	
	Stan na dzień 31.12.2007	Stan na dzień 31.12.2006
Kapitał rezerwowy według wartości godziwej	7	4
Inne kapitały rezerwowe:		
Fundusz Gwarancyjny	1 118	1 253
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	57	57
Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	1 525	1 459
Inne	99	82
Ogółem	2 799	2 851
Ogółem	2 806	2 855

2.19.1. Kapitał rezerwowy według wartości godziwej

Zgodnie z zasadami rachunkowości korekta do wartości godziwej aktywów dostępnych do sprzedaży jest ujmowana w kapitale rezerwowym według wartości godziwej.

2.19.2. *Inne kapitały rezerwowe*

Fundusz Gwarancyjny

Zob. także nota 2.3.3 odnosząca się do funkcjonowania Funduszu Gwarancyjnego. Ten kapitał rezerwowy stanowi kwotę docelową w wysokości 9 % nierozliczonych kwot zobowiązań gwarantowanych przez fundusz wymaganą do zatrzymania jako aktywa. Jak już wspomniano powyżej, wszelkie nadwyżki aktywów funduszu przekraczające odnośnie 9 % kwoty kapitału rezerwowego podlegają zwrotowi do budżetu.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny obejmuje aktualizację wyceny rzeczowych aktywów trwałych. Saldo na koniec roku w wysokości 57 mln EUR odnosi się do aktualizacji wyceny gruntów i budynków Komisji, która miała miejsce przed przejściem na nowe zasady rachunkowości.

Rezerwa na działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Kwoty te obejmują rezerwy powiązane z działaniami Komisji w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek. Zasadnicza kwota dotyczy głównie kapitału rezerwowego EWWiS w likwidacji, przy czym największą jego część stanowi rezerwa na aktywa Funduszu Badawczego Węgla i Stali. Rezerwę tę utworzono w związku z likwidacją EWWiS, i na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniosła ona łącznie 1 169 mln EUR.

2.20. KWOTY NALEŻNE OD PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

	<i>mln EUR</i>
	Kwota
Kwoty należne od państw członkowskich na dzień 31 grudnia 2006 r.	67 073
Zwrot państwom członkowskim nadwyżki budżetowej za 2006 r.	1 848
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego	(135)
Inne zmiany stanu rezerw	79
EWWiS w likwidacji: przydział wyniku finansowego za 2006 r.	23
Wynik finansowy (nadwyżka) za rok	(7 462)
Kwota należna od państw członkowskich ogółem na dzień 31 grudnia 2007 r.	61 426

Kwota ta to dodatkowe wydatki poniesione już przez Wspólnoty do dnia 31 grudnia 2007 r., które będą musiały zostać sfinansowane z przyszłych budżetów. Wiele wydatków ujmowanych jest zgodnie z zasadą memoriałową w roku N, choć ich wypłata może zostać faktycznie dokonana w roku N + 1 i zostać sfinansowana z budżetu na rok N + 1. W związku z ujęciem w sprawozdaniu finansowym tych zobowiązań oraz ze względu na fakt, że odpowiednie kwoty są finansowane z przyszłych budżetów, na koniec roku zobowiązania znacząco przekraczają poziom aktywów. Najbardziej znaczące kwoty, na które należy zwrócić uwagę, odnoszą się do działań EFRG. Kwota płatności na rzecz państw członkowskich za okres od dnia 16 października do dnia 31 grudnia 2007 r. wyniosła 28,6 mld EUR. W większości należne kwoty są w rzeczywistości wypłacane przez państwa członkowskie w ciągu 12 miesięcy od końca danego roku budżetowego jako część budżetu na kolejny rok.

Zasadniczo tylko w przypadku świadczeń pracowniczych Wspólnoty są zobowiązane wobec swojego personelu do ich wypłacania przez dłuższy czas, przy czym należy zauważyć, że finansowanie płatności emerytalno-rentowych z rocznych budżetów gwarantowane jest przez państwa członkowskie. Poniżej, jedynie do celów informacyjnych, przedstawiono szacunkowy podział przyszłych płatności świadczeń pracowniczych:

	<i>mln EUR</i>
	Kwota
Krótkoterminowa: kwoty do wypłacenia w 2008 r.	981
Długoterminowa: kwoty do wypłacenia po 2008 r.	32 499
Świadczenia pracownicze ogółem na dzień 31.12.2007	33 480

Należy również zauważyć, że nie ma to wpływu na wynik budżetu — dochody budżetowe powinny zawsze być równe wydatkom budżetowym lub je przewyższać, a każda nadwyżka dochodów zwracana jest państwom członkowskim.

3. INFORMACJA DODATKOWA DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

3.1. DOCHODY Z TYTUŁU ZASOBÓW WŁASNYCH I WKŁADÓW

<i>mln EUR</i>			
	Nota	2007	2006
Dochody z tytułu zasobów własnych	3.1.1		
Zasoby własne oparte na DNB		73 922	70 134
Zasoby własne oparte na VAT		19 442	17 207
Tradycyjne zasoby własne:			
Opłaty rolne		1 429	1 300
Cła		15 288	13 764
Opłaty wyrównawcze od cukru		(36)	183
Tradycyjne zasoby własne ogółem		16 681	15 247
Korekty budżetowe	3.1.2	1 892	2 395
Wkład krajów trzecich (w tym krajów EFTA)		147	135
Razem		112 084	105 118

Dochody z tytułu zasobów własnych stanowią zasadniczą część dochodów operacyjnych Wspólnot Europejskich. Tym samym większość wydatków finansowana jest z zasobów własnych, a inne dochody stanowią jedynie niewielką część finansowania ogółem.

3.1.1. *Dochody z tytułu zasobów własnych*

Wyróżnia się trzy kategorie zasobów własnych: tradycyjne zasoby własne, zasoby oparte na VAT oraz zasoby oparte na DNB. Tradycyjne zasoby własne obejmują opłaty rolne, opłaty wyrównawcze od cukru i cła. Częścią systemu zasobów własnych jest również mechanizm korekty nierównowagi budżetowej (rabat brytyjski). Państwa członkowskie zatrzymują — na poczet kosztów poboru — 25 % tradycyjnych zasobów własnych, a powyższe kwoty to kwoty uwzględniające to odliczenie.

Zasoby własne oparte na VAT wynikają z zastosowania jednolitej stawki dla wszystkich państw członkowskich do zharmonizowanej podstawy VAT, która to podstawa nie może przekraczać 50 % DNB dla każdego państwa członkowskiego. Zasoby oparte na DNB to zasoby zmienne, mające zapewnić dochody wymagane w danym roku w celu pokrycia wydatków przekraczających kwotę uzyskaną z tradycyjnych zasobów własnych, zasobów opartych na VAT i dochodów różnych. Dochody te wynikają z zastosowania jednolitej stawki do sumy DNB wszystkich państw członkowskich.

Wzrost tych dochodów można bezpośrednio powiązać ze wzrostem dochodów budżetowych za 2007 r. w porównaniu z 2006 r. (wzrost o 6 mld EUR). W szczególności do wyższych dochodów przyczynił się wzrost wartości przywozów, wzrost średniej taryfy celnej, a także przystąpienie Bułgarii i Rumunii. Dochody z tytułu VAT wzrosły w związku ze wzrostem podstaw opodatkowania VAT, skompensowanym niewielkim zmniejszeniem jednolitej stawki. W związku z tym, że zasoby oparte na DNB pokrywają pozostałe potrzeby w zakresie dochodów, odnotowano także ich wzrost odpowiednio do zwiększonych wydatków budżetowych.

3.1.2. *Korekty budżetowe*

Korekty budżetowe obejmują nadwyżkę budżetową z 2006 r. (1 848 mln EUR), która została pośrednio zwrócona państwom członkowskim poprzez odliczenie kwot zasobów własnych, które państwa te muszą przekazać w kolejnym roku — tym samym stanowi ona dochód w roku 2007. Zgodnie z decyzją Rady 2000/597/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa stosowany jest mechanizm korekty nierównowagi budżetowej. Ponieważ kwota ta finansowana jest przez inne państwa członkowskie, nie ma ona wpływu na wynik budżetu ani na rachunek zysków i strat. Niemniej jednak w pozycji tej ujęto kwotę 57 mln EUR, która wynika z różnic między kursem euro stosowanym dla celów budżetowych (zob. art. 10 ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000) a kursem obowiązującym w dniu faktycznej realizacji płatności przez państwa członkowskie nienależące do UGW.

3.2. POZOSTAŁE DOCHODY OPERACYJNE

		mln EUR	
	Nota	2007	2006
Grzywny	3.2.1	3 339	2 217
Opłaty rolne	3.2.2	2 634	1 695
Odzyskanie wydatków:	3.2.3		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane		93	50
Pośrednie zarządzanie scentralizowane		10	(22)
Zarządzanie zdecentralizowane		133	8
Zarządzanie dzielone		577	1 244
Zarządzanie wspólne		1	16
Ogółem		814	1 296
Dochody z działalności administracyjnej:	3.2.4		
Personel		908	856
Dochody powiązane z rzeczowymi aktywami trwałymi		26	23
Pozostałe dochody administracyjne		181	103
Ogółem		1 115	982
Różne dochody operacyjne:	3.2.5		
Korekty/rezerwy		23	43
Dodatnie różnice kursowe		276	111
Inne		879	2 024
Ogółem		1 178	2 178
Ogółem		9 080	8 368

3.2.1. Grzywny

Dochody te odnoszą się do grzywien nałożonych przez Komisję za naruszenie zasad konkurencji. Należności i powiązane dochody ujmuje się po podjęciu przez Komisję decyzji o nałożeniu grzywny i oficjalnym powiadomieniu o takiej decyzji jej adresata. Wymieniona powyżej kwota nie obejmuje grzywiny w wysokości 899 mln EUR, o której Komisja Europejska powiadomiła w lutym 2008 r. przedsiębiorstwo zajmujące się produkcją oprogramowania komputerowego w związku z jego zachowaniami antykonkurencyjnymi. Przedsiębiorstwo to, które w przeszłości było już karane grzywnami (w 2006 r. w wysokości 280 mln EUR i w marcu 2004 r. na kwotę 497 mln EUR), odwołało się od obecnej decyzji o nałożeniu grzywny.

3.2.2. Opłaty rolne

Kwoty te obejmują opłaty wyrównawcze w sektorze mleka w wysokości 232 mln EUR (436 mln EUR w 2006 r.) oraz opłaty wyrównawcze od cukru w wysokości 2 402 mln EUR (w 2006 r.: 1 259 mln EUR). Opłaty wyrównawcze w sektorze mleka są instrumentem zarządzania rynkiem i mają na celu karanie tych producentów mleka, którzy przekroczyli swoje ilości referencyjne. Jako że nie są one powiązane z wcześniejszymi płatnościami dokonany przez Komisję, w praktyce uznaje się je za dochody przeznaczone na określony cel. Opłaty wyrównawcze od cukru powiązane są z funduszem restrukturyzacji sektora cukru, przy czym w związku z reformą sektora cukru obniżono cenę cukru na rynku wewnętrznym, tak aby zmniejszyć różnicę między ceną UE i ceną międzynarodową. Aby zachęcić mniej konkurencyjnych producentów cukru do opuszczenia tego rynku, utworzono samofinansujący się fundusz restrukturyzacji, finansowany z dochodów pochodzących z tymczasowego podatku nałożonego na producentów cukru, ujmowanych jako dochody przeznaczone na określony cel. Program ten ma trwać cztery lata. Uznaje się, że są to dochody przeznaczone na określony cel.

3.2.3. Odzyskanie wydatków

Ta pozycja obejmuje wystawione przez Komisję nakazy odzyskania środków, zaksięgowane w systemie rachunkowości Komisji, w celu odzyskania kwot uprzednio wypłaconych z budżetu ogólnego (w oparciu o kontrole, zakończone audyty lub analizy kwalifikowalności), jak również nakazy odzyskania środków wystawione przez państwa członkowskie beneficjentom EFRG. Obejmuje ona także zmianę szacunków dotyczących naliczonych dochodów na koniec poprzedniego roku w porównaniu z bieżącym. Pozycja ta nie odzwierciedla jednakże w pełni odzyskanych wydatków WE, w szczególności istotnych pozycji wydatków w obszarze działań strukturalnych, w przypadku których istnieją specjalne mechanizmy, które zapewniają zwrot niekwalifikowalnych kwot i które w większości przypadków nie wymagają wystawienia nakazu odzyskania środków. Odzyskane kwoty prefinansowania nie są również ujmowane jako dochód zgodnie z zasadami rachunkowości WE. Dalsze informacje dotyczące odzyskania nienależnych płatności zawarto w sekcji E.6.

Odzyskanie wydatków: zarządzanie dzielone

Ujęta w tej pozycji kwota 577 mln EUR ogółem obejmuje kwotę 500 mln EUR dotyczącą Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz 77 mln EUR na działania strukturalne.

a) Rolnictwo, EFRG

W obszarze rolnictwa ujęte jako dochód roczny w ramach tej pozycji kwoty wyniosły 500 mln EUR i złożyły się na następujące elementy:

- korekty w ramach procedury zgodności rozliczeń, decyzje co do których podjęto w ciągu roku, na kwotę 532 mln EUR pomniejszoną o naliczone dochody na koniec roku w wysokości 172 mln EUR,
- kwoty zwrotów związanych z przypadkami nadużyć finansowych i nieprawidłowości zgłoszonymi przez państwa członkowskie i odzyskane w ciągu roku w wysokości 247 mln EUR,
- zmniejszenie nierozliczonych kwot zgłoszonych przez państwa członkowskie, podlegających odzyskaniu na koniec roku i dotyczących przypadków nadużyć finansowych i nieprawidłowości w wysokości 107 mln EUR (902 mln EUR na koniec roku 2007 w porównaniu z 1 009 mln EUR na koniec roku 2006) — zob. również nota **E.2.10.2.2**.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. kwota wydatków w ramach EFRG, która zostanie poddana korektom po zakończeniu audytów, wynosiła 1,5 mld EUR. Kwotę tę ujmuje się w pozycji pozabilansowej jako aktywa warunkowe (zob. nota **E.5.4.1**).

b) Działania strukturalne

Kwota odzyskanych wydatków w ramach działań strukturalnych ujętych w niniejszej pozycji wyniosła 77 mln EUR. Odpowiednie kwoty za 2006 r. były wyższe o 483 mln EUR w porównaniu z bieżącym rokiem, co jest związane głównie z decyzją Komisji z 2005 r. w sprawie zmniejszenia pomocy z EFRR dla jednego państwa członkowskiego, przy czym kwota 418 mln EUR została ujęta jako dochód w 2006 r.

Pozycja ta obejmuje nakazy odzyskania środków na kwotę 113 mln EUR wystawionych przez Komisję w celu odzyskania nadpłaconych kwot w ramach płatności dokonanych w uprzednich latach, nakaz odzyskania środków na kwotę 6 mln EUR powiązany z Funduszem Solidarności oraz zmianę naliczonych dochodów na koniec roku w wysokości (42) mln EUR. Nakazy odzyskania środków wystawiane są jedynie w następujących przypadkach:

- formalne decyzje o korekcie finansowej podejmowane przez Komisję w przypadku wykrycia nieprawidłowych wydatków w kwotach roszczeń państw członkowskich,
- korekty po zakończeniu programu skutkujące zmniejszeniem wkładu UE, w przypadku gdy państwo członkowskie nie zadeklarowało wystarczających wydatków kwalifikowalnych uzasadniających całą kwotę prefinansowania i dokonane płatności okresowe; tego rodzaju działania nie wymagają formalnej decyzji Komisji, w przypadku gdy jest na nie zgoda ze strony państwa członkowskiego,
- zwrot odzyskanych kwot po zamknięciu programu i po zakończeniu postępowania sądowego w toku na dzień zamknięcia programu.

Nakazy odzyskania środków wystawione w 2007 r. w celu odzyskania wydatków na kwotę 119 mln EUR ogółem można rozbić na następujące kwoty: 6 mln EUR w związku z Funduszem Solidarności, 6 mln EUR w związku z korektami finansowymi, o których zdecydowano w 2006 r., 18 mln EUR w związku z korektami finansowymi, o których zdecydowano w 2007 r., i 89 mln EUR powiązane z nakazami odzyskania środków niesklasyfikowanymi jako korekty finansowe. Pozostałe nakazy odzyskania środków wystawione w związku z działaniami strukturalnymi dotyczą odzyskania prefinansowania (35 mln EUR), z czego kwota 20 mln EUR dotyczy korekt finansowych, o których zdecydowano w 2007 r. Kwoty te nie zostały ujęte jako dochód, natomiast zapisano je w bilansie w pozycji dotyczącej prefinansowania.

Kwotę 2,9 mld EUR powiązaną z potencjalnymi korektami finansowymi podlegającą odzyskaniu od państw członkowskich ujęto jako składnik aktywów warunkowych (zob. nota **E.5.4.1**).

Odzyskanie wydatków: inne rodzaje zarządzania

Pozycja ta obejmuje nakazy odzyskania środków na kwotę 194 mln EUR wystawionych przez Komisję w celu odzyskania nienależnych płatności dokonanych w uprzednich latach oraz zmianę stanu naliczonych dochodów na koniec roku (52 mln EUR). Pozostałe nakazy odzyskania środków wystawione w ramach innych rodzajów zarządzania dotyczą odzyskania prefinansowania (162 mln EUR). Kwoty te nie zostały ujęte jako dochód, natomiast zapisano je w bilansie w pozycji dotyczącej prefinansowania.

3.2.4. Dochody z działalności administracyjnej

Dochody te wynikają z odliczeń od wynagrodzeń pracowników i obejmują zasadniczo dwie kwoty: składki emerytalne i podatki dochodowe.

3.2.5. Różne dochody operacyjne

W pozycji tej ujęto kwotę 296 mln EUR (w 2006 r.: 358 mln EUR) obejmującą kwoty otrzymane od krajów przystępujących. Zmniejszenie różnych dochodów operacyjnych w porównaniu z zeszłym rokiem wynika przede wszystkim z tego, że w poprzednim roku ujęto dochód w wysokości 397 mln EUR powiązany z mniejszym obniżeniem wartości w przypadku należności EFRG. Ponadto w poprzednim roku ujęto również nadzwyczajne środki w wysokości 778 mln EUR powiązane z kwotami prefinansowania ujętymi po raz pierwszy w bilansie, co zostało wykazane w niniejszej pozycji — największa kwota (652 mln EUR) dotyczyła środków wypłaconych z instrumentu finansowego Schengen. Odpowiednia kwota w 2007 r. wyniosła 33 mln EUR.

Dodatknie różnice kursowe, z wyjątkiem zysków z działalności finansowej opisanych w nocie 3.5 poniżej, są również ujęte w niniejszej pozycji. Wynikają one z codziennej działalności i powiązanych transakcji przeprowadzanych w walutach innych niż euro, jak również z aktualizacji wyceny na koniec roku, której przeprowadzenie konieczne jest w celu sporządzenia sprawozdania finansowego. Obejmują one zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane różnice kursowe.

3.3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE

	mln EUR	
	2007	2006
Wydatki na personel	4 289	3 998
Wydatki związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi i ze środkami trwałymi	343	348
Pozostałe koszty administracyjne	2 488	2 273
Ogółem	7 120	6 619

Do wydatków tych należą wydatki administracyjne poniesione w ramach działalności Wspólnot, obejmujące koszty osobowe i koszty związane ze wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi (takie jak amortyzacja, koszty utrzymania itp.).

3.4. KOSZTY OPERACYJNE

	mln EUR		
	Nota	2007	2006
Podstawowe koszty operacyjne:	3.4.1		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane		9 504	12 273
Pośrednie zarządzanie scentralizowane		1 185	677
Zarządzanie zdecentralizowane		1 978	1 809
Zarządzanie dzielone		89 778	90 828
Zarządzanie wspólne		949	34
Ogółem		103 394	105 621
Inne koszty operacyjne:	3.4.2		
Korekty/rezerwy		260	116
Ujemne różnice kursowe		399	126
Inne		629	940
Ogółem		1 288	1 182
Ogółem		104 682	106 803

3.4.1. Podstawowe koszty operacyjne

Wydatki operacyjne Wspólnot Europejskich obejmują różne działy perspektywy finansowej oraz przyjmują różne postacie, w zależności od sposobu wypłacania środków pieniężnych i zarządzania nimi. Większość wydatków (87 %) objęta jest działem „zarządzanie dzielone”, który zakłada oddelegowywanie zadań państwom członkowskim i dotyczy takich zagadnień, jak wydatki w ramach EFRG oraz działania strukturalne.

Zmniejszenie wydatków operacyjnych związane jest przede wszystkim z faktem, że od 2006 r. niektóre finansowane projekty znajdowały się w fazie zakończenia, natomiast inne programy były na mniej zaawansowanym etapie niż przewidywano w 2006 r. W obszarze zarządzania dzielonego odnotowano zmniejszenie o 4,5 mld EUR w przypadku działań strukturalnych, przede wszystkim w ramach EFRR, co spowodowane było głównie wspomnianymi powyżej przyczynami. Zmniejszenie to zostało częściowo skompensowane wzrostem wydatków rolnych o 3,3 mld EUR, związanym z wprowadzeniem nowego Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Zmniejszenie o 2,7 mld EUR wydatków w ramach bezpośredniego zarządzania scentralizowanego zostało częściowo skompensowane wzrostem o 0,9 mld EUR wydatków w ramach zarządzania wspólnego, co spowodowane było lepszą klasyfikacją tych projektów. Pozostałą kwotę zmniejszenia można także wyjaśnić podanymi powyżej przyczynami, tj. zamykaniem niektórych projektów oraz faktem, że pewne projekty były na mniej zaawansowanym etapie niż przewidywano w 2006 r.

3.4.2. *Inne koszty operacyjne*

Ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem tych wynikających z działalności finansowej opisanej poniżej w nocie 3.6, wynikają z codziennej działalności i powiązanych transakcji przeprowadzanych w walutach innych niż euro, jak również z aktualizacji wyceny na koniec roku, której przeprowadzenie konieczne jest przy sporządzaniu sprawozdania finansowego — ujemne różnice mogą być zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane.

Pozycja „inne” obejmuje korekty w zakresie prefinansowania oraz kwoty odpisane/odnotowanej straty z tytułu realizacji należności Komisji. Uwzględniono również kwotę 224 mln EUR związaną z agencją objętą konsolidacją — jest ona związana z wdrożeniem programu CARDS w Kosowie, Serbii i Czarnogórze.

3.5. DOCHODY FINANSOWE

	<i>mln EUR</i>	
	2007	2006
Dochody z tytułu dywidend (z funduszy kapitału podwyższonego ryzyka)	6	6
Dochody z tytułu odsetek:		
Z tytułu prefinansowania	33	43
Z tytułu zaległych płatności	81	65
Z tytułu transakcji zamiennych (swap)	19	20
Z tytułu aktywów dostępnych do sprzedaży	97	92
Z tytułu pożyczek	106	96
Z tytułu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	263	123
Inne	12	1
Ogółem	611	440
Inne dochody finansowe:		
Zrealizowany zysk ze sprzedaży aktywów finansowych	6	25
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	1	2
Inne	23	104
Ogółem	30	131
Korekta wartości bieżącej	24	43
Dodatknie różnice kursowe	3	1
Ogółem	674	621

Na dochody finansowe Wspólnot składają się dochody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych z budżetu ogólnego lub pożyczonych funduszy oraz dłużnych papierów wartościowych i instrumentów pochodnych. Odsetki uzyskiwane są również od kwot na rachunkach bankowych oraz krótkoterminowych depozytów bankowych.

3.6. KOSZTY FINANSOWE

mln EUR

	2007	2006
Wydatki z tytułu odsetek:		
Leasing	101	102
Z tytułu transakcji zamiennych (swap)	17	16
Z tytułu pożyczek	91	81
Inne	5	1
Ogółem	214	200
Inne koszty finansowe:		
Korekty rezerw finansowych	11	38
Koszty finansowe instrumentów budżetowych	57	55
Zrealizowana strata ze sprzedaży aktywów finansowych	9	0
Strata z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	15	10
Inne	35	23
Ogółem	127	126
Korekta wartości bieżącej	7	0
Ujemne różnice kursowe	6	5
Ogółem	354	331

Na główne wydatki finansowe ponoszone przez Wspólnoty Europejskie składają się odsetki głównie od umów leasingu finansowego oraz z tytułu pożyczek zaciągniętych na finansowanie działalności w zakresie udzielania pożyczek. Poza stratami ze sprzedaży oraz odpisami aktualizacyjnymi wartości aktywów finansowych, do innych wydatków z tytułu operacji finansowych należą również korekty rezerw finansowych oraz opłaty za zarządzanie uiszczane na rzecz powierników.

3.7. UDZIAŁ W NADWYŻCIE/(DEFICYCIE) NETTO JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH I WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Zgodnie z metodą praw własności Wspólnoty w swoim rachunku zysków i strat ujmuje udział w nadwyżce netto swojej jednostki stowarzyszonej (EFI) oraz swoich wspólnych przedsiębiorstw (zob. również noty E.2.3.1 i E.2.3.2).

3.8. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

W sprawozdaniu dotyczącym segmentów działalności dochody i koszty operacyjne przedstawiono w rozbiciu na poszczególne obszary polityki Komisji, w oparciu o strukturę budżetu zadaniowego. Obszary te można przyporządkować do trzech większych działów — działalność w Unii Europejskiej, działalność poza Unią Europejską oraz usługi i inne.

„Działalność w Unii Europejskiej” jest najobszerniejszym spośród nich, ponieważ obejmuje wiele obszarów polityki w ramach Unii Europejskiej. „Działalność poza Unią Europejską” obejmuje obszary polityki realizowanej poza Unią, jak np. handel i pomoc. W zakres działu „usługi i inne” wchodzi działania wewnętrzne i horyzontalne niezbędne dla funkcjonowania instytucji i organów Wspólnot.

Objęte konsolidacją agencje są uwzględnione w różnych obszarach polityki. Inne instytucje — nie licząc Komisji — są zgrupowane w konkretnym obszarze polityki. Dla poszczególnych obszarów polityki podane są dane liczbowe brutto przed wyłączeniami konsolidacyjnymi, a wyłączenia konsolidacyjne dokonywane są zbiorczo w jednej kolumnie.

Należy zaznaczyć, że zasoby własne i składki nie są podzielone pomiędzy różne działania, ponieważ są one obliczane, pobierane i zarządzane przez centralne służby Komisji. Zostały one wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, aby umożliwić porównanie wyniku netto z rachunkiem zysków i strat.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI — ZESTAWIENIE

mln EUR

	Działalność w UE	Działalność poza UE	Usługi i inne	EWWiS w likwidacji	Inne instytucje	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
Dochody operacyjne:							
Grzywny	3 339	0	0	0	0	0	3 339
Oplaty rolne	2 634	0	0	0	0	0	2 634
Odzyskanie wydatków	611	211	1	0	0	(9)	814
Dochody z działalności administracyjnej	78	26	749	0	360	(98)	1 115
Pozostałe dochody operacyjne	1 419	319	264	1	1	(826)	1 178
DOCHODY OPERACYJNE OGÓŁEM	8 081	556	1 014	1	361	(933)	9 080
Koszty administracyjne:	(2 069)	(958)	(1 804)	0	(2 438)	149	(7 120)
Wydatki na personel	(1 497)	(678)	(950)	0	(1 172)	8	(4 289)
Wydatki związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi i ze środkami trwałymi	(88)	(10)	(108)	0	(137)	0	(343)
Pozostałe koszty administracyjne	(484)	(270)	(746)	0	(1 129)	141	(2 488)
Koszty operacyjne:	(98 267)	(6 192)	(955)	(52)	0	784	(104 682)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(6 403)	(2 917)	(637)	0	0	453	(9 504)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(1 159)	(258)	(2)	0	0	234	(1 185)
Zarządzanie zdecentralizowane	(17)	(1 961)	0	0	0	0	(1 978)
Zarządzanie dzielone	(89 778)	0	0	0	0	0	(89 778)
Zarządzanie wspólne	(151)	(799)	0	0	0	1	(949)
Inne koszty operacyjne	(759)	(257)	(316)	(52)	0	96	(1 288)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(100 336)	(7 150)	(2 759)	(52)	(2 438)	933	(111 802)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(92 255)	(6 594)	(1 745)	(51)	(2 077)	0	(102 722)
Dochody z tytułu zasobów własnych i wkładów							112 084
Nadwyżka z działalności operacyjnej							9 362
Dochody finansowe netto							320
Zmiana stanu świadczeń pracowniczych							(2 207)
Udział wyniku jednostek stowarzyszonych/wspólnych przedsiębiorstw							(13)
Wynik za rok							7 462

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI — DZIAŁALNOŚĆ W UNII EUROPEJSKIEJ

mln EUR

	Sprawy gospodarcze i finansowe	Przedsiębiorstwa i przemysł	Konkurencja	Zatrudnienie	Rolnictwo	Transport i energia	Środowisko	Prace badawcze	Spółeczeństwo informacyjne
Dochody operacyjne:									
Grzywny	0	0	3 339	0	0	0	0	0	0
Oplaty rolne	0	0	0	0	2 634	0	0	0	0
Odzyskanie wydatków	0	0	0	91	504	3	0	4	8
Dochody z działalności administracyjnej	0	9	0	0	0	2	1	0	9
Pozostałe dochody operacyjne	0	152	0	36	41	207	36	339	19
DOCHODY OPERACYJNE OGÓŁEM	0	161	3 339	127	3 179	212	37	343	36
Koszty administracyjne:	(48)	(181)	(60)	(88)	(97)	(180)	(86)	(171)	(119)
Wydatki na personel	(42)	(129)	(56)	(69)	(83)	(137)	(64)	(146)	(91)
Wydatki związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi i ze środkami trwałymi	0	(8)	0	(1)	0	(1)	(1)	0	0
Pozostałe koszty administracyjne	(6)	(44)	(4)	(18)	(14)	(42)	(21)	(25)	(28)
Koszty operacyjne:	(32)	(310)	(22)	(9 848)	(55 493)	(995)	(205)	(3 215)	(890)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(32)	(241)	0	(182)	(30)	(652)	(180)	(3 193)	(818)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	0	0	0	0	0	(58)	(10)	(2)	(43)
Zarządzanie zdecentralizowane	0	0	0	0	(1)	(16)	0	0	0
Zarządzanie dzielone	0	0	0	(9 643)	(55 227)	0	0	0	0
Zarządzanie wspólne	0	0	0	0	0	(136)	0	0	0
Inne koszty operacyjne	0	(69)	(22)	(23)	(235)	(133)	(15)	(20)	(29)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(80)	(491)	(82)	(9 936)	(55 590)	(1 175)	(291)	(3 386)	(1 009)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(80)	(330)	3 257	(9 809)	(52 411)	(963)	(254)	(3 043)	(973)

10.11.2008

PL

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

C 287/53

	Wspólne Centrum Badawcze	Rybolówstwo	Rynek wewnętrzny	Polityka regionalna	Podatki i cła	Edukacja i kultura	Ochrona zdrowia i konsumentów	Sprawiedliwość, wolność i bezpie- czeństwo	Działalność w UE ogółem
Dochody operacyjne:									
Grzywny	0	0	0	0	0	0	0	0	3 339
Oplaty rolne	0	0	0	0	0	0	0	0	2 634
Odzyskanie wydatków	0	(46)	0	30	0	11	5	1	611
Dochody z działalności administracyjnej	53	0	0	0	0	4	0	0	78
Pozostałe dochody operacyjne	52	1	189	(1)	0	181	85	82	1 419
DOCHODY OPERACYJNE OGÓŁEM	105	(45)	189	29	0	196	90	83	8 081
Koszty administracyjne:	(355)	(32)	(138)	(63)	(41)	(196)	(135)	(79)	(2 069)
Wydatki na personel	(224)	(27)	(93)	(51)	(35)	(96)	(93)	(61)	(1 497)
Wydatki związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi i ze środkami trwałymi	(67)	0	(3)	0	(1)	(2)	(3)	(1)	(88)
Pozostałe koszty administracyjne	(64)	(5)	(42)	(12)	(5)	(98)	(39)	(17)	(484)
Koszty operacyjne:	(107)	(792)	(51)	(24 239)	(37)	(1 216)	(379)	(436)	(98 267)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(90)	(274)	(7)	(20)	(37)	(147)	(322)	(178)	(6 403)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	0	0	0	(31)	0	(998)	(16)	(1)	(1 159)
Zarządzanie zdecentralizowane	0	0	0	0	0	0	0	0	(17)
Zarządzanie dzielone	0	(516)	0	(24 173)	0	0	0	(219)	(89 778)
Zarządzanie wspólne	0	0	0	(15)	0	0	0	0	(151)
Inne koszty operacyjne	(17)	(2)	(44)	0	0	(71)	(41)	(38)	(759)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(462)	(824)	(189)	(24 302)	(78)	(1 412)	(514)	(515)	(100 336)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(357)	(869)	0	(24 273)	(78)	(1 216)	(424)	(432)	(92 255)

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI — DZIAŁALNOŚĆ POZA UNIĄ EUROPEJSKĄ

mln EUR

	Stosunki zewnętrzne	Handel	Rozwój	Rozszerzenie	Pomoc humanitarna	Działalność poza UE ogółem
Dochody operacyjne:						
Odzyskanie wydatków	61	0	6	142	2	211
Dochody z działalności administracyjnej	25	0	1	0	0	26
Pozostałe dochody operacyjne	69	0	(2)	252	0	319
DOCHODY OPERACYJNE OGÓŁEM	155	0	5	394	2	556
Koszty administracyjne:	(684)	(46)	(133)	(74)	(21)	(958)
Wydatki na personel	(451)	(41)	(119)	(53)	(14)	(678)
Wydatki związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi i ze środkami trwałymi	(8)	0	0	(2)	0	(10)
Pozostałe koszty administracyjne	(225)	(5)	(14)	(19)	(7)	(270)
Koszty operacyjne:	(2 943)	(9)	(853)	(1 709)	(678)	(6 192)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(1 540)	(8)	(508)	(389)	(472)	(2 917)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(32)	0	(1)	(225)	0	(258)
Zarządzanie zdecentralizowane	(711)	0	(348)	(902)	0	(1 961)
Zarządzanie wspólne	(644)	(1)	15	34	(203)	(799)
Inne koszty operacyjne	(16)	0	(11)	(227)	(3)	(257)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(3 627)	(55)	(986)	(1 783)	(699)	(7 150)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(3 472)	(55)	(981)	(1 389)	(697)	(6 594)

10.11.2008

PL

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

C 287/55

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI — USŁUGI I INNE

mln EUR

	Prasa i komunikacja	Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych	Koordinacja	Personel i administracja	Eurostat	Budżet	Audyt	Języki	Inne	Usługi i inne ogółem
Dochody operacyjne:										
Odzyskanie wydatków	0	0	0	2	(1)	0	0	0	0	1
Dochody z działalności administracyjnej	2	5	0	616	0	43	0	83	0	749
Pozostałe dochody operacyjne	(2)	(1)	5	15	0	10	0	2	235	264
DOCHODY OPERACYJNE OGÓŁEM	0	4	5	633	(1)	53	0	85	235	1 014
Koszty administracyjne:	(93)	(45)	(146)	(1 152)	(62)	(45)	(8)	(316)	63	(1 804)
Wydatki na personel	(59)	(31)	(120)	(414)	(57)	(36)	(7)	(252)	26	(950)
Wydatki związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi i ze środkami trwałymi	(2)	0	0	(106)	0	0	0	0	0	(108)
Pozostałe koszty administracyjne	(32)	(14)	(26)	(632)	(5)	(9)	(1)	(64)	37	(746)
Koszty operacyjne:	(82)	(11)	(2)	(44)	(56)	(473)	0	(1)	(286)	(955)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(79)	(11)	(1)	(39)	(56)	(470)	0	(1)	20	(637)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(2)	0	0	0	0	0	0	0	0	(2)
Inne koszty operacyjne	(1)	0	(1)	(5)	0	(3)	0	0	(306)	(316)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(175)	(56)	(148)	(1 196)	(118)	(518)	(8)	(317)	(223)	(2 759)
KOSZTY OPERACYJNE NETTO	(175)	(52)	(143)	(563)	(119)	(465)	(8)	(232)	12	(1 745)

4. INFORMACJA DODATKOWA DO RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

4.1. CEL I SPORZĄDZENIE RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Na podstawie informacji o przepływie środków pieniężnych przeprowadza się ocenę zdolności Wspólnot do generowania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz ocenę potrzeb Wspólnot w zakresie wykorzystywania tych przepływów pieniężnych.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzono wykorzystując metodę pośrednią. Oznacza to, że nadwyżka lub deficyt netto w danym roku budżetowym korygowana(-y) jest, aby uwzględnić wpływ transakcji bezgotówkowych, dochodów przyszłych okresów i rozliczeń międzyokresowych wynikających z przeszłych lub przyszłych operacyjnych wpływów gotówkowych lub płatności oraz pozycji dochodów lub wydatków wynikających z inwestowania przepływów pieniężnych.

Przepływy pieniężne wynikające z transakcji w obcej walucie są ujmowane w walucie sprawozdawczej Wspólnot Europejskich (euro) poprzez przeliczenie kwoty w obcej walucie według kursu wymiany euro na obcą walutę obowiązującego w dniu przepływu pieniężnego.

W przedstawionej powyżej tabeli przepływu środków pieniężnych ujęto przepływy pieniężne w danym okresie według podziału na działalność operacyjną i inwestycyjną (Wspólnoty nie prowadzą działalności finansowej).

4.2. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA

Działalność operacyjna Wspólnot to działalność, której nie zalicza się do działalności inwestycyjnej. Zalicza się do niej większość prowadzonych działań. Pożyczek udzielanych beneficjentom (w stosownych przypadkach również powiązanych zaciąganych pożyczek) nie uważa się za działalność inwestycyjną (ani finansową), ponieważ wpisują się one w cele ogólne i tym samym dotyczą codziennej działalności Wspólnot. Działalność operacyjna obejmuje również inwestycje, takie jak EFL, EBOR i fundusze kapitału podwyższonego ryzyka. Celem tych działań jest przyczynianie się do osiągnięcia celów wyznaczonych w różnych obszarach polityki.

4.3. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

Do działalności inwestycyjnej zalicza się nabywanie i zbywanie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, jak również pozostałe inwestycje, których nie uwzględniono w ekwiwalentach środków pieniężnych. Do działalności inwestycyjnej nie zalicza się pożyczek udzielanych beneficjentom. W tej pozycji wykazane mają być rzeczywiste inwestycje, których dokonały Wspólnoty.

Należy zauważyć, że salda środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych posiadanych przez Wspólnoty, wynoszące 5 037 mln EUR, nie są dostępne do użytku Wspólnot. Są to środki pieniężne uzyskane w wyniku zapłaty nałożonych grzywien, w przypadku których druga strona odwołuje się od decyzji o nałożeniu grzywny. Kwoty te ujęto jako „środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania” w nocie 2.11 powyżej.

5. POZYCJE POZABILANSOWE

AKTYWA WARUNKOWE

		mln EUR	
	Nota	31.12.2007	31.12.2006
Uzyskane gwarancje:	5.1		
Gwarancje uzyskane w związku z prefinansowaniem	5.1.1	1 147	1 182
Gwarancje uzyskane w związku ze sprawami sądowymi w toku dotyczącymi grzywien	5.1.2	2 563	1 783
Inne uzyskane gwarancje	5.1.3	784	954
Ogółem		4 494	3 919
Podpisane umowy zaciągnięcia pożyczki	5.2	0	0
Aktywa warunkowe związane z przypadkami nadużyć finansowych oraz nieprawidłowości dotyczących działań strukturalnych	5.3	1 701	1 477
Inne aktywa warunkowe	5.4	4 455	1 274
Aktywa warunkowe ogółem		10 650	6 670

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE I ZOBOWIĄZANIA DO PRZYSZŁEGO FINANSOWANIA

mln EUR

Zobowiązania warunkowe	Nota	31.12.2007	31.12.2006
Udzielone gwarancje:	5.5		
Udzielone gwarancje — pożyczki EBI	5.5.1	15 787	14 792
Inne udzielone gwarancje	5.5.2	76	0
Ogółem		15 863	14 792
Grzywny — odwołania do Trybunału Sprawiedliwości	5.6	8 682	5 611
EFRG — w oczekiwaniu na wyrok Trybunału	5.7	1 095	1 255
Kwoty związane ze sprawami sądowymi i innymi sporami prawnymi	5.8	2 043	2 429
Inne zobowiązania warunkowe	5.9	19	7
Zobowiązania warunkowe ogółem		27 702	24 094

Zobowiązania do przyszłego finansowania	Nota	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania niewykorzystane	5.10	239	256
Zobowiązania dotyczące środków niewykorzystanych	5.11	95 992	90 040
Zobowiązania prawne dotyczące działań wieloletnich	5.12		
Działania strukturalne	5.12.1	385 722	0
Protokoły z krajami śródziemnomorskimi	5.12.2	262	260
Umowy w zakresie rybołówstwa	5.12.3	225	337
Ogółem		386 209	597
Składki na rzecz organizacji powiązanych	5.13		
Nieopłacone wkłady na poczet kapitału — EBOR	5.13.1	443	443
Nieopłacone wkłady na poczet kapitału — EFI	5.13.2	553	480
Ogółem		996	923
Zobowiązania przeznaczone na leasing operacyjny	5.14	2 003	1 660
Zobowiązania umowne	5.15	806	567
Zobowiązania do przyszłego finansowania ogółem		486 245	94 043

Wszelkie zobowiązania warunkowe i zobowiązania do przyszłego finansowania, które staną się wymagalne, powinny być w kolejnych latach finansowane z budżetu Wspólnot. Budżet Wspólnot finansowany jest przez państwa członkowskie.

AKTYWA WARUNKOWE

5.1. UZYSKANE GWARANCJE

5.1.1. Gwarancje uzyskane w związku z prefinansowaniem

Są to gwarancje, których Wspólnoty Europejskie wymagają od beneficjentów przy wypłacie płatności zaliczkowych (przy prefinansowaniu). W przypadku tego rodzaju gwarancji wykazuje się dwie wartości — „wartość nominalną” i „wartość bieżącą”. W przypadku „wartości nominalnej” zdarzenie generujące jest związane z istnieniem gwarancji. Wartość nominalną wykazuje się jako składnik aktywów warunkowych. W przypadku „wartości bieżącej” zdarzeniem generującym gwarancji jest płatność z tytułu prefinansowania i/lub późniejsze rozliczenia. Wartość bieżącą wykazuje się w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. „wartość nominalna” gwarancji uzyskanych przez Komisję w związku z prefinansowaniem wynosiła 1 007 mln EUR, a ich „wartość bieżąca” wynosiła 772 mln EUR. Bliższe wyjaśnienia dotyczące prefinansowania długo- i krótkoterminowego zamieszczono również w notach E.2.5 i E.2.9.

5.1.2. Gwarancje uzyskane w związku ze sprawami sądowymi w toku dotyczącymi grzywien

Są to gwarancje otrzymywane od osoby, na którą Wspólnoty nałożyły grzywnę, która chce odwołać się od decyzji o jej nałożeniu. Zamiast tymczasowej zapłaty grzywny osoba, na którą nałożono grzywnę, może przedstawić gwarancję bankową na przedmiotową kwotę (wraz z odsetkami).

5.1.3. *Inne uzyskane gwarancje*

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2007	31.12.2006
Pożyczki Euratom: gwarancje udzielone przez kraje trzecie	474	436
Gwarancje wykonania	217	402
Gwarancje uzyskane w ramach przetargów	4	5
Gwarancje terminów płatności	6	18
Inne	83	93
Ogółem	784	954

Komisja uzyskała od poręczycieli (będących osobami trzecimi) gwarancje w odniesieniu do pożyczek udzielanych przez Euratom. Komisja nie uzyskała od osób trzecich żadnych gwarancji w odniesieniu do pożyczek udzielonych w ramach programu pomocy makrofinansowej (MFA). Pożyczki te objęte są jednak gwarancją z Funduszu Gwarancyjnego. Czasami wymaga się gwarancji wykonania w celu zapewnienia, że beneficjenci finansowania wspólnotowego wywiążą się ze swych zobowiązań przewidzianych w umowach zawartych ze Wspólnotami. Inne gwarancje na dzień 31 grudnia 2007 r. obejmują 73 mln EUR (83 mln EUR w 2006 r.), dotyczące gwarancji, które uzyskała EWWiS w likwidacji na udzielone przez siebie pożyczki (zgodnie z postanowieniami stosownych umów).

5.2. **PODPISANE UMOWY ZACIĄGNIĘCIA POŻYCZKI**

Są to podpisane przez Wspólnoty umowy zaciągnięcia pożyczki, których jeszcze nie wykorzystano przed końcem roku — na dzień 31 grudnia 2007 r. ani w 2006 r. nie było takich umów.

5.3. **NADUŻYCIA FINANSOWE I NIEPRAWIDŁOWOŚCI — DZIAŁANIA STRUKTURALNE**

W poniższej tabeli przedstawiono potencjalne kwoty odzyskań, jakie państwa członkowskie mogą przeprowadzić w związku z wykryciem nieprawidłowości dotyczących wniosków o finansowanie z funduszy strukturalnych. Tabelę tę opracowano w oparciu o sprawozdania przekazane przez państwa członkowskie zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1681/94; dane przedstawiono w rozbiciu na państwa członkowskie.

W tabeli zamieszczono kwoty wskazane przez państwa członkowskie jako kwoty do odzyskania.

AKTYWA WARUNKOWE — PRZYPADKI NADUŻYĆ FINANSOWYCH I NIEPRAWIDŁOWOŚCI

	<i>mln EUR</i>	
Państwo członkowskie	31.12.2007	31.12.2006
Austria	15	15
Belgia	16	15
Republika Czeska	1	0
Dania	10	12
Estonia	1	0
Finlandia	3	3
Francja	12	13
Niemcy	592	580
Grecja	69	65
Węgry	1	0
Irlandia	1	2
Włochy	434	412
Łotwa	1	0
Niderlandy	12	12
Polska	11	1

Państwo członkowskie	mln EUR	
	31.12.2007	31.12.2006
Portugalia	83	73
Słowacja	1	0
Słowenia	0	1
Hiszpania	249	157
Szwecja	2	1
Zjednoczone Królestwo	178	115
Ogółem	1 692	1 477

Dane w tabeli powyżej to teoretyczne kwoty maksymalne, a nie rzeczywiste kwoty, które trafią do budżetu Wspólnot, ponieważ:

- państwa członkowskie nie zawsze przedstawiają w sprawozdaniach wyniki działań mających na celu odzyskanie kwot,
- chociaż państwa członkowskie zobowiązane są informować Komisję o prawdopodobieństwie odzyskania kwot, niemożliwe jest określenie, jaka część kwot do odzyskania zostanie faktycznie odzyskana; w niektórych państwach przepisy krajowe przewidują trzydziestoletni okres przedawnienia, w związku z czym władze krajowe odraczają odpisanie wierzytelności, nawet jeżeli szanse odzyskania są znikome; w odniesieniu do działań strukturalnych, państwa członkowskie przesyłają Komisji raz do roku informację o aktualnym stanie kwot do odzyskania (art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001) w celu lepszego zilustrowania rzeczywistej sytuacji,
- nawet jeżeli postępowanie w celu odzyskania środków zostaje wszczęte przez dane państwo członkowskie w terminie, nie ma gwarancji, że przyniesienie ono zamierzone wyniki. Dotyczy to w szczególności nakazów odzyskania środków kwestionowanych w sądzie,
- projekty indywidualne są współfinansowane w ramach programów wieloletnich. Określenie dokładnej kwoty do odzyskania jest niemożliwe przed zamknięciem programu wieloletniego, ponieważ kwoty wykorzystane na pokrycie nieprawidłowych wydatków mogą w pewnych okolicznościach zostać ponownie przydzielone na inne zgodne z prawem projekty oraz ponieważ płatności kolejnych rat, w szczególności płatności salda końcowego, mogą być wykorzystywane jako sposób korygowania wydatków. Dane liczbowe podane w tabelach to dane tymczasowe, które opracowano w oparciu o uzyskane sprawozdania oraz które przetwarzano do końca lutego 2007 r. Mogą one ulec zmianie po wpływnięciu kolejnych sprawozdań.

Informacje przekazane przez państwa członkowskie nie pozwalają na wystarczająco dokładną ocenę możliwości odzyskania kwot w indywidualnych przypadkach. Od 2006 r. zmiany stanu zasadniczo oznaczają zwiększenie środków w związku ze: sprawami dotyczącymi Europejskiego Funduszu Społecznego (Włochy — 11 mln EUR); sprawami dotyczącymi Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Zjednoczone Królestwo — 40 mln EUR, Hiszpania — 109 mln EUR, Polska 10 mln EUR i Niemcy — 10 mln EUR); sprawami dotyczącymi Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Zjednoczone Królestwo — 23 mln EUR), a także dotyczącymi Funduszu Spójności (Hiszpania: 30 mln EUR). Należne od Hiszpanii kwoty dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego zmniejszyły się o 50 mln EUR w porównaniu z 2006 r.

W pozycji tej ujęta jest także kwota 9 mln EUR związana z kwotami Sekcji Orientacji EFOGR za lata 1994–1999.

5.4. INNE AKTYWA WARUNKOWE

Znaczna część wydatków WE ma charakter tymczasowy, ponieważ w celu zapewnienia kontroli i właściwego zarządzania finansowego Komisja ma prawo do audytu/kontroli/rozliczenia wypłaconych środków przed ich ostatecznym zatwierdzeniem. Dlatego do czasu uznania, że dana kwota lub dany program/projekt jest kwalifikowalna(-y) zgodnie z daną umową lub stosownymi przepisami, istnieje możliwość odzyskania środków od beneficjentów lub zmniejszenia przyszłych płatności. Komisja ma prawo do przeprowadzania kontroli po dokonaniu płatności końcowej oraz w razie potrzeby przystąpienia do odzyskania nienależnie wypłaconych kwot.

5.4.1. Kwoty o określonej wysokości

W przypadku rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, kwoty zadeklarowane przez państwa członkowskie mają charakter tymczasowy do czasu zatwierdzenia sprawozdania finansowego, tj. na ogół do dnia 30 kwietnia roku N + 1 na podstawie rocznego poświadczenia i przeglądu przeprowadzonego przez Komisję. Komisja może również dokonywać korekt finansowych na podstawie decyzji dotyczących zgodności, lecz jedynie przez okres nieprzekraczający 24 miesięcy przed przeprowadzeniem audytu w danym obszarze wydatków zgłoszonych przez państwo członkowskie. Dlatego kwota 1 515 mln EUR wykazana tutaj jako składnik aktywów warunkowych jest kwotą szacunkową, która zostanie zwrócona w wyniku korekt finansowych na podstawie decyzji o zgodności w zakresie rozliczenia kont w obszarze rolnictwa, skutkujących korektami finansowymi w związku z audytami określonych wydatków w latach 2001–2006. Ponieważ wysokość kwot nie jest jeszcze ostateczna, nie ujęto ich w bilansie.

W tym roku jako składnik aktywów warunkowych wykazano także kwotę 2,9 mld EUR powiązaną z potencjalnymi korektami finansowymi podlegającymi odzyskaniu od państw członkowskich. Kwotę tę określono w oparciu o ustalenia kontroli dokonane przez Komisję oraz przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, które są przedmiotem działań następczych podejmowanych przez poszczególne dyrekcje generalne. Jest ona wynikiem możliwie najlepszego oszacowania na dzień zamknięcia ksiąg za 2007 r., przy czym pod uwagę wzięto stan działań następczych związanych z ustaleniami kontroli, stopień wdrożenia planów działań zaradczych oraz wydane pisma zawierające ostateczne stanowiska. Wysokość tej kwoty może ulec zmianie w związku z procedurą zawieszenia płatności i dokonywania korekt finansowych, w ramach której państwa członkowskie mają możliwość przedłożenia w trakcie przesłuchania dalszych dowodów na poparcie swoich roszczeń.

5.4.2. Kwoty, których wysokość jest nieokreślona

Fundusz gwarancyjny dla uczestników

Fundusz gwarancyjny dla uczestników (ang. *Participants Guarantee Fund* — PGF) jest instrumentem ukierunkowanym na wzajemne korzyści, ustanowionym na mocy siódmego programu ramowego w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (PR7). Ma on przede wszystkim na celu zabezpieczenie ryzyka ponoszonego przez Komisję i uczestników w trakcie realizacji działań pośrednich w ramach PR7, przy czym jego kapitał oraz odsetki stanowią zabezpieczenie wykonania. Wszyscy uczestnicy działań pośrednich w postaci dotacji wnoszą wkład na poczet kapitału tego funduszu przez okres trwania działania. Tym samym są oni udziałowcami PGF, przy czym Wspólnota reprezentuje Komisja stanowiąca ich podmiot wykonawczy. Po zakończeniu danego działania pośredniego uczestnicy odzyskują w całości swój wkład wniesiony na poczet kapitału, chyba że PGF poniesie straty spowodowane niewypełnieniem przez beneficjentów swoich zobowiązań; w takim przypadku uczestnicy odzyskują co najmniej 80 % swojego wkładu.

Fundusz gwarancyjny dla uczestników zabezpiecza interesy finansowe zarówno Wspólnot, jak i uczestników. W związku z tym PGF można postrzegać jako składnik aktywów warunkowych Wspólnot, niemniej jednak kwota tego składnika aktywów warunkowych będzie zależać od wystąpienia lub niewystąpienia szeregu niepewnych przyszłych zdarzeń, stąd obecnie nie jest możliwe rzetelne jej oszacowanie. Z tego powodu żadnej kwoty nie wykazuje się jako składnika aktywów warunkowych. Do celów informacyjnych należy stwierdzić, że na dzień 31 grudnia 2007 r. uczestnicy wnieśli łącznie na rzecz PGF kwotę 38 mln EUR.

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

5.5. UDZIELONE GWARANCJE

5.5.1. Na pożyczki udzielone przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) z zasobów własnych

mln EUR

	Podział ryzyka 31.12.2007	Bez podziału ryzyka 31.12.2007		Nierozliczone na dzień 31.12.2007 Ogółem	Nierozliczone na dzień 31.12.2006
		Organ władzy publicznej	Prywatna spółka		
Gwarancja 65 %	1 756	7 063	1 319	10 138	8 040
Gwarancja 70 %	191	2 799	235	3 225	3 747
Gwarancja 75 %	0	1 116	129	1 245	1 487
Gwarancja 100 %	0	886	293	1 179	1 518
Ogółem	1 947	11 864	1 976	15 787	14 792

Gwarancje z budżetu Wspólnot obejmują pożyczki podpisane przez EBI i przyznane z jego własnych zasobów krajom trzecim na dzień 31 grudnia 2007 r. (w tym pożyczki udzielone państwom członkowskim przed ich przystąpieniem do UE). Jednakże wspólnotowa gwarancja ograniczona jest do określonej części maksymalnej zatwierdzonej wysokości linii kredytowej: 65 %, 70 %, 75 % lub 100 %. W przypadku gdy pułap ten nie zostaje osiągnięty, gwarancja wspólnotowa obejmuje pełną kwotę. Na dzień 31 grudnia 2007 r. nierozliczona kwota wynosiła 15 787 mln EUR (w 2006 r.: 14 792 mln EUR) i jest to kwota odpowiadająca maksymalnemu poziomowi ryzyka ponoszonego przez Wspólnoty.

W przypadku pożyczek objętych gwarancją z budżetu Wspólnot EBI uzyskuje również gwarancje od osób trzecich (państw, publicznych lub prywatnych instytucji finansowych); wówczas Komisja jest gwarantem dodatkowym. Gwarancja z budżetu wspólnotowego pokrywa jedynie polityczne ryzyko gwarancji udzielonych przy założeniu „podziału ryzyka”. W przypadku gdy główny poręczyciel nie jest w stanie wywiązać się z zaciągniętych zobowiązań, pozostałe rodzaje ryzyka pokrywa EBI. W przypadku gwarancji udzielonych „bez podziału ryzyka” wszystkie rodzaje ryzyka pokrywa się z budżetu Wspólnot, w razie gdy główny poręczyciel nie wywiąże się z zaciągniętych zobowiązań. Jeżeli poręczyciel główny jest organem władzy publicznej, ryzyko jest zasadniczo ograniczone do ryzyka politycznego, lecz gdy gwarancji udziela instytucja lub prywatna spółka, wówczas konieczne może okazać się pokrycie ryzyka handlowego z budżetu Wspólnot.

5.5.2. *Inne udzielone gwarancje*

W ramach mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka (RSFF) wykorzystuje się wkład Komisji w celu pokrycia ryzyka finansowego w przypadku pożyczek i gwarancji udzielonych przez EBI na rzecz kwalifikowalnych projektów badawczych. Łącznie na lata 2007–2013 przewidziano udział budżetowy Komisji w wysokości do 1 mld EUR, z czego środki do 800 mln EUR pochodzą z programu szczegółowego „Współpraca” oraz środki do 200 mln EUR z programu szczegółowego „Możliwości”. EBI zobowiązał się do zapewnienia takiej samej kwoty środków.

Komisja zablokowała kwotę 34 mln EUR jako „przydział kapitału”. Ten przydział kapitału przeznaczony jest na pokrycie nieoczekiwanych strat w związku z pożyczkami i gwarancjami udzielonymi przez EBI w ramach mechanizmu RSFF. Kwota tego przydziału stanowi maksymalną wysokość strat, jakie Komisja może ponieść w przypadku braku spłaty udzielonych przez nią pożyczek lub gwarancji. Jest to maksymalna kwota gwarancji udzielonej przez Komisję w odniesieniu do RSFF, i tym samym uważa się ją za zobowiązanie warunkowe WE.

W ramach programu MEDA Komisja stworzyła mechanizm gwarancji za pośrednictwem specjalnego funduszu, który przyniesie korzyści dwóm marokańskim organizacjom, mianowicie Caisse Centrale de Garantie oraz Fonds Dar Ad-Damane. Na dzień 31 grudnia 2007 r. łączny wolumen instrumentów kredytowych opiewał na kwotę 1 050 mln MAD, z czego 465 mln MAD (41 mln EUR) objęte jest gwarancją Komisji.

5.6. GRZYWNY

Kwoty te dotyczą grzywien nałożonych przez Komisję za naruszenie zasad konkurencji, które to grzywny wstępnie uiszczono, jak również grzywny w sprawie których wniesiono odwołanie oraz takie, w przypadku których nie wiadomo, czy odwołanie zostanie wniesione. Zobowiązanie warunkowe zostanie utrzymane do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości ostatecznej decyzji. Dochody z tytułu odsetek od płatności tymczasowych (309 mln EUR) ujęto w wyniku finansowym za dany rok oraz jako zobowiązania warunkowe, tak aby uwzględnić brak pewności co do tytułu prawnego Komisji do tych kwot.

5.7. EFRG — W OCZEKIWANIU NA WYROK TRYBUNAŁU

Są to uzależnione od wyroku Trybunału zobowiązania warunkowe wobec państw członkowskich związane z decyzjami dotyczącymi zgodności odnośnie do EFRG. Ustalenie ostatecznej kwoty zobowiązania oraz roku, w którym kwota wynikająca z pomyślnego odwołania się od decyzji przed Trybunałem Sprawiedliwości zostanie zapisana w budżecie, zależy będzie od czasu trwania postępowania w trybunale. Szacunkowa wartość kwot, które prawdopodobnie będą wymagalne (216 mln EUR), została ujęta w bilansie jako rezerwa długoterminowa (zob. nota E.2.13).

5.8. KWOTY ZWIĄZANE ZE SPRAWAMI SĄDOWYMI I INNYMI SPORAMI PRAWNYMI

Pozycja ta odnosi się do powództw o odszkodowanie obecnie wniesionych przeciwko Wspólnotom, innych sporów prawnych oraz szacunkowych kosztów obsługi prawnej. Najważniejsze kwoty podsumowano poniżej:

- powództwo wniesione przeciwko Komisji w czerwcu 2003 r. w odniesieniu do jej decyzji. Początkowa kwota roszczenia wynosiła 518 mln GBP. Komisja przedstawiła replikę w lutym 2005 r. W maju 2008 r. kwota roszczenia została obniżona do 257 mln GBP. Wydanie wyroku spodziewane jest do końca 2008 r.,
- powództwo o odszkodowanie wniesione w październiku 2003 r. w odniesieniu do decyzji Komisji; kwota roszczenia wynosiła 1 664 mln EUR. W lipcu 2007 r. Sąd Pierwszej Instancji wydał w tej sprawie wyrok skazujący Komisję na zapłatę odszkodowania. Niemniej Trybunał nie sprecyzował kwoty należnego odszkodowania. Nadal nie powołano niezależnego eksperta i nie są znane wiarygodne szacunki dotyczące wysokości odszkodowania. Ponadto w dalszym ciągu toczy się sprawa w związku z wniesionym przez Komisję odwołaniem od wspomnianego wyroku Sądu Pierwszej Instancji. Biorąc pod uwagę te czynniki wpływające na brak pewności, zobowiązanie warunkowe utrzymywane jest według wartości pierwotnego roszczenia.

Inne kwoty dotyczą sporów z dostawcami, podwykonawcami i byłymi pracownikami. Należy zauważyć, że w przypadku powództwa o odszkodowanie na mocy art. 288 Traktatu WE strona skarżąca musi udowodnić, że instytucja dopuściła się wystarczająco poważnego naruszenia przepisu prawa przyznającego uprawnienia osobom fizycznym oraz wykazać faktyczne szkody poniesione przez stronę skarżącą, jak również istnienie związku przyczynowo-skutkowego między bezprawnym działaniem a szkodą.

5.9. INNE ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Najbardziej znaczącą kwotą ujętą w niniejszej pozycji jest kwota zobowiązań oszacowana na 5 mln EUR związana z kosztami zwalczania pewnych chorób, które być może również trzeba będzie pokryć z budżetu Wspólnot.

ZOBOWIĄZANIA DO PRZYSZŁEGO FINANSOWANIA

5.10. ZOBOWIĄZANIA NIETYKORZYSTANE

Są to umowy udzielania pożyczki oraz umowy w zakresie inwestycji kapitałowych zawarte przez Komisję oraz EWWiS w likwidacji (nieobjęte RAL), jednak jeszcze niewykorzystane przez drugą stronę przed końcem roku.

5.11. ZOBOWIĄZANIA DOTYCZĄCE ŚRODKÓW NIETYKORZYSTANYCH

Zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty (fr. „Reste à Liquider” — RAL) to kwota nierozliczonych zobowiązań, w przypadku których nie dokonano jeszcze płatności i/lub umorzenia. Na dzień 31 grudnia 2007 r. kwota RAL wynosiła 138 740 mln EUR. Kwota ujęta jako przyszłe zobowiązania, które finansowane są w ramach budżetowych RAL, po odjęciu powiązanych kwot (które ujęto w rachunku zysków i strat za 2007 r. jako koszty) wynosi ogółem 95 992 mln EUR.

Budżetowe RAL są normalnym skutkiem istnienia programów wieloletnich. Aby sprecyzować, co składa się na powyższą kwotę, zdecydowano o odrębnym ujęciu najstarszych zobowiązań lub zobowiązań, w przypadku których nie odnotowano żadnych zmian. Tak więc określono pojęcie „potencjalnie niestandardowych RAL” (PAR). Na PAR składają się zobowiązania, które spełniają jeden z następujących warunków:

- zobowiązanie ma ponad pięć lat,
- w stosunku do zobowiązań w ciągu dwóch ostatnich lat nie odnotowano żadnych transakcji księgowych (płatności ani umorzeń).

W następstwie wspólnych oświadczeń wydanych w listopadzie 2002 i 2003 r. Komisja, Parlament Europejski i Rada podkreśliły potrzebę stopniowej likwidacji potencjalnie niestandardowych RAL. Tak więc na początku każdego roku budżetowego określone są zobowiązania odpowiadające powyższej definicji, a następnie poddawane indywidualnej ocenie. Zobowiązania te przyporządkowuje się do jednej z ośmiu kategorii odpowiadających określonemu hipotetycznemu przypadkowi. Należy przy tym zauważyć, że większość zobowiązań spełniających kryteria PAR została zaklasyfikowana przez służby jako normalne zobowiązania lub nadal nierozliczone umowy (pomimo upływu terminu dostarczenia niezbędnych faktur/dokumentacji uzupełniającej). Celem corocznej procedury PAR jest zminimalizowanie odsetka nieuzasadnionych RAL poprzez zbadanie każdego potencjalnie niestandardowego zobowiązania, przy jednoczesnym aktualizowaniu klasyfikacji dokonanej przez służby, oraz poprzez monitorowanie faktycznego eliminowania zobowiązań powiązanych z umowami, które mogą zostać zamknięte.

5.12. ZOBOWIĄZANIA PRAWNE DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ WIELOLETNIH

Przedmiotowe zobowiązania warunkowe powstały, ponieważ Komisja zaciągnęła długoterminowe zobowiązania prawne w odniesieniu do kwot, które nie miały jeszcze pokrycia w budżecie w środkach na zobowiązania. Nie wszystkie wieloletnie programy generują zobowiązania wymagające ujęcia w niniejszej pozycji, jako że wydatki w następnych latach zależą od rocznych decyzji władzy budżetowej lub zmian w zakresie stosownych zasad.

5.12.1. *Działania strukturalne*

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie między zobowiązaniami prawnymi, w odniesieniu do których nie zaciągnięto jeszcze zobowiązań budżetowych, a maksymalnymi zobowiązaniami powiązanymi z kwotami przewidzianymi w ramach finansowych (perspektywie finansowej) na lata 2007–2013:

	Kwoty w perspektywie finansowej na lata 2007–2013 (A)	Zawarte zobowiązania prawne (B)	Zobowiązania budżetowe 2007 r. (C)	Zobowiązania prawne pomniejszone o zobowiązania budżetowe (= B – C)	Maksymalne zobowiązanie (= A – C)
Fundusze polityki spójności	346 542	341 514	44 822	296 692	301 720
Zasoby naturalne	92 599	67 816	9 941	57 875	82 658
Instrument pomocy przedakcesyjnej	1 629	1 629	285	1 344	1 344
Ogółem	440 770	410 959	55 048	355 911	385 722

mln EUR

Działania strukturalne obejmują pomoc planowaną na lata 2007–2013. W 2007 r. rozpoczął się okres obowiązywania nowych ram finansowych, a ich forma i cele są inne niż w poprzednim okresie. Ponieważ jest to początek nowego okresu, zobowiązania prawne są dość znaczące, zwłaszcza w porównaniu z 2006 r., kiedy nie było żadnych kwot wymagających ujęcia, jako że na dzień 31 grudnia 2006 r. nie było nierozliczonych zobowiązań.

5.12.2. *Protokoły z krajami śródziemnomorskimi*

Zobowiązania zaciągnięte w ramach protokołów finansowych ze śródziemnomorskimi krajami trzecimi: ujęta kwota stanowi różnicę między całkowitą kwotą określoną w podpisanych protokołach a ujętą kwotą zapisanych zobowiązań budżetowych. Protokoły są międzynarodowymi traktatami, które można rozwiązać wyłącznie na mocy porozumienia obu stron, choć procedura ta jest w toku.

5.12.3. *Umowy w zakresie rybołówstwa*

Umowy w zakresie rybołówstwa obejmują zobowiązania wobec osób trzecich związane z działaniami w ramach działu dotyczącego działań zewnętrznych i w zakresie rybołówstwa przez ustalony okres.

5.13. SKŁADKI NA RZECZ ORGANIZACJI POWIĄZANYCH

Kwota ujęta w niniejszej pozycji to płatności nierozliczone w związku z kapitałem nieopłaconym subskrybowanym przez Komisję.

5.13.1. *Nieopłacone wkłady na poczet kapitału: EBOR*

<i>mln EUR</i>		
EBOR	Kapitał EBOR ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Kapitał	19 794	600
Opłacony	(5 198)	(157)
Nieopłacony	14 596	443

5.13.2. *Nieopłacone wkłady na poczet kapitału: EFI*

<i>mln EUR</i>		
EFI	Kapitał EFI ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Kapitał	2 770	691
Opłacony	(554)	(138)
Nieopłacony	2 216	553

Podczas rocznego walnego zgromadzenia udziałowców EFI w dniu 7 maja 2007 r. postanowiono o wyemitowaniu 1 000 nowych udziałów identycznych z 2 000 istniejących udziałów (wartość nominalna każdego udziału to 1 mln EUR; z czego wpłacono 20 %). Udziałowcy funduszu mają możliwość proporcjonalnego objęcia tych nowych udziałów, według własnego uznania, przez okres czterech lat rozpoczynający się w 2007 r. i kończący w 2010 r. Do dnia 30 czerwca 2010 r. EFI obejmie wszystkie udziały, które do tego czasu nie zostaną objęte przez pozostałych udziałowców.

W 2007 r. udziałowcy EFI objęli łącznie 770 udziałów na kwotę nominalną w wysokości 1 mln EUR na udział. Nadwyżka z objęcia udziałów powyżej ich wartości nominalnej wyniosła 136 544,84 EUR na udział. Wspólnoty objęły 91 udziałów. 20 % kwoty nominalnej i nadwyżka zostały zapłacone w 2007 r. Uczestnictwo Wspólnot jest ograniczone do 900 udziałów (900 mln EUR).

5.14. ZOBOWIĄZANIA — LEASING OPERACYJNY

Opis	<i>mln EUR</i>			
	Kwoty do zapłaty w przyszłości			
	< 1 roku	1–5 lat	> 5 lat	Ogółem
Budynki	268	889	823	1 980
Sprzęt IT i inne wyposażenie	8	12	3	23
Ogółem	276	901	826	2 003

Niniejsza pozycja obejmuje budynki i wyposażenie użytkowane na podstawie umów leasingu operacyjnego, które nie spełniają warunków wymaganych w celu ich ujęcia w bilansie po stronie aktywów. Podane kwoty odpowiadają zobowiązaniom pozostającym do spłaty w okresie objętym umową.

W 2007 r. kwotę 275 mln EUR ujęto jako wydatek w rachunku zysków i strat w odniesieniu do leasingu operacyjnego.

5.15. ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

W pozycji tej ujęto kwoty, do płatności których zobowiązane są w przyszłości Wspólnoty Europejskie na mocy umów istniejących na dzień bilansowy. Obejmują one przede wszystkim wieloletnie umowy dotyczące świadczenia usług w zakresie ochrony, sprzątnia itp., jak również zobowiązania umowne dotyczące konkretnych projektów, np. prace budowlane. Podane kwoty odpowiadają kwotom zobowiązań, których płatność ma nastąpić w okresie objętym umowami.

W pozycji tej ujęto nierozliczone zobowiązania umowne związane z umowami na budowę budynków Rady (22 mln EUR) oraz 367 mln EUR związane z umowami na budowę budynków Parlamentu. Kolejną znaczącą kwotą ujętą w niniejszej pozycji jest 348 mln EUR na rozbudowę budynku Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu.

6. ODZYSKANIE NIENALEŻNYCH PŁATNOŚCI

6.1. WPROWADZENIE

Odzyskanie nienależnych płatności stanowi ostatni etap systemów kontroli, a ocena przeprowadzonych odzyskań ma zasadnicze znaczenie dla wykazania należytego zarządzania finansami. Odzyskane kwoty powiązane są zazwyczaj z wydatkami zaksięgowanymi we wcześniejszych latach, co związane jest z okresem czasu, jaki upływa między datą płatności i audytem *ex post*, jak również z czasem potrzebnym na przeprowadzenie procedur kontradyktoryjności oraz na ustalenie ostatecznej należnej kwoty. W obszarze rolnictwa ten okres czasu jest jeszcze dłuższy, jeśli dane państwo członkowskie złoży wniosek o wszczęcie procedury pojednawczej.

Kontrolując projekt finansowany ze środków UE, audytorzy sprawdzają poprawność stosowania niekiedy skomplikowanych przepisów finansowych i umownych. Wprawdzie błędy, nieprawidłowości i nadużycia finansowe mogą pojawić się na każdym etapie realizacji projektu lub umowy UE, jednak najbardziej prawdopodobne jest ich odkrycie na etapie końcowym, tj. kiedy beneficjent przesyła swój wniosek o płatność końcową.

W niniejszym rozdziale zamieszczono przegląd istniejącej procedury odzyskania nienależnych płatności oraz przedstawiono najlepsze możliwe oszacowanie wysokości łącznej kwoty. Wspólnoty Europejskie przeprowadzają odzyskanie nienależnych płatności na wiele sposobów, gdy zaistnieje jasny przypadek błędu finansowego lub nieprawidłowości, co opisano poniżej. W przypadku działań strukturalnych, jeżeli dokonane płatności zaliczkowe są wyższe niż ostateczne koszty projektu, niewykorzystana kwota prefinansowania podlega odzyskaniu. Tego rodzaju odzyskania nie są traktowane jako przypadki odzyskania związane z błędami czy nieprawidłowościami finansowymi, w związku z czym nie uwzględniono ich w przedstawionej poniżej analizie.

6.2. ODZYSKANIE NIENALEŻNYCH PŁATNOŚCI W RAMACH ZARZĄDZANIA DZIELONEGO

Komisja Europejska i państwa członkowskie zarządzają wspólnie około 80 % środków budżetowych. Te wydatki w ramach zarządzania dzielonego obejmują głównie wydatki na rolnictwo, działania strukturalne i rybołówstwo.

Komisja Europejska, wykonując budżet w ramach zarządzania dzielonego, przekazuje zadania i odpowiedzialność w związku z wykonaniem budżetu państwom członkowskim, w tym korektę niekwalifikowalnych wydatków. Tym samym to na państwach członkowskich spoczywa główna odpowiedzialność związana z korektą nieprawidłowości finansowych, jakich dopuścili się beneficjenci. Komisja Europejska sprawuje funkcję nadzorczą: sprawdza skuteczność zarządzania finansowego w państwach członkowskich i stosuje korekty, jeżeli uważa, że dane państwo członkowskie niedostatecznie chroniło budżet WE przed wystąpieniem nieprawidłowości finansowych. Tego rodzaju korekty mogą być także wynikiem dokonanych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy audytów i kontroli bądź przeprowadzonych przez OLAF dochodzeń.

Jednym z integralnych ogniw łańcucha kontroli jest mechanizm gwarantujący, że państwa członkowskie właściwie wykonują swoje zadania w omawianym zakresie i który w przeciwnym przypadku przewiduje niezbędne konsekwencje finansowe.

Komisja jest uprawniona do stosowania *korekt ekstrapolowanych lub ryczałtowych* w określonych przypadkach, gdy nie jest możliwe lub wykonalne precyzyjne określenie wysokości kwoty nieprawidłowych wydatków lub gdy anulowanie całej kwoty wydatków byłoby niewspółmierne. Ekstrapolację stosuje się w przypadku, gdy wyniki dla reprezentatywnej próby dokumentów świadczą o istnieniu nieprawidłowości systemowej. Korekty ryczałtowe mają zastosowanie w przypadku pojedynczych naruszeń lub nieprawidłowości systemowych, których skutek finansowy nie może być precyzyjnie wyliczony ze względu na to, że podlega on zbyt wielu zmiennym lub jego skutki są rozproszone.

6.2.1. *Odzyskanie wydatków poniesionych na rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich*

W ramach EFRG i EFRROW, które zastąpiły Sekcję Gwarancji EFOGR, mechanizm odzyskiwania środków obejmuje procedurę rozliczenia rachunków oraz odzyskanie nieprawidłowych wydatków.

Procedura rozliczenia rachunków

Procedura rozliczenia zgodności rachunków przeprowadzana jest przez Komisję i obejmuje roczne finansowe rozliczenie rachunków w przypadku każdej agencji płatniczej oraz wieloletnią kontrolę zgodności rozliczeń w celu sprawdzenia zgodności wydatków zgłoszonych przez państwa członkowskie z przepisami UE. W przypadku EFRG wszystkie te kwoty ujmują się w rachunku zysków i strat jako dochód. W przypadku EFRROW kwoty odzyskane przez same państwa członkowskie, jak również kwoty ustalone w toku procedury rocznego finansowego rozliczenia rachunków mogą z zasady być ponownie wykorzystane na użytek danego programu.

Finansowe rozliczenie rachunków: Komisja przyjmuje decyzję w sprawie rocznego rozliczenia rachunków, na mocy której oficjalnie zatwierdza sprawozdania finansowe agencji płatniczych w oparciu o oświadczenia jednostek zarządzających oraz certyfikaty i sprawozdania przedłożone przez jednostki certyfikujące.

Celem kontroli zgodności rozliczeń jest wyłączenie z zakresu finansowania UE wydatków, które zostały dokonane z naruszeniem przepisów UE, a przez to ochrona budżetu wspólnotowego przed wydatkami, które nie powinny go obciążać. Kontrola zgodności rozliczeń nie jest zatem mechanizmem umożliwiającym odzyskanie nieprawidłowych płatności bezpośrednio od beneficjentów końcowych. Niemniej jednak korekty finansowe są istotnym narzędziem zachęcania państw członkowskich do usprawnienia stosowanych przez nie systemów zarządzania i kontroli, a tym samym zapobiegania nieprawidłowym płatnościom na rzecz beneficjentów końcowych, a także ich wykrywania i odzyskiwania. Ponadto korekta w ramach procedury zgodności rozliczeń nie zwalnia państw członkowskich z odpowiedzialności za podejmowanie działań w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w przeciwnym razie może zostać wszczęta procedura w sprawie naruszenia. Finansowe rozliczenie rachunków przeprowadzane jest corocznie, natomiast kontrole zgodności rozliczeń nie odbywają się w cyklu rocznym. Obejmują one wydatki poniesione w więcej niż jednym roku budżetowym, z wyjątkiem wydatków dokonanych ponad 24 miesiące przez formalnym powiadomieniem państw członkowskich przez Komisję o ustaleniach kontroli.

Finansowe rozliczenie płatności dokonanych z naruszeniem określonych w przepisach terminów: Zgodnie z przepisami dla najważniejszych programów wsparcia w ramach EFRG państwa członkowskie mają obowiązek dokonywania płatności na rzecz beneficjentów, przestrzegając określonych terminów. Przestrzeganie ustalonych terminów jest systematycznie sprawdzane, trzy razy do roku, zgodnie z art. 9 rozporządzenia Komisji (WE) nr 883/2006. W przypadku nieprzestrzegania terminów Komisja dokonuje zmniejszenia kwot, przy uwzględnieniu określonych przywilejów w szczególnych i wyjątkowych przypadkach, jak również w sposób proporcjonalny. Te zmniejszenia kwot dokonywane są w ramach miesięcznych płatności i rocznego finansowego rozliczenia. Korekty finansowe związane z nieprzestrzeganiem terminów płatności traktuje się jako „ujemne płatności” i wykazuje w rachunku zysków i strat jako zmniejszenie wydatków.

Odzyskanie środków w przypadkach nieprawidłowości zgłoszonych przez państwa członkowskie

Państwa członkowskie mają obowiązek odzyskania kwot utraconych w wyniku nieprawidłowości zgodnie ze swoimi krajowymi przepisami i procedurami. Jeżeli uda im się odzyskać odnośne kwoty od beneficjentów, to kwoty te zapisywane są na rachunkach Komisji i ujmowane w rachunku zysków i strat jako dochód. Niemniej odzyskanie kwot wydanych w nieprawidłowy sposób nie zawsze jest łatwe. Jeżeli państwo członkowskie potrzebuje ponad cztery lata, aby odzyskać środki, lub osiem lat w przypadku postępowania w sądzie krajowym przeciwko beneficjentowi, Komisja obciąża dane państwo członkowskie sumą w wysokości 50 % nierozliczonej kwoty, co służy ochronie interesów finansowych UE (tzw. zasada 50/50). Następuje to poprzez opisaną powyżej procedurę rozliczenia finansowego. Po dokonaniu tej operacji rachunkowej państwo członkowskie w dalszym ciągu ma obowiązek kontynuowania działań na rzecz odzyskania przedmiotowej kwoty. 50 % odzyskanych w ten sposób kwot należy przekazać do budżetu UE. Należy zaznaczyć, że odzyskane kwoty mogą zostać przekazane Komisji po pomniejszeniu ich przez państwa członkowskie o 20 % na pokrycie swoich kosztów. We wszystkich przypadkach Komisja nadzoruje podejmowane przez państwa członkowskie działania na rzecz odzyskania środków. Jeżeli państwo członkowskie nie podejmuje działań na rzecz odzyskania lub jego działania nie są staranne, Komisja może postanowić o podjęciu interwencji przy pomocy procedury zgodności rozliczeń oraz o zastosowaniu wobec danego państwa członkowskiego korekty finansowej.

6.2.2. *Odzyskanie wydatków w ramach działań strukturalnych*

W tym obszarze mechanizm odzyskania kwot w przypadku błędów, nieprawidłowości i nadużyć obejmuje głównie zastosowanie korekt finansowych.

Korekty finansowe: Wydatki niezgodne z warunkami finansowania w związku z nieprawidłowościami finansowymi muszą zostać wyłączone z finansowania z budżetu UE. Takie wyłączenie określa się jako „korektę finansową”. Celem takich korekt jest przywrócenie sytuacji, gdy 100 % wydatków deklarowanych do współfinansowania z funduszy strukturalnych odpowiada stosownym zasadom i przepisom krajowym oraz wspólnotowym.

Korekty finansowe mogą być także wynikiem kontroli i audytów na różnych poziomach systemu kontroli w państwach członkowskich lub audytów przeprowadzonych przez Komisję lub Europejski Trybunał Obrachunkowy bądź dochodeń urzędu OLAF. Główna odpowiedzialność za dokonanie korekt finansowych w związku z nieprawidłowościami finansowymi, jakich dopuścili się beneficjenci, spoczywa na państwach członkowskich. W przypadku gdy osiągnięte zostanie porozumienie z państwem członkowskim co do przeprowadzenia korekty w wyniku kontroli lub audytu przeprowadzonych przez to państwo lub WE, może ono wycofać nieprawidłowo dokonane wydatki lub ponownie wykorzystać uwolnione środki finansowe z WE na pokrycie innych wydatków w ramach danego programu, jednak wydatki te nie mogą być związane z działaniami lub działaniami, których dotyczyła korekta. Komisja Europejska może podjąć oficjalną decyzję o zastosowaniu korekt finansowych w odniesieniu do państwa członkowskiego, w przypadku gdy to państwo członkowskie nie dokonało niezbędnych korekt lub gdy systemy zarządzania i kontroli wykazują poważne niedociągnięcia mogące prowadzić do nieprawidłowości systemowych. Korekta finansowa zastosowana na podstawie decyzji Komisji obejmuje zmniejszenie finansowania WE dla danego programu. Korekty zastosowane przez państwa członkowskie po przeprowadzeniu ich własnych audytów lub audytów WE nie są ujmowane w systemie rachunkowości Komisji, natomiast raz do roku państwa członkowskie przekazują informacje na ten temat. W rachunkowości WE ujmuje się jedynie te korekty finansowe, które zastosowano na podstawie nakazu odzyskania środków lub które są wynikiem zmniejszenia płatności końcowej.

6.3. ODZYSKANIE NIENALEŻNYCH PŁATNOŚCI W PRZYPADKU INNYCH RODZAJÓW ZARZĄDZANIA

Przewidziany mechanizm obejmuje wystawienie nakazów odzyskania środków lub zmniejszenie kolejnej płatności. Wiele projektów UE jest realizowanych przez kilka lat, a korekty zazwyczaj stosuje się poprzez dostosowanie kolejnych wniosków i/lub płatności końcowych po przeprowadzeniu okresowych kontroli lub kontroli zaświadczeń niezależnych audytorów. Obecnie informacji o wszystkich odzyskaniach przeprowadzonych poprzez odpowiednie zmniejszenie kolejnej płatności, a zatem wykonanych bez nakazu odzyskania środków, nie można łatwo zidentyfikować w systemie rachunkowości Komisji, jako że ujmuje się w nim jedynie kwotę dostosowanej płatności.

Ponadto przy zamykaniu projektu lub po jego zamknięciu Komisja Europejska może zastosować dalsze korekty w oparciu o audyty na miejscu przeprowadzone przez nią lub przez Trybunał Obrachunkowy. Korekty te mogą zostać dokonane w późniejszych latach i w takich przypadkach zostanie wystawiony nakaz odzyskania środków.

6.4. ANALIZA ODZYSKAŃ NIENALEŻNYCH PŁATNOŚCI, O KTÓRYCH ZDECYDOWANO W 2007 R.

Przedstawione poniżej dane liczbowe ustalono, tam gdzie było to możliwe, według metody memoriałowej, zgodnie z którą odzyskanie przypisuje się do roku, w którym:

- wystawiono nakaz odzyskania środków lub dokonano zmniejszonej płatności,
- Komisja podjęła decyzję o zastosowaniu korekty lub osiągnęła porozumienie w tej sprawie z państwami członkowskimi, lub
- w ramach EFRG i EFRROW państwa członkowskie dokonują odzyskania kwoty związanej z nieprawidłowością i zgłaszają tę kwotę.

6.4.1. Zarządzanie dzielone

6.4.1.1. Odzyskanie wydatków poniesionych na rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich: EFRG i EFRROW

W roku kalendarzowym 2007 Komisja podjęła decyzję w odniesieniu do EFRG o odzyskaniu od państw członkowskich kwoty 607 mln EUR w związku z korektami finansowymi. Ponadto w tym samym roku państwa członkowskie zwróciły Komisji kwotę 247 mln EUR związaną z nieprawidłowymi wydatkami, które państwa te odzyskały od beneficjentów. W odniesieniu do EFRROW w 2007 r. nie miały miejsca żadne odzyskania nienależnych płatności, ponieważ był to pierwszy rok działania tego funduszu. Wszystkie te odzyskania zostały zaksięgowane w systemie rachunkowości Komisji i wykazane w rachunku zysków i strat.

mln EUR

	2007
Korekty finansowe na podstawie decyzji i będące wynikiem:	
Kontroli zgodności rozliczeń	532
Finansowego rozliczenia i nieprzestrzegania terminów płatności	75
Ogółem	607
Nieprawidłowości zgłoszone przez państwa członkowskie	247
Ogółem	854

Komisja może dokonywać korekt finansowych na podstawie decyzji dotyczących zgodności, lecz jedynie w odniesieniu do wydatków zgłoszonych przez dane państwo członkowskie w okresie nieprzekraczającym 24 miesięcy przed przeprowadzeniem audytu w danym obszarze wydatków. Kwota, jaka ma zostać zwrócona w wyniku korekt finansowych na podstawie decyzji o zgodności w zakresie rozliczenia kont w obszarze rolnictwa, które zostaną podjęte po przeprowadzeniu przez Komisję audytów, szacowna jest na 1,5 mld EUR. Dotyczy to określonych wydatków zgłoszonych w latach 2001–2007. Kwotę tę wykazano jako składnik aktywów warunkowych w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

6.4.1.2. Odzyskanie wydatków w ramach działań strukturalnych

Poniżej podano łączne kwoty korekt finansowych, dokonanych w ramach programów, wynikających z audytów przeprowadzonych przez Komisję, Trybunał Obrachunkowy oraz związanych z procesem zamknięcia dwóch okresów realizacji programów:

KOREKTY FINANSOWE OGÓŁEM DOTYCZĄCE PROGRAMÓW/PROJEKTÓW W LATACH 2000–2006

	mln EUR			
	Korekty finansowe ogółem na 31.12.2006	Korekty fin. 2007 r. bez decyzji Komisji	Korekty fin. 2007 r. — na mocy decyzji Komisji	Korekty finansowe ogółem na 31.12.2007
Fundusz Spójności	99	4	0	103
EFRR	1 382	179	0	1 561
EFS	438	37	0	475
IFOR	0	0	0	0
Sekcja Orientacji EFOGR	1	0	0	1
Ogółem	1 920	220	0	2 140

Dane liczbowe przedstawione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2006 r., pkt 3.1.4 (ogółem 1 915 mln EUR), w odniesieniu do EFRR, Funduszu Spójności i EFS obejmowały pewne wartości szacunkowe określone dla EFRR i Funduszu Spójności w pierwszych pismach do państw członkowskich dotyczących wszczęcia procedur rozliczeń finansowych. Te dane liczbowe, obejmujące kwotę 20,7 mln EUR ogółem (18,7 mln EUR w przypadku Funduszu Spójności, 1 mln EUR w przypadku EFRR i 1 mln EUR EFS) nie zostały uwzględnione przy wyliczeniu korekt finansowych ogółem z uwagi na ich tymczasowy charakter. W przypadku EFRR i Funduszu Spójności dodano kolejną kwotę korekt finansowych w wysokości 25,7 mln EUR dokonanych na mocy oficjalnych decyzji Komisji przyjętych w 2006 r. i latach wcześniejszych (17,7 mln EUR w przypadku Funduszu Spójności i 8 mln EUR w przypadku EFRR) i wcześniej niezgłoszonych.

KOREKTY FINANSOWE OGÓŁEM DOTYCZĄCE PROGRAMÓW/PROJEKTÓW W LATACH 1994–1999

	mln EUR			
	Korekty finansowe ogółem na 31.12.2006	Korekty fin. 2007 r. bez decyzji Komisji	Korekty fin. 2007 r. na mocy decyzji Komisji	Korekty finansowe ogółem na 31.12.2007
Fundusz Spójności	202	0	23	225
EFRR	818	4	36	858
EFS	340	0	5	345
IFOR	15	24	0	39
Sekcja Orientacji EFOGR	30	4	80	114
Ogółem	1 405	32	144	1 581

Dane liczbowe przedstawione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2006 r., pkt 3.1.4 (ogółem 1 677 mln EUR), w odniesieniu do EFRR i Funduszu Spójności, obejmowały pewne wartości szacunkowe określone w pierwszych pismach do państw członkowskich dotyczących wszczęcia procedur rozliczeń finansowych. Te dane liczbowe, obejmujące kwotę 300 mln EUR ogółem (58 mln EUR w przypadku Funduszu Spójności, 242 mln EUR w przypadku EFRR) nie zostały uwzględnione przy wyliczeniu korekt finansowych ogółem z uwagi na ich tymczasowy charakter. Dodano kolejne kwoty korekt finansowych w przypadku EFRR w wysokości 16 mln EUR oraz w przypadku EFS 10 mln EUR, dokonanych na mocy oficjalnych decyzji Komisji przyjętych w 2006 r. i latach wcześniejszych, a także wcześniej niezgłoszoną kwotę 2 mln EUR w przypadku IFOR.

Kwotę korekt finansowych ogółem w przypadku działań strukturalnych w 2007 r., w wysokości 396 mln EUR, można rozbić na następujące kwoty:

	mln EUR					
	EFRR	FS	EFS	IFOR	Gwarancje EFOGR	Ogółem
Korekty finansowe w latach 1994–1999:						
W Wyniku nakazu odzyskania środków ⁽¹⁾	29	3	3	2	15	52
Zmniejszenie płatności	11	20	2	22	69	124
Razem w latach 1994–1999	40	23	5	24	84	176
Korekty finansowe w latach 2000–2006:						
Porozumienie o wycofaniu wydatków niekwalifikowalnych	179	4	37	0	0	220
Razem w latach 2000–2006	179	4	37	0	0	220
Korekty finansowe ogółem	219	27	42	24	84	396

(¹) Nakazy odzyskania płatności na kwotę 15 mln EUR zostaną wystawione w 2008 r. (3 mln EUR w przypadku Funduszu Spójności, 10 mln EUR w przypadku EFRR i 2 mln EUR w przypadku Gwarancji EFOGR). W przypadku korekt finansowych zastosowanych przy zamknięciu programu kwota określona w nakazie odzyskania środków wynika zarówno z kwoty korekty finansowej i salda wniosku o płatność końcową.

W powyższej tabeli nie uwzględniono wyników przeprowadzonych przez same państwa członkowskie kontroli wydatków w ramach funduszy strukturalnych. Ponadto kwota 2,9 mld EUR powiązana jest z potencjalnymi korektami finansowymi podlegającymi odzyskaniu od państw członkowskich. Kwotę tę określono w oparciu o ustalenia audytu przeprowadzonego przez Komisję oraz kontroli przeprowadzonej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, które są przedmiotem działań następczych podejmowanych przez poszczególne dyrekcje generalne. Jest ona wynikiem możliwie najlepszego oszacowania na dzień zamknięcia ksiąg za 2007 r., przy czym pod uwagę wzięto stan działań następczych związanych z ustaleniami kontroli, stopień wdrożenia planów działań zaradczych oraz wydane pisma zawierające ostateczne stanowiska.

Działania państw członkowskich w związku z korektami finansowymi (wycofania, odzyskania i odzyskania w toku) w przypadku środków strukturalnych w 2007 r.

Komisja wzywa państwa członkowskie do przedkładania informacji, do dnia 31 marca każdego roku, o wycofaniach, odzyskaniach i toczących się odzyskaniach w związku z działaniami strukturalnymi za dany rok oraz w ujęciu kumulatywnym za cały okres programowania (2000–2006) w odniesieniu do wszystkich funduszy strukturalnych i inicjatyw wspólnotowych (EFRR, EFS, EFOGR i IFOR). Komisja otrzymała tymczasowe dane liczbowe dotyczące wycofań i odzyskań w 2007 r. (około 540 mln EUR); dane te zostaną skorygowane po wyjaśnieniu przez Komisję pewnych kwestii z odnośnymi państwami członkowskimi. Zweryfikowane dane liczbowe zostaną zamieszczone w załączniku do 19. rocznego sprawozdania z wdrożenia funduszy strukturalnych, które zostanie opublikowane w następnych miesiącach 2008 r. W odniesieniu do korekt finansowych zaproponowanych przez Komisję na podstawie audytów, przeprowadzonych przez nią lub przez inne organy WE oraz zaakceptowanych i wykonanych przez państwa członkowskie, istnieje możliwość, że dane te będą pokrywały się w pewnym stopniu z danymi dotyczącymi wycofań przedłożonymi przez państwa członkowskie.

Należy także zauważyć, że obecnie Komisja weryfikuje informacje przedłożone przez kilka państw członkowskich w ramach działania 6.2 przewidzianego w planie działania na rzecz umocnienia nadzoru Komisji nad działaniami strukturalnymi w ramach zarządzania dzielonego (COM(2008)97). Wyniki tych weryfikacji pozwolą na wyciągnięcie ostatecznych wniosków co do kompletności i dokładności przedłożonych danych, co będzie podstawą działań następczych mających przyczynić się do niezbędnych ulepszeń sprawozdawczości dotyczącej korekt finansowych.

6.4.2. Odzyskanie wydatków w ramach innych rodzajów zarządzania

Dla pozostałych rodzajów zarządzania informacje dotyczące należności określonych w nakazach odzyskania środków przedstawiono w poniższej tabeli. Odzyskania dokonane poprzez zmniejszenie kolejnej płatności nie zostały ujęte w rachunkowości w 2007 r. Nakazy odzyskania środków wystawione w ciągu roku w celu odzyskania uprzednio wypłaconych środków opiewały na kwotę 259 mln EUR ogółem, w tym 138 mln EUR dotyczy odzyskania wydatków, a 121 mln EUR odzyskania prefinansowania. W przypadku ostatniej z wymienionych kategorii dokumentacja rachunkowa nie pozwala na rozróżnienie między odzyskaniem niewykorzystanych zaliczek i kwotami odnoszącymi się do odzyskania nienależnych wydatków wykazanych przez beneficjenta. Inaczej jednak niż w przypadku działań strukturalnych wszystkie odzyskane kwoty prefinansowania, z wyjątkiem powiązanych z wynikiem Agencji, traktuje się jako odzyskanie niesłusznie wnioskowanych kwot.

<i>mln EUR</i>	
Wystawione w 2007 r. nakazy odzyskania środków w odniesieniu do nienależnych płatności	2007
Działania zewnętrzne	178
Polityka wewnętrzna	81
Ogółem	259

6.5. PODSUMOWANIE ODZYSKAŃ NIENALEŻNYCH PŁATNOŚCI W 2007 R.

W poniższej tabeli przedstawiono najlepsze możliwe szacunki łącznych kwot, decyzje w sprawie odzyskania których zostały podjęte w 2007 r. Jak wyjaśniono powyżej, nie obejmują one wyników przeprowadzonych przez same państwa członkowskie kontroli wydatków w ramach działań strukturalnych, ani także wszelkich odzyskań dokonanych poprzez zmniejszenie kolejnej płatności w ramach obszarów polityki zewnętrznej i wewnętrznej. Nakazy odzyskania środków wystawione w odniesieniu do kwot prefinansowania mogą być zawyżone o kwoty odnoszące się do zwrotu niewykorzystanych zaliczek (niemające związku z nieprawidłowymi płatnościami).

Podsumowanie odzyskań nienależnych płatności

<i>mln EUR</i>		
	2007	2006
EFOGR:		
— korekty finansowe	607	839
— nieprawidłowości zgłoszone przez państwa członkowskie	247	108
Fundusze strukturalne oraz Fundusz Spójności (programy w latach 1994–1999 i 2000–2006)	396	807
Nakazy odzyskania środków w odniesieniu do nienależnych płatności:		
— działania zewnętrzne	178	172
— polityki wewnętrzne	81	85
Ogółem	1 509	2 011

7. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

OPERACJE SKARBOWE KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Poniższe informacje dotyczą operacji skarbowych przeprowadzonych przez Komisję Europejską w celu wykonania swojego budżetu. Przepisy i zasady dotyczące zarządzania operacjami skarbowymi Komisji w celu wykonania budżetu zapisano w rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 1150/2000 (zmienionym rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2028/2004) i w rozporządzeniu finansowym (rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 1605/2002, zmienionym rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1995/2006) oraz jego przepisach wykonawczych (rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2342/2002, zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 478/2007).

Na podstawie wspomnianych rozporządzeń obowiązują następujące zasady:

- państwa członkowskie wpłacają środki z tytułu zasobów własnych na utworzone w tym celu w imieniu Komisji rachunki skarbu państwa lub rachunki w organie wyznaczonym przez każde państwo członkowskie. Komisja może korzystać ze wspomnianych rachunków jedynie w celu pokrycia swoich potrzeb w zakresie środków pieniężnych,
- państwa członkowskie wpłacają środki z tytułu zasobów własnych w swojej walucie krajowej, natomiast płatności Komisji są wyrażane głównie w euro,
- nie można przekraczać stanu rachunków bankowych otwartych w imieniu Komisji,
- środki pieniężne na rachunkach prowadzonych w walutach innych niż euro są wykorzystywane albo do płatności w tych samych walutach lub są regularnie przeliczane na euro (z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 w odniesieniu do środków zgromadzonych na rachunkach przeznaczonych dla zasobów własnych).

Oprócz rachunków przeznaczonych dla zasobów własnych istnieją rachunki, które Komisja otworzyła w bankach centralnych i bankach komercyjnych w celu dokonywania płatności i otrzymywania wpływów innych niż z tytułu wkładów własnych państw członkowskich do budżetu. Wszystkie te rachunki (z wyjątkiem rachunków przeznaczonych do otrzymywania określonych powyżej wpływów) są codziennie uzupełniane na podstawie płatności, jakie mają z nich zostać dokonane. Na wszystkich tych rachunkach utrzymywany jest minimalny stan środków pieniężnych, tak aby możliwe było dokonanie pilnych płatności, w przypadku gdyby wyjątkowo nastąpiły opóźnienia w zasileniu tych rachunków. Salda rachunków przeznaczonych dla wpływów są regularnie przenoszone na rachunki przeznaczone dla zasobów własnych lub na inne rachunki zależnie od potrzeb w zakresie środków pieniężnych.

Wszystkie banki komercyjne, w których Komisja posiada rachunki bankowe, są wybierane w drodze zaproszenia do składania ofert. Rachunki zaliczkowe są otwierane zgodnie z art. 63 rozporządzenia finansowego oraz odpowiednie rachunki bankowe otwierane są w bankach wybranych w drodze uproszczonej procedury przetargowej.

7.1. RYZYKO OPERACYJNE

Operacje skarbowe i płatnicze są w dużej mierze zautomatyzowane i opierają się na nowoczesnych systemach informatycznych. Do zabezpieczenia systemu gwarancji oraz w celu zapewnienia podziału obowiązków zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego stosuje się standardy kontroli wewnętrznej i zasady audytu Komisji. Zarządzanie operacjami skarbowymi i płatniczymi regulują wytyczne i procedury, które mają na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego i finansowego oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu kontroli. Wspomniane wytyczne i procedury odnoszą się do różnych obszarów działań, a ich przestrzeganie jest regularnie sprawdzane. Obejmują one obejmują w szczególności:

- otwieranie i zamykanie rachunków bankowych,
- parametryzacja systemów finansowych,
- planowanie i prognozowanie dotyczące środków pieniężnych,
- wykonanie płatności i zarządzanie środkami pieniężnymi,
- operacje kursowe,
- wybór banków,
- monitoring transakcji i uzgodnienia rachunków bankowych,
- przechowywanie i kontrola dokumentacji osób trzecich.

7.2. RYZYKO FINANSOWE

Ryzyko walutowe:

Środki z tytułu zasobów własnych wpłacane przez państwa członkowskie w walutach innych niż euro są przechowywane na rachunkach przeznaczonych dla zasobów własnych. Są one przeliczane na euro, w przypadku gdy są niezbędne do wykonania płatności w euro lub, w ograniczonej liczbie przypadków, są bezpośrednio wykorzystywane do wykonania płatności w tej samej walucie.

Komisja posiada pewną liczbę rachunków w walutach państw UE innych niż euro, a także w USD w bankach komercyjnych w celu wykonywania płatności wyrażonych w tych samej walucie. Rachunki te są uzupełniane w zależności od kwoty płatności, jakie mają zostać wykonane. Z tego powodu ich średnie salda utrzymuje się na bardzo niskim poziomie i jedynie w niewielkim stopniu są one narażone na ryzyko związane z wahaniami kursów walut obcych.

W przypadku otrzymania różnych wpływów (innych niż z tytułu zasobów własnych) w walutach innych niż euro, są one albo przelewane na inne rachunki w tej samej walucie, jeżeli są niezbędne do wykonania płatności, albo przeliczane na euro i przenoszone na inne rachunki w euro w zależności od potrzeb w zakresie środków pieniężnych. Rachunki zaliczkowe prowadzone w walutach innych niż euro są uzupełniane w zależności od szacowanej kwoty lokalnych płatności krótkoterminowych, które mają być wykonane w tej samej walucie. Salda na tych rachunkach nie mogą przekraczać odnośnych pułapów.

Ryzyko kredytowe:

Większa część zasobów skarbowych Komisji jest przechowywana, zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1150/2000, na rachunkach otwartych przez państwa członkowskie w celu wpłacania swoich wkładów (z tytułu zasobów własnych). Wszystkie tego rodzaju rachunki to rachunki skarbu państwa państw członkowskich lub rachunki prowadzone w narodowych bankach centralnych. Instytucje te nie stanowią praktycznie żadnego ryzyka kredytowego dla Komisji.

Niewielka część zasobów skarbowych Komisji przechowywana jest w bankach komercyjnych, tak aby możliwe było dokonywanie płatności lub innych operacji bankowych. Standardową praktyką jest uzupełnianie rachunków bankowych prowadzonych w bankach komercyjnych dopiero wtedy, kiedy jest to niezbędne. W rezultacie średnie kwoty przetrzymywane na tych rachunkach są zawsze bardzo niskie (przeciętnie między 100 mln EUR a 200 mln EUR, rozdzielone na ponad 30 rachunkach), dlatego ryzyko kredytowe dla Komisji jest ograniczone. Dodatkowo przy wyborze banków komercyjnych zastosowanie mają szczegółowe wytyczne w celu dalszego zminimalizowania ryzyka kredytowego.

Wszystkie banki komercyjne są wybierane w drodze zaproszenia do składania ofert. Aby zostać dopuszczonym do udziału w procedurach przetargowych, wymagane jest posiadanie minimalnego krótkoterminowego ratingu kredytowego na poziomie P-1 przyznanego przez agencję ratingową Moody's lub na poziomie równoważnym (S&P A-1 lub Fitch F1). W szczególnych okolicznościach może być wymagany niższy poziom ratingu. We wszystkich umowach przewidziano możliwość natychmiastowego ich wypowiedzenia przez Komisję, w przypadku gdy rating kontrahenta ulegnie zmianie i spadnie poniżej wymaganego minimum.

Rachunki zaliczkowe są ulokowane w lokalnych bankach wybranych w drodze uproszczonej procedury przetargowej. Wymagany poziom ratingu uzależniony jest od uwarunkowań lokalnych i może znacząco różnić się w zależności od kraju. Aby zmniejszyć narażenie na ryzyko kredytowe, salda na tych rachunkach są utrzymywane na możliwie niskich poziomach (przy uwzględnieniu potrzeb operacyjnych); rachunki te są regularnie uzupełniane, natomiast obowiązujące pułapy są poddawane przeglądowi w trybie dorocznym.

Ryzyko stopy procentowej:

Rachunki otwarte jako rachunki skarbu państwa państw członkowskich lub w narodowych bankach centralnych zgodnie z art. 9 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 nie generują odsetek i są prowadzone nieodpłatnie. W przypadku wszelkich innych rachunków ulokowanych w narodowych bankach centralnych opłaty zależą od warunków zaproponowanych przez dany bank; obowiązują zmienne stopy procentowe korygowane w zależności od wahań rynkowych.

W przypadku większości rachunków ulokowanych w bankach komercyjnych odsetki są obliczane na podstawie zmiennej stopy, powiązanej z krańcową stopą EBC dla jego głównych operacji refinansowania, i korygowanej w celu uwzględnienia wszelkich wahań tej stopy. W efekcie Komisja nie ponosi żadnego ryzyka stopy procentowej.

7.3. ZARZĄDZANIE TYMCZASOWO ZAINKASOWANYMI GRZYWNAMI

Poniższe informacje dotyczą operacji skarbowych przeprowadzonych przez Komisję Europejską w związku z zarządzaniem tymczasowo zainkasowanymi grzywnami („środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania”).

Ryzyko walutowe:

Ponieważ wszystkie grzywny są nakładane i wpłacane w euro, Komisja nie jest narażona na żadne ryzyko wahań kursów walut obcych.

Ryzyko kredytowe:

Przy wyborze banków, w których lokowane są środki, obowiązują odpowiednie wytyczne; ryzyko związane z tylko jednym kontrahentem jest ograniczone. Wszystkie środki są ulokowane na rachunkach bieżących i można je podejmować w dowolnym momencie bez wcześniejszego powiadomienia. Banki są wybierane w drodze zaproszenia do składania ofert. Aby zostać dopuszczonym do udziału w procedurach przetargowych wymagane jest posiadanie minimalnego krótkoterminowego ratingu dla depozytów bankowych na poziomie Aa przyznanego przez agencję ratingową Moody's lub na poziomie równoważnym (tzn. S&P AA- lub Fitch AA-).

Ryzyko związane z tylko jednym kontrahentem jest ograniczone do 5 % jej „kapitału + rezerw + pożyczek podporządkowanych” stosownie do jej potwierdzonego skonsolidowanego sprawozdania. Ten pułap jest korygowany co najmniej raz w roku. We wszystkich umowach przewidziano możliwość natychmiastowego ich wypowiedzenia przez Komisję, w przypadku gdy rating kontrahenta ulegnie zmianie i spadnie poniżej wymaganego minimum.

Ryzyko stopy procentowej:

W przypadku wszystkich rachunków odsetki są obliczane na podstawie zmiennej stopy, powiązanej z minimalną stopą EBC dla jego głównych operacji refinansowania, i korygowanej w celu uwzględnienia wszelkich wahań tej stopy. W efekcie Komisja nie ponosi żadnego ryzyka stopy procentowej.

OPERACJE ZACIĄGANIA I UDZIELANIA POŻYCZEK ORAZ FUNDUSZ GWARANCYJNY

Poniższe informacje dotyczą działalności w zakresie udzielania i zaciągania pożyczek przez Komisję Europejską w ramach pomocy makrofinansowej (MFA) i Euratom, jak również Funduszu Gwarancyjnego.

7.4. POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZABEZPIECZAJĄCA

Pomoc makrofinansowa (MFA) i Euratom:

Wspólnoty zawierają transakcje udzielania i zaciągania pożyczek oraz zarządzają związanymi z nimi finansami zgodnie z odpowiednimi decyzjami Rady Euratom (¹), a także w stosownych przypadkach zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi. Odpowiednie jednostki operacyjne korzystają z opracowanych podręczników dotyczących procedur w zakresie poszczególnych dziedzin, takich jak zaciąganie i udzielanie pożyczek czy zarządzanie pożyczkami i finansami. Określa się i ocenia ryzyko finansowe i operacyjne oraz regularnie weryfikuje zgodność z wewnętrznymi wytycznymi i procedurami.

Co do zasady nie prowadzi się działalności zabezpieczającej, jeśli operacje udzielania pożyczek finansowane są dzięki operacjom równoległym (back-to-back) i jeżeli nie ma otwartych pozycji walutowych.

(¹) Decyzja Rady 90/212/Euratom z dnia 23 kwietnia 1990 r. zmieniająca decyzję 77/271/Euratom w sprawie wykonania decyzji 77/270/Euratom upoważniającej Komisję do emisji pożyczek w ramach Euratom w celu udziału w finansowaniu elektrowni jądrowych (Dz.U. L 112 z 3.5.1990, str. 26).

Decyzja Rady 77/271/Euratom z dnia 29 marca 1977 r. w sprawie wykonania decyzji 77/270/Euratom upoważniającej Komisję do emisji pożyczek w ramach Euratom w celu udziału w finansowaniu elektrowni jądrowych (Dz.U. L 88 z 6.4.1977, str. 11).

Decyzja Rady 94/179/Euratom z dnia 21 marca 1994 r. zmieniająca decyzję 77/270/Euratom, upoważniająca Komisję do zaciągania pożyczek Euratomu w celu przyczynienia się do finansowania wymaganego dla poprawy stopnia bezpieczeństwa i wydajności elektrowni atomowych w niektórych państwach trzecich (Dz.U. L 84 z 29.3.1994, str. 41).

Fundusz Gwarancyjny:

Zasady zarządzania aktywami Funduszu Gwarancyjnego (zob. sekcja **E.2.3.3**) określono w porozumieniu zawartym przez Komisję Europejską i Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) dnia 25 listopada 1994 r. oraz jego kolejnych zmianach z 17–23 września 1996 r. oraz 8 maja 2002 r.

Główne zasady, zaczerpnięte bezpośrednio z konwencji, przedstawiono poniżej:

- Fundusz Gwarancyjny jest prowadzony we wspólnej walucie: euro. Aby uniknąć ryzyka kursowego, fundusz będzie prowadził inwestycje jedynie w tej walucie,
- zarządzanie aktywami będzie opierało się na tradycyjnych zasadach ostrożności, stosowanych w przypadku działalności finansowej; przy zarządzaniu zwracać się będzie szczególną uwagę na ograniczanie ryzyka i dbałość o odpowiednią płynność i zbywalność zarządzanych środków, przy uwzględnieniu zobowiązań, za które odpowiedzialność przejmie Fundusz Gwarancyjny,
- Fundusz Gwarancyjny będzie w stanie wykorzystywać wszystkie instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem rynkowym i ryzykiem stopy procentowej, stosowane już przez EBI przy zarządzaniu portfelami inwestycyjnymi,
- zarządzanie portfelami inwestycyjnymi opiera się na wyborze optymalnego okresu i najlepszego z możliwych podziału na inwestycje krótko- i długoterminowe, co pozwoli na osiągnięcie rzeczywistej korzyści ze zmian stóp procentowych. Aby umożliwić szybkie modyfikowanie okresu portfela inwestycyjnego, zgodnie z prognozą przyszłych warunków rynkowych, podmiot zarządzający korzysta, jedynie w celu zabezpieczenia, z instrumentów dostępnych na rynku, w przypadku których EBI posiada już niezbędne doświadczenie.

7.5. RYZYKO WALUTOWE

Ponieważ wszystkie aktywa finansowe i zobowiązania wyrażane są w euro, Wspólnoty nie są narażone na to, że wahania kursów obcych walut wpłyną na ich pozycję finansową i przepływy pieniężne.

7.6. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Ze względu na charakter działalności Wspólnot w zakresie udzielania i zaciągania pożyczek znaczna ilość ich aktywów i zobowiązań jest oprocentowana.

Pomoc makrofinansowa (MFA) i Euratom:

Pożyczki zaciągane na różny procent narażają Wspólnoty na ryzyko związane z oprocentowaniem przepływu środków pieniężnych. Stanowią one około 93 % ogółu zaciągniętych pożyczek. Jednak ryzyko związane z oprocentowaniem wynikające z zaciągniętych pożyczek niwelują odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (operacje równoległe). Na dzień bilansowy pożyczki udzielone przez Wspólnoty (wyrażone w kwotach nominalnych) o zmiennej stopie procentowej wynosiły 1,18 mld EUR (1,32 mld EUR w 2006 r.), przy czym ponowna wycena przeprowadzana jest co 6 miesięcy. Pożyczki udzielone przez Wspólnoty (wyrażone w kwotach nominalnych) o stałej stopie procentowej osiągnęły w 2007 r. wartość 85 mln EUR (85 mln EUR w 2006 r.), przy czym ich ostateczny termin spłaty przekracza pięć lat.

Fundusz Gwarancyjny:

Instrumenty zabezpieczające można stosować do zarządzania (rynkowym) ryzykiem stopy procentowej dla Funduszu Gwarancyjnego. Jednak zgodnie z uzgodnieniami Komisji i EBI, Wspólnoty nie ponoszą obecnie istotnego ryzyka i tym samym nie prowadzi się działalności zabezpieczającej. Ponieważ transakcje i operacje są wyrażane jedynie w euro, działalność zabezpieczająca nie jest konieczna. Podział aktywów Funduszu Gwarancyjnego na dzień 31 grudnia 2007 r. i 2006 r. (wartość rynkowa z wyłączeniem narosłych odsetek) przedstawiono w poniższej tabeli:

mln EUR

Pozycje	Inwestycje o stałej stopie procentowej						Papiery wartościowe o zmiennej stopie procentowej		Ogółem	
	Poniżej 3 miesięcy		3 miesiące do 1 roku		1–10 lat		2007	2006	2007	2006
	2007	2006	2007	2006	2007	2006				
Rachunki bieżące	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Depozyty krótkoterminowe — wartość nominalna	247	437	0	0	0	0	0	0	247	437
Aktywa dostępne do sprzedaży	25	57	84	51	703	733	71	76	883	917
Ogółem	273	495	84	51	703	733	71	76	1 131	1 355
Wartość procentowa	24 %	36 %	7 %	4 %	63 %	54 %	6 %	6 %	100 %	100 %

Na dzień 31 grudnia 2007 r. w przypadku środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych (lokata terminowych) efektywna stopa procentowa wynosiła 4,12–4,83 %. W przypadku portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (APS) efektywna stopa procentowa wynosiła 2,94–5,52 %.

7.7. RYZYKO KREDYTOWE

Wspólnoty ponoszą ryzyko kredytowe, czyli ryzyko, że kontrahent nie będzie mógł spłacić pełnej wysokości zobowiązań w terminie. Ekspozycją na ryzyko kredytowe zarządza się, najpierw uzyskując gwarancje od krajów (w przypadku Euratom), a następnie za pomocą Funduszu Gwarancyjnego. Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych ⁽¹⁾ ustanowiono w 1994 r. w celu zabezpieczenia ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań, dotyczącego pożyczek zaciągniętych na sfinansowanie pożyczek udzielanych państwom spoza Unii Europejskiej. Aby uniknąć opóźnień płatności należnych od odpowiedniego podmiotu, takie pożyczki są obsługiwane za pomocą zaliczek z budżetu Wspólnot. Jeżeli trzy miesiące po terminie zapłaty zostanie potwierdzone, że państwo będące odbiorcą pożyczki nie wywiązało się ze zobowiązań, zaliczki są zwracane do budżetu ze środków Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych.

Pomoc makrofinansowa (MFA) i Euratom:

Największa koncentracja ryzyka kredytowego ponoszonego przez Wspólnoty dotyczy Bułgarii, Rumunii oraz Serbii i Czarnogóry. Pożyczki udzielone tym państwom stanowią odpowiednio około 27 %, 28 % i 22 % ogółu udzielonych pożyczek. Przy przeprowadzaniu operacji skarbowych należy stosować się do wytycznych dotyczących wyboru kontrahentów. Tak więc jednostka operacyjna może przeprowadzać transakcje jedynie z kwalifikującymi się bankami, zamieszczonymi w „handlowym wykazie upoważnionych banków” oraz posiadającymi wystarczające limity ustalone dla kontrahentów.

Fundusz Gwarancyjny:

Fundusz Gwarancyjny — lokaty terminowe — profil kontrahentów

Na mocy porozumienia Wspólnoty i EBI w sprawie zarządzania Funduszem Gwarancyjnym minimalny rating kredytowy wszystkich inwestycji międzybankowych powinien być równy A1. Poniżej przedstawiono stan krótkoterminowych inwestycji międzybankowych, łącznie z narosłymi odsetkami, sklasyfikowanych według kontrahentów na dzień 31 grudnia 2007 r.:

Rating	31.12.2007		31.12.2006	
	mln EUR	%	mln EUR	%
A1	75	30 %	171	39 %
A2	0	0 %	0	0 %
Aa1	20	8 %	44	10 %
Aa2	53	22 %	57	13 %
Aa3	100	40 %	167	38 %
Ogółem	248	100 %	439	100 %

Fundusz Gwarancyjny — aktywa dostępne do sprzedaży — profil emitentów

Poniżej przedstawiono profil emitentów oraz wartość rynkową z wyłączeniem narosłych odsetek na dzień 31 grudnia 2007 r.:

Emitent	31.12.2007		31.12.2006	
	mln EUR	%	mln EUR	%
Inni emitenci AAA	310	35 %	361	40 %
Supra Aaa	5	1 %	15	2 %
Rządy/agencje Aaa	196	22 %	225	25 %
Rządy/agencje Aa1	72	8 %	58	6 %
Rządy/agencje Aa2	0	0 %	0	0 %
Rządy/agencje Aa3	81	9 %	67	7 %
Rządy/agencje A1	73	8 %	49	5 %
Rządy/agencje A2	132	15 %	122	13 %
Rządy/agencje A3	4	1 %	10	1 %
Rządy/agencje Baa1	10	1 %	10	1 %
Rządy/agencje brak ratingu	0	0 %	0	0 %
Ogółem	883	100 %	917	100 %

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2728/94 z dnia 31 października 1994 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych, (Dz.U. L 293 z 12.11.1994, str. 1).

Wszystkie papiery wartościowe w posiadaniu Wspólnot spełniają następujące kryteria:

- zostały wyemitowane przez państwa UE lub instytucje posiadające gwarancje UE, lub G10, lub przez organizacje ponadnarodowe,
- lub zostały wyemitowane przez inne suwerenne państwo o ratingu co najmniej na poziomie AA3,
- lub zostały wyemitowane przez innego emitenta o ratingu co najmniej na poziomie AAA.

7.8. WARTOŚĆ GODZIWA

Szacowaną wartość godziwą udzielanych i zaciąganych pożyczek MFA i Euratom ustala się przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Zgodnie z tym modelem przewidywane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane przez zastosowanie krzywych dochodu AAA dostosowanych do okresu pozostałego do terminu spłaty. Zakłada się, że szacowana wartość godziwa pożyczek o zmiennej stopie procentowej jest zbliżona do ich wartości bilansowej, ponieważ co sześć miesięcy dokonuje się ponownej wyceny według rynkowych stóp procentowych.

Na dzień bilansowy szacowana wartość godziwa pożyczek udzielonych i zaciągniętych na stałą stopę procentową wynosiła odpowiednio 90 mln EUR (w 2006 r. 93 mln EUR) oraz 89 mln EUR (w 2006 r. 93 mln EUR), w porównaniu z odpowiadającą jej wartością księgową wynoszącą odpowiednio 87 mln EUR (w 2006 r. 87 mln EUR) oraz 87 mln EUR (w 2006 r. 87 mln EUR).

7.9. SYTUACJA DOTYCZĄCA PŁYNNOŚCI

W poniższej tabeli przedstawiono analityczny podział aktywów i pasywów Funduszu Gwarancyjnego ze względu na terminy zapadalności w oparciu o okres pozostający od dnia bilansowego do terminu zapadalności przewidzianego w umowie. Przy sporządzaniu zestawienia przyjęto ostrożne założenia dotyczące terminów zapadalności. Tak więc w przypadku pasywów uwzględniono najwcześniejszą możliwą datę spłaty, a w przypadku aktywów najpóźniejszą możliwą datę spłaty. Aktywa i pasywa, w przypadku których nie istnieje określony umową termin zapadalności, zebrano w kategorii „nieokreślony termin zapadalności”.

mln EUR

Termin zapadalności	Poniżej 3 miesięcy	3 miesiące do 1 roku	1–10 lat	Nieokreślony termin zapadalności	Ogółem
Aktywa w EUR:					
Rachunki bieżące	1	0	0	0	1
Depozyty krótkoterminowe	248	0	0	0	248
W tym narosłe odsetki	1	0	0	0	1
Aktywa dostępne do sprzedaży	38	109	754	3	904
W tym narosłe odsetki	7	13	0	0	20
Ogółem	287	109	754	3	1 153
Pasywa w EUR:					
Kapitał własny	0	0	0	1 152	1 152
Zobowiązania	1	0	0	0	1
Ogółem	1	0	0	1 152	1 153
Stan płynności netto na dzień 31.12.2007	286	109	754	(1 149)	0
Łączny stan płynności na dzień 31.12.2007	286	395	1 149	0	

EUROPEJSKA WSPÓLNOTA WĘGLA I STALI (w likwidacji)

Poniższe informacje dotyczą działalności w zakresie udzielania i zaciągania pożyczek oraz działalności finansowej prowadzonej przez Wspólnoty Europejskie w ramach Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (w likwidacji). Szczegółowe informacje zamieszczono w sprawozdaniu finansowym EWWiS w likwidacji.

7.10. POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZABEZPIECZAJĄCA

Po wygaśnięciu Traktatu EWWiS dnia 23 lipca 2002 r., zgodnie z decyzją 2003/76/WE aktywa i pasywa EWWiS zostały przeniesione na Wspólnoty Europejskie, a Komisji została powierzona likwidacja pasywów EWWiS. Tak więc w przypadku EWWiS w likwidacji nie są przewidywane nowe pożyczki ani odpowiadające im finansowanie. Nowe pożyczki udzielane przez EWWiS są ograniczone do refinansowania w celu ograniczenia kosztu środków.

Aktywami i pasywami zarządza Komisja zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi. Odpowiednie jednostki operacyjne korzystają z opracowanych podręczników dotyczących procedur w zakresie poszczególnych dziedzin, takich jak zaciąganie i udzielanie pożyczek czy zarządzanie pożyczkami i finansami. Określa się i ocenia ryzyko finansowe i operacyjne oraz regularnie weryfikuje zgodność z wewnętrznymi wytycznymi i procedurami. Zarządzanie operacjami skarbowymi musi odbywać się zgodnie z zasadami ostrożnego zarządzania, które pozwalają ograniczyć ryzyko operacyjne, ryzyko kontrahenta oraz ryzyko rynkowe. Inwestycje są zasadniczo ograniczone do następujących kategorii: terminowe lokaty bankowe, instrumenty rynku pieniężnego oraz obligacje o stałej lub zmiennej stopie procentowej.

Poniżej przedstawiono główne ograniczenia inwestycyjne w poszczególnych kategoriach:

- w przypadku lokat terminowych — 100 mln EUR na bank lub 5 % zasobów własnych banku, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa — jeżeli odpowiedni rating krótkoterminowy sklasyfikowano co najmniej na poziomie A-1 (S&P) lub poziomie równoważnym,
- w przypadku obligacji wyemitowanych lub gwarantowanych przez państwa członkowskie lub instytucje Unii Europejskiej — do 250 mln EUR na każde państwo członkowskie lub instytucję, w zależności od jego/jej ratingu,
- w przypadku obligacji innych emitentów typu państwo lub emitentów ponadnarodowych, których długoterminowy rating kredytowy sklasyfikowano nie niżej niż na poziomie AA (S&P) lub na poziomie równoważnym — do 100 mln EUR na emitenta lub gwaranta,
- w przypadku obligacji innych emitentów, których rating sklasyfikowano co najmniej na poziomie AA lub AAA (S&P) lub na poziomie równoważnym — odpowiednio do kwoty 25 do 50 mln EUR w zależności od ratingu i statusu emitenta.

EWWiS w likwidacji stosuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczania niektórych ekspozycji na ryzyko (zob. także nota **E.2.3.4.2**).

7.11. RYZYKO RYNKOWE

Ryzyko kursowe

EWWiS w likwidacji jest narażona na ryzyko kursowe wynikające z ekspozycji walutowej w odniesieniu do dolara amerykańskiego i funta szterlinga. W poniższej tabeli przedstawiono ekspozycję EWWiS w likwidacji na ryzyko kursowe na dzień 31 grudnia 2007 r.

W tabeli ujęto równowartość w euro wartości nominalnych aktywów i pasywów EWWiS w likwidacji, sklasyfikowane według walut.

	<i>mln EUR</i>	
	GBP	USD
Aktywa	207	68
Pasywa	(285)	(68)
Pozycja bilansowa netto	(78)	0
Wpływ swapów walutowo-procentowych	81	—
Ekspozycja netto	3	0

Aktywa i pasywa w GBP składają się głównie z nienotowanych dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny jako substytut dłużnika zalegającego ze spłatami, których równowartość w EUR wynosi 204 mln (zob. nota **E.2.4.2**). Zgodnie z podręcznikiem dotyczącym procedur nabywanie EUR jest jedyną operacją kursową dozwoloną w działalności WE. Wszystkie odstępstwa od tej zasady muszą być należycie uzasadnione.

Ryzyko cenowe

EWWiS w likwidacji ponosi ryzyko ceny dłużnych papierów wartościowych z powodu inwestycji sklasyfikowanych w bilansie jako dostępne do sprzedaży.

7.12. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Ryzyko związane z oprocentowaniem przepływu środków pieniężnych to ryzyko, że przyszłe przepływy środków pieniężnych z instrumentu finansowego będą ulegać wahaniom ze względu na zmiany rynkowych stóp procentowych. Ryzyko związane z wartością godziwą oprocentowania to ryzyko, że wartość instrumentu finansowego będzie ulegać wahaniom ze względu na zmiany rynkowych stóp procentowych. EWWiS w likwidacji ze względu na charakter swojej działalności ponosi ryzyko wpływu wahań obowiązujących rynkowych stóp procentowych zarówno w odniesieniu do ryzyka związanego z wartością godziwą, jak i ryzyka przepływów pieniężnych.

a) Pożyczki udzielone z pożyczonych środków

Ryzyko stopy procentowej wynikające z zaciągniętych pożyczek zasadniczo niwelują odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (operacje równoległe). Gdy idealne dopasowanie nie jest możliwe, do ograniczenia ekspozycji na zmiany stóp procentowych stosuje się pochodne instrumenty finansowe (zob. nota **E.2.3.4.2**).

b) *Dłużne papiery wartościowe*

Dłużne papiery wartościowe o zmiennym oprocentowaniu narażają EWWiS w likwidacji na ryzyko związane z oprocentowaniem przepływu środków pieniężnych, podczas gdy dłużne papiery wartościowe o stałych stopach procentowych narażają Wspólnotę na ryzyko związane z wartością godziwą oprocentowania. Obligacje o stałym oprocentowaniu na dzień bilansowy stanowią około 94 % portfela inwestycyjnego (w 2006 r. 93 %).

Podział aktywów EWWiS w likwidacji na dzień 31 grudnia 2007 r. (wartość rynkowa z wyłączeniem narosłych odsetek) przedstawiono w poniższej tabeli:

Pozycje	Inwestycje o stałej stopie procentowej			Papiery wartościowe o zmiennej stopie procentowej	Ogółem
	Poniżej 3 miesięcy	3 miesiące do 1 roku	1–10 lat		
Rachunki bieżące	7	0	0	0	7
Depozyty krótkoterminowe — wartość nominalna	42	0	0	0	42
Portfel aktywów dostępnych do sprzedaży (AFS)	15	106	1 179	87	1 387
Ogółem	64	106	1 179	87	1 436
Wartość procentowa	4 %	7 %	83 %	6 %	100 %

Na dzień 31 grudnia 2007 r. narosłe odsetki dla portfela aktywów dostępnych do sprzedaży (AFS) wynosiły 29 mln EUR.

c) *Analiza wrażliwości — oprocentowanie*

Cena rynkowa dłużnego papieru wartościowego zależy od okresu pozostałego do terminu zapadalności, jego kuponu oraz efektywnej stopy dochodu w terminie do wykupu. W przypadku analizy wstrząsów wszystkie dłużne papiery wartościowe znajdujące się w portfelu (łącznie z obligacjami o zmiennym oprocentowaniu) są wstępnie wyceniane według efektywnej stopy dochodu, a następnie ponownie wyceniane według stopy dochodu podniesionej o 100 punktów bazowych. Zmiana ceny rynkowej stanowi ujmowaną hipotetyczną stratę wykorzystywaną w analizie wstrząsów. Zakłada się, że równoległa zmiana o 100 punktów bazowych zachodzi natychmiast — nie przyjmuje się żadnej perspektywy czasu. Na dzień 31 grudnia 2007 r. ta hipotetyczna strata wynosiła około 53 mln EUR.

7.13. RYZYKO KREDYTOWE

EWWiS w likwidacji ponosi ryzyko kredytowe, czyli ryzyko, że kontrahent nie będzie mógł spłacić pełnej wysokości zobowiązań w terminie. Należy stosować wytyczne w sprawie wyboru kontrahentów. Tak więc jednostka operacyjna może przeprowadzać transakcje jedynie z kwalifikującymi się bankami, zamieszczonymi w „handlowym wykazie upoważnionych banków” oraz posiadającymi wystarczające limity ustalone dla kontrahentów. Ekspozycją na ryzyko kredytowe zarządza się przeprowadzając regularne analizy zdolności pożyczkobiorców do spełnienia zobowiązań w zakresie spłaty odsetek i kapitału. Ekspozycją na ryzyko kredytowe zarządza się również, uzyskując zabezpieczenie oraz gwarancje od krajów, osób prawnych i fizycznych. Na dzień 31 grudnia 2007 r. kwota 265 mln EUR została rozbita w następujący sposób:

	Kwoty nominalne
Pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	41
Pożyczki udzielone klientom	224
Ogółem	265

77 % ogólnej kwoty nierozliczonych pożyczek obejmują gwarancje państw członkowskich lub równoważnych organizacji (instytucji publicznych lub grup branżowych sektora publicznego w państwach członkowskich). Gwarancji na 17 % nierozliczonych pożyczek udzielono bankom lub gwarancji na nie udzieliły banki. Na 6 % nierozliczonego zadłużenia (15 mln EUR) składają się pożyczki udzielone urzędnikom instytucji europejskich z byłego funduszu emerytalnego EWWiS (w zbiorczej tabeli powyżej pożyczki na rzecz urzędników ujęto w pożyczkach udzielonych klientom), które zostały pokryte z ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia rentowego oraz stosownych wynagrodzeń.

Saldo nierozliczonych pożyczek, tj. 0,1 %, należy uznać za obarczone wyższym stopniem ryzyka. Oznacza to, że otrzymane gwarancje (obligacje gwarancyjne złożone przez prywatne grupy branżowe lub inne gwarancje specjalne) zasadniczo nie dają tego samego stopnia zabezpieczenia w przypadku problemów.

W kontekście płynności pożyczki udzielone z pożyczonych funduszy są w pełni objęte rezerwą celową. Na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosiła ona 134 mln EUR. Pożyczki udzielone ze środków własnych zostały objęte inną rezerwą, poprzednio określaną „rezerwą specjalną EWWiS”. Na 31 grudnia 2007 r. ta rezerwa specjalna wynosiła 48 mln EUR.

a) Środki pieniężne i depozyty ulokowane w instytucjach kredytowych — profil kontrahentów

Na dzień bilansowy 43 % i 57 % depozytów i sald na rachunkach bieżących ulokowano w bankach, które zostały sklasyfikowane przez agencję Fitch odpowiednio na poziomie F1+ (lub równoważnym) oraz F1 (lub równoważnym). Wszystkie depozyty i salda na rachunkach bieżących są ulokowane w bankach na terenie OECD.

b) Pożyczki i zaliczki — profil pożyczkobiorców

Rozkład geograficzny pożyczek udzielonych z pożyczonych środków (ujęte w wartości nominalnej nierozliczonej kwoty) na dzień bilansowy jest podany poniżej. Należy również zaznaczyć, że pożyczki te były zabezpieczone gwarancjami organów publicznych, banków lub grup branżowych, z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa (brak gwarancji).

<i>mln EUR</i>		
	31 grudnia 2007 r.	Liczba pożyczek
Grecja	68	1
Francja	134	2
Włochy	0	8
Zjednoczone Królestwo	0	0
Ogółem	202	11

W wyniku restrukturyzacji zadłużenia pożyczkobiorców zalegających ze spłatami w 1998 r. Komisja nabyła weksle własne w kwocie 204 mln EUR od Europejskiego Banku Inwestycyjnego (o ratingu AAA), aby przywrócić transakcjom zaciągania i udzielania pożyczek charakter równoległy i tym samym pokryć ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe. Wymienionych weksli własnych nie ujęto w powyższej tabeli.

Rozkład geograficzny pożyczek udzielonych ze środków własnych — oprócz pożyczek udzielonych urzędnikom instytucji europejskich — (ujętych w wartości nominalnej nierozliczonej kwoty) na dzień bilansowy był następujący: 50 % całkowitej kwoty 48 mln EUR przyznano Niemcom, a resztę rozdzielono pomiędzy 12 państw członkowskich UE. Wszystkie pożyczki były zabezpieczone gwarancjami.

c) Pochodne instrumenty finansowe — profil kontrahentów

Zob. nota E.2.3.4.2.

d) Aktywa dostępne do sprzedaży — profil emitentów

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące dłużnych papierów wartościowych (ujętych według wartości godziwej) sklasyfikowanych według typów emitentów oraz ratingu (Standard & Poor's) na dzień bilansowy:

<i>mln EUR</i>		
	31 grudnia 2007 r.	%
Kraje	430	30 %
Organizacje międzynarodowe	91	6 %
Banki i instytucje finansowe	622	44 %
Inni emitenci publiczni	274	20 %
Ogółem	1 417	100 %

<i>mln EUR</i>		
	31 grudnia 2007 r.	%
AAA	839	59 %
AA+	124	9 %
AA	215	15 %
A+	94	7 %
A	82	6 %
A-	40	3 %
BBB+	6	0 %
BBB	17	1 %
Ogółem	1 417	100 %

Rozkład geograficzny dłużnych papierów wartościowych (ujętych według wartości godziwej) na dzień bilansowy był następujący: 18 % — Niemcy, 9 % — Stany Zjednoczone, 8 % — Zjednoczone Królestwo, 5 % — Francja i po 6 % w Austrii, Hiszpanii i w organizacjach ponadnarodowych. Pozostała część jest rozdzielona między kraje OECD.

7.14. RYZYKO PŁYNNOŚCI

Ryzyko płynności wynikające z zaciągniętych pożyczek zasadniczo niwelują odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (operacje równoległe). Gdy idealne dopasowanie nie jest możliwe, do dopasowania przepływów pieniężnych stosuje się pochodne instrumenty finansowe.

Komisja zarządza wymogami w zakresie płynności aktywów i pasywów EWWiS w likwidacji w oparciu o jedenastoletnią prognozę wypłat opracowaną w porozumieniu z odpowiednimi służbami Komisji. Inwestycje prowadzone są w sposób umożliwiający spełnienie stosownych wymogów rocznych.

7.15. WARTOŚĆ GODZIWA

Udzielanie i zaciąganie pożyczek

Szacowaną wartość godziwą udzielanych i zaciąganych pożyczek ustala się przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Zgodnie z tym modelem przewidywane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane przez zastosowanie krzywych dochodu AAA dostosowanych do okresu pozostałego do terminu spłaty.

Zakłada się, że szacowana wartość godziwa pożyczek o zmiennej stopie procentowej jest zbliżona do ich wartości bilansowej, ponieważ co trzy miesiące lub co sześć miesięcy dokonuje się ponownej wyceny według rynkowych stóp procentowych. Nie można było oszacować wartości godziwej udzielonych i zaciągniętych pożyczek o stałym oprocentowaniu, ponieważ brakowało danych pozwalających na jej obliczenie.

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

Papiery wartościowe ujęto według wartości godziwej, którą stanowi cena rynkowa powiększona o naliczone odsetki.

Instrumenty finansowe wycenione według wartości godziwej

Całkowita wartość zmiany wartości godziwej oszacowana przy pomocy techniki wyceny, którą to wartość ujęto w rachunku zysków i strat w ciągu roku, wynosi 9 mln EUR (strata netto) w porównaniu z 1 mln EUR (zysk netto) w 2006 r. Żadnych instrumentów finansowych nie wyceniano przy pomocy techniki wyceny, której nie można wesprzeć możliwymi do zaobserwowania cenami rynkowymi lub stopami procentowymi.

Należności i zobowiązania

Uznaje się, że wartość nominalna pomniejszona o rezerwę na utratę wartości należności handlowych oraz wartość nominalna zobowiązań handlowych są zbliżone do ich wartości godziwych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Wartość godziwą środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych łącznie z rachunkami bieżącymi i depozytami krótkoterminowymi (o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące) stanowi ich wartość bilansowa.

8. INFORMACJE UJAWNIANE NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Do celów przedstawienia informacji dotyczących transakcji podmiotów powiązanych w zakresie kadry kierowniczej najwyższego szczebla Wspólnot Europejskich, osoby te pogrupowano w pięciu kategoriach:

Kategoria 1: przewodniczący Komisji i prezes Trybunału Sprawiedliwości

Kategoria 2: wiceprzewodniczący Komisji

Kategoria 3: członkowie Komisji, sędziowie i rzecznicy generalni Trybunału Sprawiedliwości, prezes i członkowie Sądu Pierwszej Instancji, prezes i członkowie Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej, Rzecznik Praw Obywatelskich i Europejski Inspektor Ochrony Danych

Kategoria 4: prezes i członkowie Trybunału Obrachunkowego

Kategoria 5: urzędnicy instytucji i agencji o najwyższym zaszerogowaniu.

NALEŻNOŚCI FINANSOWE KADRY KIEROWNICZEJ NAJWYŻSZEGO SZCZEBŁA

EUR

Świadczenie (na pracownika)	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Wynagrodzenie zasadnicze (miesięcznie)	23 617,91	21 393,04	17 114,43 — 19 253,73	18 483,59 — 19 681,60	10 882,28 — 17 114,43
Dodatek mieszkaniowy (% wynagrodzenia)	15 %	15 %	15 %	15 %	Nie dotyczy
Dodatek zagraniczny (% wynagrodzenia)	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	16 %
Dodatki rodzinne:					
Na gospodarstwo domowe (% wynagrodzenia)	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86
Na dziecko pozostające na utrzymaniu	319,27	319,27	319,27	319,27	319,27
Przedszkolny	67,83	67,83	67,83	67,83	67,83
Szkolny lub	235,53	235,53	235,53	235,53	235,53
Szkolny — gdy dziecko uczy się w szkole innej niż zapewniana przez zakład pracy rodzica	471,06	471,06	471,06	471,06	471,06
Dodatek dla sędziów-przewodniczących	Nie dotyczy	Nie dotyczy	500 — 810,74	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Dodatek reprezentacyjny	1 418,07	911,38	500 — 607,71	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Roczne koszty podróży	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	tak
Przelewy do państw członkowskich					
Dodatek edukacyjny ⁽¹⁾	tak	tak	tak	tak	tak
% wynagrodzenia ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% wynagrodzenia bez zastosowania cc	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %
Koszty reprezentacyjne	zwracane	zwracane	zwracane	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Objęcie stanowiska:					
Koszty zagospodarowania	47 235,82	42 786,08	38 507,46	36 967,17	zwracane
Koszty podróży rodziny	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Koszty przeprowadzki	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Opuszczenie stanowiska:					
Koszty ponownego przesiedlenia	23 617,91	21 393,04	19 253,73	18 483,59 — 19 681,60	zwracane
Koszty podróży rodziny	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Koszty przeprowadzki	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Przeniesienie (% wynagrodzenia) ⁽²⁾	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	Nie dotyczy
Ubezpieczenie zdrowotne	pokryte	pokryte	pokryte	pokryte	fakultatywne
Emerytura (% wynagrodzenia, przed opodatkowaniem) ⁽²⁾	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %
Odliczenia:					
Podatek wspólnotowy	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %
Ubezpieczenie zdrowotne (% wynagrodzenia)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Specjalny podatek od wynagrodzenia	3,79 %	3,79 %	3,79 %	3,79 %	3,79 %
Odliczenie emerytalne	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	10,25 %
Liczba osób na dzień 31.12.2007	2	5	92	27	77

⁽¹⁾ Przy zastosowaniu współczynnika korygującego („cc”).⁽²⁾ Wypłacane przez pierwsze trzy lata po opuszczeniu stanowiska.

9. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego księgowy Komisji nie wiedział, ani nie został powiadomiony o żadnych istotnych zdarzeniach, które wymagałyby zamieszczenia odrębnych informacji w tej sekcji. Sprawozdanie finansowe i powiązane informacje dodatkowe opracowano wykorzystując najnowsze dostępne informacje, co znalazło swoje odzwierciedlenie w powyższym.

10. JEDNOSTKI OBJĘTE KONSOLIDACJĄ

A. JEDNOSTKI KONTROLOWANE

1. *Instytucje i organy konsultacyjne*

Komitet Regionów
Rada Unii Europejskiej
Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
Komisja Europejska
Europejski Trybunał Obrachunkowy
Europejski Inspektor Ochrony Danych
Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich
Parlament Europejski

2. *Agencje wspólnotowe*

Europejska Agencja Odbudowy
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego
Europejska Agencja Środowiska
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa na Morzu
Europejska Agencja Leków
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji
Europejska Fundacja Kształcenia
Centrum Tłumaczeń dla organów Unii Europejskiej
Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej
Organ Nadzoru Europejskiego GNSS
Urząd Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (Znaki Towarowe i Wzory Przemysłowe)
Europejska Agencja Kolejowa
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin
Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa ⁽¹⁾

3. *Agencje wykonawcze*

Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów ⁽¹⁾

4. *Inne jednostki kontrolowane*

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (w likwidacji)
Eurojust ⁽²⁾
Europejskie Kolegium Policyjne (CEPOL) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Objęte konsolidacją po raz pierwszy w 2007 r.

⁽²⁾ Zdecentralizowany organ Unii Europejskiej objęty filarem „Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych”.

B. WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWA

ITER Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej (udział/prawa głosu: 45,5 %)

Wspólne przedsiębiorstwo SESAR (wyceniane po koszcie)

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo w likwidacji (udział/prawa głosu: 91,6 %/49,3 %)

C. JEDNOSTKI STOWARZYSZONE

Europejski Fundusz Inwestycyjny (udział/prawa głosu: 25 %)

11. JEDNOSTKI NIEOBJĘTE KONSOLIDACJĄ

Chociaż Wspólnoty zarządzają aktywami poniższych jednostek, jednostki te nie spełniają kryteriów pozwalających na ich konsolidację i tym samym nie są objęte sprawozdaniem Wspólnot Europejskich.

11.1. EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU (EFR)

Europejski Fundusz Rozwoju (EFR) jest głównym instrumentem wspólnotowej pomocy na rzecz współpracy rozwojowej z państwami AKP oraz krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ). Każdy fundusz ustanawiany jest na pięć lat. Od czasu zawarcia pierwszej konwencji o partnerstwie w 1964 r. (pierwsza konwencja z Jaunde), cykle EFR zasadniczo odwzorowywały cykle konwencji o partnerstwie z Jaunde i Lomé. Dziewiąty EFR ustanowiono równocześnie z zawarciem najnowszej konwencji o partnerstwie, czyli tzw. porozumienia z Kotonu w czerwcu 2000 r. Porozumienie z Kotonu podpisało 77 państw: 48 krajów Afryki subsaharyjskiej; 15 krajów karaibskich i 14 krajów Pacyfiku. Na dziewiąty EFR przeznaczono 13,5 mld EUR w okresie pięcioletnim, który zakończył się w grudniu 2007 r. W porozumieniu z Kotonu zapisano jedynie dwa instrumenty finansowe w ramach EFR: instrument przyznawania dotacji na wsparcie rozwoju długoterminowego (pomoc bezzwrotna) oraz instrument inwestycyjny zakładający promowanie sektora prywatnego w państwach AKP. Porozumienie z Kotonu zmieniono w Luksemburgu w czerwcu 2005 r. i powiązany 10. EFR wchodzi w życie w 2008 r.

EFR nie jest finansowany z budżetu Wspólnot, lecz bezpośrednio ze składek państw członkowskich, których wysokość jest ustalana w drodze negocjacji. Kwota składki państwa członkowskiego jest między innymi częściowo zależna od DNB, a częściowo oparta na więzach historycznych (tj. wynikających ze statusu byłych kolonii) z danymi państwami AKP. Środkami EFR zarządzają Komisja i EBI.

EFR podlega dotyczącemu go rozporządzeniu finansowemu (Dz.U. L 83 z 1.4.2003, str. 1), które wymaga sporządzenia sprawozdania finansowego EFR odrębnego od sprawozdania Wspólnot. EFR podlega zewnętrznej kontroli Trybunału Obrachunkowego i Parlamentu. W celach informacyjnych przedstawiono poniżej bilans i rachunek zysków i strat EFR:

BILANS — EFR

	<i>mln EUR</i>	
	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa obrotowe:		
Należności	8	217
Prefinansowanie	957	2 809
Inne aktywa obrotowe	(3)	1
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	388	291
Ogółem	1 350	3 318
Aktywa ogółem	1 350	3 318
Zobowiązania krótkoterminowe:		
Zobowiązania	(704)	(2 096)
Zobowiązania ogółem	(704)	(2 096)
Aktywa netto	646	1 222
Fundusze i rezerwy		
Należny kapitał funduszu	25 019	29 900
Wynik za rok	(3 256)	(2 924)
Wynik przeniesiony z ubiegłych lat	(22 411)	(26 788)
Rezerwy	1 294	1 034
Fundusze i rezerwy	646	1 222

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT — EFR

	mln EUR	
	2007	2006
Dochody ogółem	0	0
Koszty operacyjne		
<i>Koszty operacyjne:</i>		
Pomoc w ramach programów	638	750
Wsparcie makroekonomiczne	427	408
Dotacje na spłatę odsetek	1	1
Pomoc w nagłych wypadkach	155	130
Pomoc na rzecz uchodźców	(6)	7
Kapitał podwyższonego ryzyka	58	63
Stabex	98	189
Sysmin	32	30
Przesunięcia z poprzednich EFR	5	15
Dostosowania strukturalne	(6)	1
Umorzenie zadłużenia	180	17
Polityka sektorowa	1 149	911
Rekompensata — wpływy z eksportu	84	53
Wsparcie instytucjonalne	30	32
Projekty w ramach AKP	382	339
Fundusz Kongo	17	(13)
Ogółem	3 244	2 933
<i>Koszty administracyjne:</i>	31	24
	3 275	2 957
(Deficyt) z działalności operacyjnej	(3 275)	(2 957)
Działalność inna niż operacyjna		
Dochody finansowe	19	31
Rezerwy	0	2
Nadwyżka z działalności innej niż operacyjna	19	33
Wynik za rok	(3 256)	(2 924)

11.2. PROGRAM UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH

Program ubezpieczeń zdrowotnych zapewnia ubezpieczenie kosztów leczenia pracownikom różnych organów Wspólnot Europejskich. Środki programu są jego własnością i nie są kontrolowane przez Wspólnotę Europejską, choć należącymi do niego aktywami finansowymi zarządza Komisja. Program jest finansowany ze składek jego członków (pracowników) i pracodawców (instytucji/agencji/organów). Wszelkie nadwyżki są zatrzymywane przez program.

Program składa się z czterech odrębnych jednostek — głównego programu obejmującego pracowników instytucji i agencji Wspólnot Europejskich oraz trzech mniejszych programów, obejmujących pracowników Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji, szkół europejskich i pracowników zatrudnionych poza terytorium WE, tj. pracowników delegatur UE. Na dzień 31 grudnia 2007 r. aktywa programu ogółem wynosiły 287 mln EUR (w 2006 r. 279 mln EUR).

CZĘŚĆ II

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
I INFORMACJA DODATKOWA

SPIS TREŚCI

	Strona
A. Skonsolidowane sprawozdanie z wykonania budżetu:	
1. Wynik budżetu na 2007 r.....	85
2. Przegląd wykonania budżetu	85
Dochody:	
3. Skonsolidowane zestawienie wykonania dochodów budżetowych	87
4. Skonsolidowane zestawienie wykonania dochodów budżetowych z podziałem na poszczególne instytucje.....	88
Wydatki:	
5. Struktura i zmiany stanu środków na zobowiązania i środków na płatności według obszarów polityki	89
6. Wykorzystanie środków na zobowiązania według obszarów polityki	90
7. Wykorzystanie środków na płatności według obszarów polityki	92
8. Struktura i zmiany stanu środków na zobowiązania i środków na płatności według działów perspektywy finansowej	93
9. Wykorzystanie środków na zobowiązania według działów perspektywy finansowej	94
10. Wykorzystanie środków na płatności według działów perspektywy finansowej	94
11. Wykorzystanie środków na zobowiązania i środków na płatności z podziałem na poszczególne instytucje.....	95
RAL:	
12. Skonsolidowane zestawienie zobowiązań pozostających do spłaty	96
13. Zestawienie zobowiązań pozostających do spłaty według roku powstania zobowiązania	96
Agencje:	
14. Dochody agencji: prognozy budżetowe, należności i otrzymane kwoty.....	98
15. Środki na zobowiązania i środki na płatności w podziale na agencje	99
16. Wynik budżetu z uwzględnieniem agencji	100
B. Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania z wykonania budżetu:	
1. Zasady budżetowe, struktura budżetu i środki budżetowe	101
2. Wyjaśnienia dotyczące dochodów i wydatków budżetowych oraz uwagi do wyniku za 2007 r.....	105

SEKCJA A: SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ⁽¹⁾

WYKONANIE BUDŻETU

1. WYNIK BUDŻETU ZA 2007 R.

mln EUR

	EFTA-EOG	Wspólnoty Europejskie	Ogółem 2007	Ogółem 2006
Dochody za rok budżetowy	137	117 426	117 563	108 423
Płatności ze środków na bieżący rok	(122)	(112 906)	(113 028)	(105 412)
Środki na płatności przeniesione na rok N + 1	0	(3 114)	(3 114)	(1 401)
Środki EFTA przeniesione z roku N - 1	(2)	0	(2)	0
Anulowanie niewykorzystanych środków na płatności przeniesionych z roku N - 1	0	246	246	263
Różnice kursowe w roku budżetowym	0	(123)	(123)	(16)
Wynik budżetu	13	1 529	1 542	1 857

Nadwyżka budżetowa Wspólnot Europejskich zwracana jest państwom członkowskim w następnym roku poprzez odpowiednie pomniejszenie ich kwot należnych za ten rok.

2. PRZEGLĄD DOCHODÓW BUDŻETOWYCH I WYKONANIA BUDŻETU W 2007 R.

DOCHODY

mln EUR

Tytuł	Dochody przewidziane w budżecie	Powstałe należności	%	Dochody	Wpływy wyrażone jako % budżetu	Nierozliczone
	1	2	3 = 2/1	4	5 = 4/1	6 = 2 - 4
1. Zasoby własne	106 203	107 574	101,29 %	106 159	99,96 %	1 415
3. Nadwyżki, salda i dostosowania	5 939	5 937	99,96 %	5 937	99,97 %	0
4. Dochody pochodzące od osób pracujących w instytucjach i innych organach Wspólnoty	950	941	99,07 %	933	98,13 %	9
5. Działalność administracyjna instytucji	81	334	414,67 %	251	311,04 %	83
6. Wkłady osób trzecich, zwrot wydatków, korekty finansowe	190	3 951	2 085,13 %	3 744	1 975,68 %	207
7. Odsetki za zwłokę i grzywny	438	8 921	2 036,76 %	472	107,83 %	8 449
8. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	25	39	156,08 %	39	156,08 %	0
9. Dochody różne	20	70	345,92 %	28	140,36 %	41
Ogółem	113 846	127 767	112,23 %	117 563	103,27 %	10 205

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR niektóre dane finansowe w tabelach dotyczących wykonania budżetu mogą się nie sumować do 100.

WYDATKI

mln EUR

Dział	Środki na płatności	Zrealizowane płatności	%	Środki przeniesione	%	Środki wygasające	%
	1	2	3 = 2/1	4	5 = 4/1	6 = 1 - 2 - 4	7 = 6/1
1. Trwały wzrost	45 462	43 713	96,15 %	1 359	2,99 %	390	0,86 %
2. Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	57 020	56 648	95,84 %	1 958	3,43 %	414	0,73 %
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 356	1 050	77,41 %	163	11,99 %	144	10,60 %
4. UE jako partner na arenie międzynarodowej	7 780	7 292	93,73 %	184	2,37 %	304	3,90 %
5. Administracja	7 960	6 806	85,50 %	940	11,81 %	214	2,69 %
6. Wyrównania	445	445	100,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %
Ogółem	120 021	113 953	94,94 %	4 603	3,84 %	1 465	1,22 %

3. SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH W 2007 R.

mln EUR

Tytuł		Dochody przewidziane w budżecie		Powstałe należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
		Początkowo	Ostatecznie	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem		
1.	Zasoby własne	114 288	106 203	106 145	1 429	107 574	104 806	1 353	106 159	99,96 %	1 415
3.	Nadwyżki, salda i dostosowania	0	5 939	5 936	0	5 937	5 937	0	5 937	99,97 %	0
4.	Dochody pochodzące od osób pracujących w instytucjach i innych organach Wspólnoty	950	950	915	26	941	908	24	933	98,13 %	9
5.	Działalność administracyjna instytucji	81	81	309	25	334	230	20	251	311,04 %	83
6.	Wkłady osób trzecich, zwrot wydatków, korekty finansowe	10	190	3 734	217	3 951	3 639	105	3 744	1 975,68 %	207
7.	Odsetki za zwłokę i grzywny	123	438	3 446	5 475	8 921	(74)	546	472	107,83 %	8 449
8.	Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	25	25	39	0	39	39	0	39	156,08 %	0
9.	Dochody różne	20	20	59	10	70	26	2	28	140,36 %	41
Ogółem		115 497	113 846	120 585	7 183	127 767	115 512	2 051	117 563	103,27 %	10 205

Tytuł 1: Zasoby własne

mln EUR

Rozdział		Dochody przewidziane w budżecie		Powstałe należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
		Początkowo	Ostatecznie	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem		
10.	Opłaty rolne	1 487	1 487	1 406	388	1 794	1 016	388	1 404	94,43 %	390
11.	Opłaty wyrównawcze od cukru	533	(38)	(30)	28	(3)	(58)	28	(31)	81,44 %	28
12.	Cła	15 288	15 084	15 179	1 010	16 189	14 262	937	15 200	100,77 %	989
13.	VAT	17 827	18 517	18 469	0	18 469	18 468	0	18 468	99,73 %	2
14.	DNB	79 153	71 153	71 062	2	71 065	71 057	0	71 057	99,87 %	7
15.	Korekta nierównowagi budżetowej	0	0	59	0	59	61	0	61		(2)
Ogółem		114 288	106 203	106 145	1 429	107 574	104 806	1 353	106 159	99,96 %	1 415

Tytuł 3: Dostępne nadwyżki

mln EUR

Rozdział		Dochody przewidziane w budżecie		Powstałe należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
		Początkowo	Ostatecznie	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem		
30.	Nadwyżka z poprzedniego roku	0	2 109	2 109	0	2 109	2 109	0	2 109	100,00 %	0
31.	Nadwyżka — VAT	0	961	973	0	973	973	0	973	101,22 %	0
32.	Nadwyżka — DNB	0	2 869	2 857	0	2 857	2 857	0	2 857	99,60 %	0
34.	Korekta z tytułu nieuczestniczenia w WSiSW	0	0	0	0	0	0	0	0		0
35.	Rabat brytyjski	0	0	(2)	0	(2)	(2)	0	(2)		0
Ogółem		0	5 939	5 936	0	5 937	5 937	0	5 937	99,97 %	0

4. SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH ZA 2007 R. Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE

mln EUR

Tytuł	Dochody przewidziane w budżecie		Powstałe należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
	Początkowo	Ostatecznie	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem		
Parlament Europejski	85	85	198	20	218	135	10	144	170,21 %	74
Rada	52	52	86	13	100	85	10	94	181,38 %	5
Komisja	115 290	113 639	120 227	7 148	127 375	115 220	2 030	117 250	103,18 %	10 125
Trybunał Sprawiedliwości	35	35	37	1	38	37	1	37	106,17 %	0
Trybunał Obrachunkowy	17	17	17	1	17	16	1	17	99,39 %	1
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	11	11	13	0	13	13	0	13	116,93 %	0
Komitet Regionów	6	6	5	0	5	5	0	5	97,24 %	0
Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich	1	1	1	0	1	1	0	1	99,49 %	0
Europejski Inspektor Ochrony Danych	1	1	0	0	0	0	0	0	75,36 %	0
Ogółem	115 497	113 846	120 585	7 183	127 767	115 512	2 051	117 563	103,27 %	10 205

C 287/88

PL

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

10.1.2008

5. STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

mln EUR

Obszar polityki	Środki na zobowiązania						Środki na płatności						
	Środki przyjęte	Zmiany	Środki przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone	Środki przyjęte	Zmiany	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone	
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11	
01	Sprawy gospodarcze i finansowe	495	(182)	0	18	18	330	510	(203)	5	17	22	329
02	Przedsiębiorstwa	540	(10)	0	44	45	575	584	(116)	17	65	81	550
03	Konkurencja	72	0	0	3	3	74	72	0	7	3	10	82
04	Zatrudnienie i sprawy społeczne	11 431	(546)	5	18	24	10 908	11 662	(27)	15	14	30	11 664
05	Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	54 940	(401)	0	2 532	2 532	57 041	53 652	(401)	24	2 527	2 551	55 802
06	Energia i transport	1 809	(13)	9	80	88	1 885	1 195	(186)	17	116	133	1 142
07	Środowisko	353	0	0	21	21	374	329	(87)	23	19	41	284
08	Badania naukowe	3 565	77	0	408	408	4 049	2 693	(226)	42	803	844	3 312
09	Społeczeństwo informacyjne i media	1 435	(57)	0	159	159	1 537	1 175	(24)	16	269	285	1 436
10	Bezpośrednie badania naukowe	348	0	0	314	314	663	359	0	35	262	297	656
11	Rybołówstwo i gospodarka morską	955	0	0	4	4	959	1 223	(20)	39	6	44	1 248
12	Rynek wewnętrzny	56	(1)	0	2	2	57	58	(1)	5	2	7	64
13	Polityka regionalna	34 694	732	0	8	8	35 434	27 129	(457)	13	8	21	26 693
14	Podatki i unia celna	110	0	0	4	4	114	114	0	5	4	9	123
15	Edukacja i kultura	1 223	0	0	218	218	1 440	1 158	31	14	246	260	1 450
16	Komunikacja	201	0	0	3	3	204	192	0	27	3	30	223
17	Zdrowie i ochrona konsumentów	545	1	0	26	26	572	288	1	267	27	294	582
18	Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	671	0	0	21	22	693	522	(120)	6	21	27	428
19	Stosunki zewnętrzne	3 527	281	0	75	75	3 883	3 008	288	55	80	134	3 429
20	Handel	72	0	0	2	2	74	68	0	5	2	7	76
21	Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 244	(3)	0	169	169	1 410	1 163	(19)	35	165	200	1 344
22	Rozszerzenie	1 065	(19)	0	87	87	1 133	1 853	(128)	13	55	69	1 793
23	Pomoc humanitarna	750	0	0	10	10	759	750	0	4	10	15	764
24	Zwalczanie nadużyć finansowych	73	0	0	0	0	73	69	0	6	0	6	75
25	Koordinacja polityk Komisji i doradztwo prawne	169	1	0	8	8	178	169	1	18	7	25	194
26	Administracja Komisji	922	58	1	67	68	1 048	922	59	106	68	174	1 155
27	Budżet	519	(14)	0	3	3	509	519	(14)	9	3	12	518
28	Kontrola	9	0	0	0	0	10	9	0	1	0	1	11
29	Statystyka	121	(1)	0	9	9	130	119	(1)	7	8	16	134

10.11.2008

PL

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

C 287/89

Obszar polityki		Środki na zobowiązania					Środki na płatności						
		Środki przyjęte	Zmiany	Środki przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone	Środki przyjęte	Zmiany	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone
		1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
30	Emerytury	997	0	0	0	0	997	997	0	0	0	0	997
31	Służby językowe	359	(2)	0	47	47	403	359	(2)	13	47	59	416
40	Rezerwy	735	(68)	0	0	0	667	0	0	0	0	0	0
90	Pozostałe instytucje	2 577	0	5	116	121	2 698	2 577	0	326	143	469	3 047
Ogółem		126 551	(168)	21	4 477	4 498	130 881	115 497	(1 651)	1 174	5 002	6 176	120 021

6. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

Obszar polityki		Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania				Środki przeniesione na 2008 r.				Środki wygasające					
			Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Dochody przeznaczone na określony cel	Środki przeniesione na mocy decyzji	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Środki przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
			1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13
01	Sprawy gospodarcze i finansowe	330	293	0	16	309	93,57 %	1	0	1	0,41 %	20	0	0	20	6,02 %
02	Przedsiębiorstwa	575	521	0	17	538	93,47 %	28	0	28	4,86 %	9	0	0	10	1,67 %
03	Konkurencja	74	70	0	2	72	96,74 %	1	0	1	1,90 %	1	0	0	1	1,36 %
04	Zatrudnienie i sprawy społeczne	10 908	10 847	5	9	10 861	99,57 %	9	14	23	0,21 %	24	0	0	24	0,22 %
05	Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	57 041	51 471	0	556	52 027	91,21 %	1 976	1 409	3 386	5,94 %	1 628	0	0	1 628	2,85 %
06	Energia i transport	1 885	1 786	8	42	1 836	97,41 %	37	0	38	2,01 %	10	1	0	11	0,59 %
07	Środowisko	374	342	0	7	349	93,22 %	13	0	13	3,59 %	12	0	0	12	3,19 %
08	Badania naukowe	4 049	3 635	0	204	3 839	94,80 %	204	0	204	5,05 %	6	0	0	6	0,15 %
09	Społeczeństwo informacyjne i media	1 537	1 374	0	117	1 491	97,01 %	42	0	42	2,73 %	4	0	0	4	0,26 %
10	Bezpośrednie badania naukowe	663	348	0	53	402	60,61 %	261	0	261	39,36 %	0	0	0	0	0,03 %
11	Rybołówstwo i gospodarka morską	959	706	0	1	706	73,68 %	3	2	5	0,55 %	247	0	0	247	25,77 %
12	Rynek wewnętrzny	57	54	0	1	55	96,48 %	1	0	1	1,54 %	1	0	0	1	1,98 %
13	Polityka regionalna	35 434	34 874	0	6	34 880	98,44 %	1	134	135	0,38 %	419	0	0	419	1,18 %
14	Podatki i unia celna	114	99	0	2	101	88,67 %	2	0	2	1,61 %	11	0	0	11	9,72 %
15	Edukacja i kultura	1 440	1 220	0	107	1 327	92,12 %	111	0	111	7,69 %	3	0	0	3	0,18 %
16	Komunikacja	204	195	0	2	197	96,50 %	1	0	1	0,61 %	6	0	0	6	2,89 %

Obszar polityki	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania					Środki przeniesione na 2008 r.					Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Dochody przeznaczone na określony cel	Środki przeniesione na mocy decyzji	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Środki przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%	
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	15 = 14/1
17	Zdrowie i ochrona konsumentów	572	486	0	16	502	87,82 %	9	0	9	1,65 %	60	0	0	60	10,52 %
18	Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	693	613	0	12	626	90,29 %	9	2	11	1,53 %	57	0	0	57	8,17 %
19	Stosunki zewnętrzne	3 883	3 743	0	39	3783	97,42 %	35	2	37	0,95 %	63	0	0	63	1,63 %
20	Handel	74	70	0	1	72	97,02 %	1	0	1	1,27 %	1	0	0	1	1,71 %
21	Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 410	1 212	0	93	1 305	92,55 %	75	22	97	6,90 %	8	0	0	8	0,55 %
22	Rozszerzenie	1 133	1 029	0	23	1 053	92,90 %	64	14	78	6,86 %	3	0	0	3	0,24 %
23	Pomoc humanitarna	759	749	0	9	758	99,83 %	1	0	1	0,10 %	1	0	0	1	0,07 %
24	Zwalczanie nadużyć finansowych	73	69	0	0	69	94,72 %	0	0	0	0,01 %	4	0	0	4	5,27 %
25	Koordinacja polityk Komisji i doradztwo prawne	178	165	0	5	169	95,39 %	3	0	3	1,96 %	5	0	0	5	2,65 %
26	Administracja Komisji	1 048	957	1	38	995	94,97 %	29	0	29	2,77 %	24	0	0	24	2,25 %
27	Budżet	509	498	0	2	499	98,10 %	2	0	2	0,35 %	8	0	0	8	1,55 %
28	Kontrola	10	9	0	0	9	91,82 %	0	0	0	1,74 %	1	0	0	1	6,44 %
29	Statystyka	130	107	0	7	114	87,71 %	2	0	2	1,58 %	14	0	0	14	10,72 %
30	Emerytury	997	994	0	0	994	99,70 %	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,30 %
31	Służby językowe	403	352	0	38	390	96,63 %	8	0	9	2,12 %	5	0	0	5	1,26 %
40	Rezerwy	667	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0,00 %	667	0	0	667	100,0 %
90	Pozostałe instytucje	2 698	2 400	4	67	2 472	91,63 %	49	119	168	6,21 %	58	1	0	58	2,16 %
Ogółem		130 881	121 285	19	1 494	122 798	93,82 %	2 982	1 717	4 699	3,59 %	3 381	2	1	3 383	2,59 %

7. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

mln EUR

Obszar polityki	Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione na 2008 r.					Środki wygasające					
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione automatycznie	Środki przeniesione na mocy decyzji	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%	
																	1
01	Sprawy gospodarcze i finansowe	329	242	4	16	262	79,75 %	5	0	2	7	2,11 %	59	1	0	60	18,14 %
02	Przedsiębiorstwa	550	336	12	22	370	67,28 %	22	0	40	63	11,37 %	110	5	2	117	21,34 %
03	Konkurencja	82	64	6	1	71	86,65 %	7	0	2	9	10,74 %	1	1	0	2	2,61 %
04	Zatrudnienie i sprawy społeczne	11 664	11 531	11	5	11 547	99,00 %	19	0	9	28	0,24 %	84	4	0	89	0,76 %
05	Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	55 802	53 045	16	624	53 685	96,21 %	24	37	1 904	1 965	3,52 %	145	8	0	152	0,27 %
06	Energia i transport	1 142	886	13	20	919	80,43 %	17	50	95	163	14,25 %	56	4	0	61	5,32 %
07	Środowisko	284	203	17	12	232	81,64 %	16	0	7	23	8,11 %	24	5	0	29	10,25 %
08	Badania naukowe	3 312	2 415	27	236	2 678	80,88 %	43	0	567	609	18,40 %	9	15	0	24	0,72 %
09	Społeczeństwo informacyjne i media	1 436	1 112	12	103	1 227	85,40 %	15	0	166	181	12,58 %	24	4	0	29	2,02 %
10	Bezpośrednie badania naukowe	656	318	32	56	406	61,87 %	33	0	206	239	36,39 %	8	4	0	11	1,74 %
11	Rybołówstwo i gospodarka morską	1 248	1 034	3	2	1 039	83,25 %	5	4	3	13	1,05 %	160	36	0	196	15,71 %
12	Rynek wewnętrzny	64	49	4	1	54	85,18 %	5	0	1	7	10,24 %	2	1	0	3	4,58 %
13	Polityka regionalna	26 693	26 568	9	6	26 583	99,59 %	13	0	1	14	0,05 %	92	4	0	96	0,36 %
14	Podatki i unia celna	123	78	5	2	85	68,93 %	6	0	2	8	6,44 %	30	0	0	30	24,63 %
15	Edukacja i kultura	1 450	1 150	12	99	1 261	86,95 %	15	0	147	162	11,17 %	25	2	0	27	1,88 %
16	Komunikacja	223	159	22	2	183	81,94 %	17	2	2	21	9,31 %	14	5	0	20	8,75 %
17	Zdrowie i ochrona konsumentów	582	228	210	10	448	76,88 %	26	0	17	43	7,31 %	35	57	0	92	15,81 %
18	Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	428	240	5	13	259	60,41 %	8	82	8	97	22,76 %	71	1	0	72	16,83 %
19	Stosunki zewnętrzne	3 429	3 171	38	55	3 265	95,20 %	44	0	24	68	1,98 %	80	17	0	97	2,83 %
20	Handel	76	60	4	1	65	85,87 %	5	0	1	6	8,45 %	4	1	0	4	5,68 %
21	Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 344	1 081	23	89	1 193	88,77 %	29	0	77	106	7,87 %	33	12	0	45	3,36 %
22	Rozszerzenie	1 793	1 690	6	52	1 749	97,51 %	17	0	3	20	1,09 %	18	7	0	25	1,40 %
23	Pomoc humanitarna	764	742	4	9	756	98,87 %	6	0	1	7	0,90 %	1	1	0	2	0,23 %
24	Zwalczanie nadużyć finansowych	75	56	4	0	60	79,62 %	6	0	0	6	7,77 %	7	2	0	9	12,60 %
25	Koordinacja polityk Komisji i doradztwo prawne	194	150	17	4	170	87,53 %	15	0	4	19	9,54 %	4	1	0	6	2,93 %

Obszar polityki		Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione na 2008 r.					Środki wygasające				
			Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione automatycznie	Środki przeniesione na mocy decyzji	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
26	Administracja Komisji	1 155	844	91	30	965	83,60 %	113	0	37	151	13,06 %	23	15	0	38	3,33 %
27	Budżet	518	489	8	1	498	96,16 %	9	0	2	11	2,08 %	8	1	0	9	1,76 %
28	Kontrola	11	8	1	0	9	83,04 %	1	0	0	1	9,42 %	1	0	0	1	7,54 %
29	Statystyka	134	95	5	2	102	76,37 %	7	0	6	13	9,44 %	17	2	0	19	14,18 %
30	Emerytury	997	994	0	0	994	99,70 %	0	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,30 %
31	Służby językowe	416	328	11	34	373	89,78 %	24	0	12	36	8,66 %	5	1	0	6	1,56 %
40	Rezerwy	0	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
90	Pozostałe instytucje	3 047	2 085	295	67	2 447	80,31 %	316	119	76	511	16,77 %	58	31	0	89	2,92 %
Ogółem		120 021	111 452	925	1 576	113 953	94,94 %	888	295	3 421	4 603	3,84 %	1 211	249	5	1 465	1,22 %

8. STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW PERSPEKTYWY FINANSOWEJ

Działy perspektywy finansowej		Środki na zobowiązania						Środki na płatności					
		Środki przyjęte	Zmiany (przesunięcia i BK)	Środki przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone	Środki przyjęte	Zmiany (przesunięcia i BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem dodatkowo	Ogółem zatwierdzone
1	Trwały wzrost	54 854	(2)	15	1 193	1 208	56 060	44 861	(1 239)	124	1 716	1 840	45 462
2	Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	56 250	(400)	0	2 549	2 549	58 399	54 719	(562)	321	2 543	2 863	57 020
3	Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 247	198	0	98	98	1 544	1 178	51	19	109	128	1 356
4	UE jako partner na arenie międzynarodowej	6 812	0	0	330	330	7 142	7 353	64	63	300	363	7 780
5	Administracja	6 942	36	6	307	313	7 291	6 942	36	647	335	982	7 960
6	Wyrównania	445	0	0	0	0	445	445	0	0	0	0	445
Ogółem		126 551	(168)	21	4 477	4 498	130 881	115 497	(1 651)	1 174	5 002	6 176	120 021

9. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG DZIAŁÓW PERSPEKTYWY FINANSOWEJ

mln EUR

Dział perspektywy finansowej		Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania				Środki przeniesione na 2008 r.				Środki wygasające					
			Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Dochody przeznaczone na określony cel	Środki przeniesione na mocy decyzji	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Środki przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
1	Trwały wzrost	56 060	53 702	14	540	54 256	96,78 %	652	131	783	1,40 %	1 020	1	1	1 022	1,82 %
2	Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	58 399	52 563	0	558	53 122	90,96 %	1 990	1 363	3 354	5,74 %	1 924	0	0	1 924	3,29 %
3	Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 544	1 368	0	54	1 422	92,10 %	44	2	46	2,98 %	76	0	0	76	4,92 %
4	UE jako partner na arenie międzynarodowej	7 142	6 479	0	158	6 637	92,92 %	171	102	274	3,83 %	232	0	0	232	3,25 %
5	Administracja	7 291	6 729	5	183	6 918	94,88 %	124	119	243	3,34 %	129	1	0	130	1,78 %
6	Wyrównania	445	445	0	0	445	100,0 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
Ogółem		130 881	121 285	19	1 494	122 798	93,82 %	2 982	1 717	4 699	3,59 %	3 381	2	1	3 383	2,59 %

10. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW PERSPEKTYWY FINANSOWEJ

mln EUR

Dział perspektywy finansowej		Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności				Środki przeniesione na 2008 r.					Środki wygasające					
			Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione automatycznie	Środki przeniesione na mocy decyzji	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
1	Trwały wzrost	45 462	43 085	90	539	43 713	96,15 %	136	50	1 173	1 359	2,99 %	352	34	4	390	0,86 %
2	Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	57 020	53 796	220	632	54 648	95,84 %	40	7	1 911	1 958	3,43 %	313	101	0	414	0,73 %
3	Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 356	995	15	39	1 050	77,41 %	10	84	69	163	11,99 %	139	4	1	144	10,60 %
4	UE jako partner na arenie międzynarodowej	7 780	7 054	37	201	7 292	93,73 %	50	35	99	184	2,37 %	277	26	0	304	3,90 %
5	Administracja	7 960	6 077	563	166	6 806	85,50 %	652	119	169	940	11,81 %	130	84	0	214	2,69 %
6	Wyrównania	445	445	0	0	445	100,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
Ogółem		120 021	111 452	925	1 576	113 953	94,94 %	888	295	3 421	4 603	3,84 %	1 211	249	5	1 465	1,22 %

11. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE

Środki na zobowiązania

mln EUR

Instytucja	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania					Środki przeniesione na 2008 r.				Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Środki przeniesione na mocy decyzji	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Środki przeniesione	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
Parlament Europejski	1 454	1 338	4	38	1 380	94,92 %	13	44	57	3,94 %	16	1	0	17	1,14 %
Rada	650	508	0	24	532	81,89 %	33	75	108	16,57 %	10	0	0	10	1,54 %
Komisja	128 183	118 885	15	1 427	120 327	93,87 %	2 934	1 598	4 532	3,54 %	3 323	1	1	3 325	2,59 %
Trybunał Sprawiedliwości	275	265	0	1	266	96,84 %	2	0	2	0,59 %	7	0	0	7	2,57 %
Trybunał Obrachunkowy	122	109	0	0	110	90,21 %	0	0	0	0,22 %	12	0	0	12	9,58 %
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	116	104	0	3	107	91,64 %	1	0	1	0,54 %	9	0	0	9	7,82 %
Komitet Regionów	68	65	0	1	66	96,22 %	0	0	0	0,13 %	2	0	0	2	3,65 %
Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich	8	7	0	0	7	90,48 %	0	0	0		1	0	0	1	9,52 %
Europejski Inspektor Ochrony Danych	5	4	0	0	4	86,14 %	0	0	0		1	0	0	1	13,86 %
Ogółem	130 881	121 285	19	1 494	122 798	93,82 %	2 982	1 717	4 699	3,59 %	3 381	2	1	3 383	2,59 %

Środki na płatności

mln EUR

Instytucja	Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione na 2008 r.					Środki wygasające				
		Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione automatycznie	Środki przeniesione na mocy decyzji	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
Parlament Europejski	1 668	1 112	179	38	1 329	79,68 %	225	44	39	308	18,49 %	16	15	0	31	1,83 %
Rada	741	453	80	24	558	75,21 %	55	75	33	163	21,98 %	10	11	0	21	2,81 %
Komisja	116 975	109 367	630	1 509	111 506	95,33 %	572	176	3 345	4 093	3,50 %	1 154	217	5	1 376	1,18 %
Trybunał Sprawiedliwości	288	252	12	1	265	91,93 %	13	0	2	15	5,04 %	7	2	0	9	3,03 %
Trybunał Obrachunkowy	129	101	6	0	107	83,11 %	9	0	0	9	7,08 %	12	1	0	13	9,80 %
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	128	98	9	3	109	85,66 %	6	0	2	8	6,17 %	9	1	0	10	8,17 %
Komitet Regionów	78	59	8	1	68	86,89 %	6	0	1	6	8,02 %	2	1	0	4	5,09 %
Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich	9	7	0	0	7	84,00 %	0	0	0	1	6,42 %	1	0	0	1	9,58 %
Europejski Inspektor Ochrony Danych	6	3	1	0	4	66,73 %	1	0	0	1	15,96 %	1	0	0	1	17,31 %
Ogółem	120 021	111 452	925	1 576	113 953	94,94 %	888	295	3 421	4 603	3,84 %	1 211	249	5	1 465	1,22 %

12. SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY

mln EUR

	Środki niezróżnicowane	Środki zróżnicowane	Ogółem
Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	1 114	130 511	131 655
Umorzenie/aktualizacja wyceny	(61)	(1 535)	(1 596)
Płatności	872	45 836	46 709
Anulowanie	151	0	151
Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	60	83 140	83 200
Zobowiązania za rok	50 718	72 080	122 798
Płatności	49 825	17 420	67 245
Anulowane zobowiązań, których nie można przenieść na następne okresy	14	0	14
Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	880	54 661	55 540
Pozostające do spłaty na koniec roku zobowiązania ogółem	939	137 801	138 740

13a. Skonsolidowane zestawienie zobowiązań pozostających do spłaty według roku powstania zobowiązania

mln EUR

Dział perspektywy finansowej		< 2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ogółem
1	Trwały wzrost	646	374	691	1 650	4 384	16 532	38 372	44 870	107 519
2	Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	195	18	51	62	122	1 299	3 939	4 218	9 905
3	Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	10	7	16	31	91	170	251	778	1 354
4	UE jako partner na arenie międzynarodowej	849	664	885	1 258	2 007	3 373	5 201	5 013	19 250
5	Administracja	1	0	0	0	0	0	51	660	712
Ogółem		1 701	1 063	1 643	3 001	6 605	21 374	47 813	55 540	138 740

13b. Skonsolidowane zestawienie zobowiązań pozostających do spłaty według roku powstania zobowiązania

mln EUR

Obszar polityki	< 2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ogółem
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	3	0	0	0	28	41	145	127	344
02 Przedsiębiorstwa	5	8	7	22	22	63	119	334	581
03 Konkurencja	0	0	0	0	0	0	0	7	8
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	191	14	57	101	298	3 072	9 405	9 162	22 299
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	152	0	1	47	78	1 213	3 525	3 475	8 491
06 Energia i transport	60	60	63	113	250	505	651	1 601	3 303
07 Środowisko	0	9	17	35	67	89	118	244	580
08 Badania naukowe	35	99	155	577	854	1 414	2 046	3 263	8 443
09 Społeczeństwo informacyjne i media	2	1	10	71	165	461	679	1 051	2 440
10 Bezpośrednie badania naukowe	1	1	1	4	2	14	24	95	140
11 Rybołówstwo i gospodarka morską	43	10	36	32	57	261	608	277	1 324
12 Rynek wewnętrzny	0	0	0	0	1	0	2	12	15
13 Polityka regionalna	411	354	627	1 233	3 115	11 357	25 807	29 347	72 250
14 Podatki i unia celna	0	0	0	1	0	4	27	47	80
15 Edukacja i kultura	21	7	12	21	32	64	123	291	571
16 Komunikacja	0	0	0	0	0	1	11	67	79
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	1	0	3	13	21	27	54	324	444
18 Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	1	2	6	8	20	60	80	453	629
19 Stosunki zewnętrzne	475	266	435	387	870	1 295	1 901	2 728	8 358
20 Handel	0	0	0	0	0	1	4	17	22
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	104	80	102	142	282	486	678	845	2 719
22 Rozszerzenie	193	152	111	189	433	915	1 675	936	4 604
23 Pomoc humanitarna	2	0	0	2	4	22	80	273	383
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	0	0	0	0	0	0	3	21	24
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	0	0	0	0	0	0	0	18	19
26 Administracja Komisji	0	0	0	0	0	0	0	127	128
27 Budżet	0	0	0	0	0	0	0	9	9
28 Kontrola	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29 Statystyka	0	0	1	1	4	9	20	44	81
30 Emerytury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31 Służby językowe	0	0	0	0	0	0	0	27	27
90 Pozostałe instytucje	0	0	0	0	0	0	27	316	343
Ogółem	1 701	1 063	1 643	3 001	6 605	21 374	47 813	55 540	138 740

14. DOCHODY AGENCJI: PROGNOZY BUDŻETOWE, NALEŻNOŚCI I OTRZYMANE KWOTY

mln EUR

Agencja	Prognozowane dochody	Powstałe należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone	Obszar polityki
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	72	93	85	7	06
Frontex	42	43	42	1	18
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	17	17	17	0	15
Europejskie Kolegium Policyjne	9	8	8	0	18
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	29	29	29	0	17
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	14	14	14	0	18
Europejska Agencja Środowiska	35	38	38	0	07
Wspólnotowa Agencja Kontroli Rybołówstwa	5	2	2	0	11
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	52	49	48	0	17
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	14	15	15	0	18
Organ Nadzoru Europejskiego Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej (GNSS)	210	210	183	27	06
Eurojust	19	19	19	0	18
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa na Morzu	46	38	38	0	06
Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego	276	199	199	0	12
Europejska Agencja Leków	163	166	165	1	02
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informatyki	8	8	8	0	09
Europejska Agencja Kolejowa	17	17	17	0	06
Europejska Agencja Odbudowy	250	251	251	0	22
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	14	14	14	0	04
Centrum Tłumaczeń dla organów Unii Europejskiej	46	43	42	1	31
Europejska Fundacja Kształcenia	23	21	21	0	15
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	10	10	10	0	17
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	20	20	20	0	04
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	36	36	36	0	15
Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności	7	7	7	0	06
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów	4	5	5	0	17
Ogółem	1 440	1 370	1 332	37	

mln EUR

Rodzaj dochodów	Prognozowane dochody	Powstałe należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone
Dotacje Komisji	771	749	729	20
Dochody z tytułu opłat	334	371	363	8
Pozostałe dochody	336	249	240	9
Ogółem	1 440	1 370	1 332	37

15. ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKI NA PŁATNOŚCI W PODZIALE NA AGENCJE

mln EUR

Agencja	Środki na zobowiązania				Środki na płatności			
	Środki	Zobowiązania	Przeniesione	Wygasające	Środki	Zobowiązania	Przeniesione	Wygasające
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	87	70	15	1	106	68	35	4
Frontex	43	39	0	3	54	20	22	11
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	18	16	1	1	19	15	3	1
Europejskie Kolegium Policyjne	10	6	2	2	12	6	4	2
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	29	28	0	1	36	22	12	2
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	15	15	0	0	15	14	1	0
Europejska Agencja Środowiska	41	40	2	0	47	37	9	1
Wspólnotowa Agencja Kontroli Rybołówstwa	5	1	0	4	5	0	1	4
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	52	48	0	5	60	45	9	6
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	15	14	0	0	16	8	8	0
Organ Nadzoru Europejskiego Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej (GNSS)	210	135	74	1	184	95	87	2
Eurojust	19	18	1	0	22	16	5	1
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa na Morzu	48	43	0	5	50	34	2	14
Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego	276	143	0	132	302	139	29	135
Europejska Agencja Leków	163	159	0	4	193	155	32	5
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informatyki	8	8	0	0	9	7	2	0
Europejska Agencja Kolejowa	17	13	0	3	19	13	3	4
Europejska Agencja Odbudowy	714	302	410	2	714	259	454	2
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	15	14	0	1	18	13	4	1
Centrum Tłumaczeń dla organów Unii Europejskiej	55	43	0	13	58	41	4	13
Europejska Fundacja Kształcenia	24	21	2	2	27	19	5	2
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	15	12	0	2	14	11	2	2
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	21	20	0	1	24	19	5	1
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	36	34	0	2	43	33	7	3
Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności	7	6	0	1	8	5	2	1
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów	4	4	0	0	5	3	2	1
Ogółem	1 947	1 254	508	185	2 061	1 097	745	219

mln EUR

Rodzaj wydatków	Środki na zobowiązania				Środki na płatności			
	Środki	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione na 2008 r.	Wygasające kwoty	Środki	Zrealizowane płatności	Przeniesione na 2008 r.	Wygasające kwoty
Koszty administracyjne	185	164	1	20	233	149	59	24
Koszty operacyjne	1 385	737	507	141	1 441	600	675	167
Personel	377	353	0	24	387	348	11	28
Ogółem	1 947	1 254	508	185	2 061	1 097	745	219

16. WYNIK BUDŻETU Z UWZGLĘDNIENIEM AGENCJI

mln EUR

	Wspólnoty Europejskie	Agencje	Likwidacja dotacji dla agencji	Ogółem
Dochody za rok budżetowy	117 563	1 332	(729)	118 166
Płatności ze środków na bieżący rok	(113 028)	(976)	729	(113 275)
Środki na płatności przeniesione na rok N + 1	(3 114)	(745)	—	(3 859)
Środki EFTA przeniesione z roku N – 1	(2)	0	—	(2)
Anulowanie niewykorzystanych środków na płatności przeniesionych z roku N – 1	246	477	—	723
Różnice kursowe w roku budżetowym	(124)	(3)	—	(126)
Wynik budżetu	1 542	86	0	1 628

SEKCJA B: INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU

1. ZASADY BUDŻETOWE, STRUKTURA BUDŻETU I ŚRODKI BUDŻETOWE

1.1. ZASADY BUDŻETOWE

Budżet ogólny Wspólnot podlega podstawowym zasadom wymienionym poniżej:

- **zasadzie jedności i rzetelności budżetowej:** wszelkie dochody i wydatki Wspólnot muszą zostać ujęte w jednym dokumencie (budżecie) w danej pozycji budżetu, a wydatki nie mogą przekroczyć zatwierdzonych środków,
- **zasadzie uniwersalności,** która obejmuje dwie zasady:
  - zasadę nieprzeznaczania dochodów na określone cele, zgodnie z którą dochody budżetowe nie powinny być przeznaczane na poszczególne pozycje wydatków (suma dochodów pokrywa sumę wydatków),
  - zasadę budżetu brutto, zgodnie z którą dochody i wydatki uwzględnia się w pełnej wysokości bez dokonywania jakichkolwiek korekt między nimi,
- **zasadzie jednoroczności:** środki przewidziane w budżecie są zatwierdzane na okres jednego roku budżetowego i muszą zostać w tym okresie wykorzystane,
- **zasadzie równowagi:** dochody i wydatki uwzględnione w budżecie muszą znajdować się w równowadze (szacowane dochody muszą być równe środkom na płatności),
- **zasadzie specyfikacji:** poszczególne środki przeznaczane są na cele szczególne,
- **zasadzie jednostki rozliczeniowej:** budżet sporządza się i wykonuje w euro, a także sprawozdania finansowe sporządza się w euro,
- **zasadzie należytego zarządzania finansami:** środki budżetowe wykorzystuje się zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, a mianowicie zgodnie z zasadami gospodarności, efektywności i skuteczności,
- **zasadzie przejrzystości:** budżet ustanawia się i wykonuje oraz sprawozdanie finansowe przedstawia zgodnie z zasadą przejrzystości — budżet oraz budżety korygujące publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

1.2. STRUKTURA BUDŻETU

Na budżet składają się:

- a) ogólne zestawienie dochodów;
- b) odrębne sekcje podzielone na zestawienie dochodów i wydatków każdej instytucji: sekcja I: Parlament; sekcja II: Rada; sekcja III: Komisja; sekcja IV: Trybunał Sprawiedliwości; sekcja V: Trybunał Obrachunkowy; sekcja VI: Komitet Ekonomiczno-Społeczny; sekcja VII: Komitet Regionów; sekcja VIII: Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich; sekcja IX: Europejski Inspektor Ochrony Danych.

Pozycje dochodów i wydatków każdej instytucji klasyfikuje się zgodnie z ich rodzajem lub przeznaczeniem w ramach tytułów, rozdziałów, artykułów i pozycji.

Część funduszy EWWiS w likwidacji została oddana do dyspozycji budżetu operacyjnego EWWiS w likwidacji. Wyżej wymieniony budżet operacyjny jest przyjmowany co roku przez Komisję po konsultacjach z Radą i Parlamentem Europejskim. Ostatni budżet został sporządzony na okres od dnia 1 stycznia do dnia 23 lipca 2002 r. Od dnia 24 lipca 2002 r. dochody i wydatki związane z budżetem operacyjnym są ujmowane w dochodach i wydatkach EWWiS w likwidacji. Pozostałe zobowiązania do realizacji ujmuje się w bilansie po stronie pasywów.

1.3. STRUKTURA KONT BUDŻETOWYCH

Jedynie budżet Komisji zawiera środki administracyjne i środki operacyjne. Pozostałe instytucje mają jedynie środki administracyjne.

W budżecie wprowadzone jest rozróżnienie na dwa rodzaje środków: środki niezróżnicowane i środki zróżnicowane. Środki niezróżnicowane są wykorzystywane na finansowanie operacji rocznych (zgodnych z zasadą jednoroczności). Środki zróżnicowane zostały wprowadzone w celu pogodzenia zasady jednoroczności z koniecznością zarządzania działaniami wieloletnimi.

a) **Środki niezróżnicowane** obejmują:

- wszystkie administracyjne sekcje budżetu (rozdział 1 sekcji „Komisja” oraz całość pozostałych sekcji),
- środki Sekcji Gwarancji EFOGR o charakterze rocznym, oraz
- niektóre środki techniczne (zwroty, gwarancje na zaciągnięte i udzielone pożyczki itp.).

W przypadku środków niezróżnicowanych kwota środków na zobowiązania jest równa kwocie środków na płatności.

b) **Środki zróżnicowane** mają pokryć działania wieloletnie oraz obejmują środki we wszystkich rozdziałach z wyjątkiem rozdziału 1 sekcji „Komisja” (bez EFOGR).

Środki zróżnicowane składają się ze środków na zobowiązania i środków na płatności:

- **środki na zobowiązania:** pokrywają łączną kwotę wydatków z tytułu zobowiązań prawnych zaciągniętych na bieżący rok budżetowy w odniesieniu do działań realizowanych przez wiele lat. Jednakże zgodnie z art. 76 ust. 3 rozporządzenia finansowego zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozbić na roczne raty, w przypadku gdy przewiduje to akt podstawowy. W przypadku środków zróżnicowanych jeszcze niezaciągnięte zobowiązania budżetowe na przyszłe lata wykazuje się jako pozabilansowe zobowiązania warunkowe,
- **środki na płatności:** pokrywają wydatki wynikające ze zobowiązań prawnych zaciągniętych w bieżącym roku budżetowym i/lub w ubiegłych latach budżetowych.

1.4. POCHODZENIE ŚRODKÓW

Głównym źródłem środków jest budżet Wspólnot na bieżący rok. Z przepisów rozporządzenia finansowego wynikają też inne rodzaje środków. Są to środki z wcześniejszych lat budżetowych lub środki ze źródeł zewnętrznych.

1.4.1. *Ostateczne środki budżetowe*

Początkowo przyjęte środki budżetowe

Przesunięcia

Można dokonywać przesunięć środków między poszczególnymi pozycjami zgodnie z art. 22–24 rozporządzenia finansowego (rozporządzenie (WE, Euratom) nr 1605/2002).

Budżety korygujące

Przyjęty budżet może zostać zmieniony lub zwiększony przez budżet korygujący. Zasady podane są w art. 37 i 38 rozporządzenia finansowego.

1.4.2. **Środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego lub ponownie udostępnione**

Środki przeniesione automatycznie

Są to niezróżnicowane środki na płatności, które mogą zostać przeniesione automatycznie jedynie na następny rok budżetowy (brak ograniczeń dla EWWiS w likwidacji) zgodnie z art. 9 ust. 4 rozporządzenia finansowego.

Środki przeniesione na mocy decyzji instytucji

Instytucja może podjąć decyzję o przeniesieniu środków z poprzedniego budżetu jedynie w dwóch przypadkach: jeżeli zakończono większość wstępnych etapów (art. 9 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego) lub gdy podstawa prawna została późno przyjęta (art. 9 ust. 2 lit. b)). Przenieść można zarówno środki na zobowiązania, jak i środki na płatności (art. 9 ust 3).

Środki udostępnione ponownie w wyniku umorzenia

Możliwe jest ponowne udostępnienie środków na zobowiązania związane z funduszami strukturalnymi, które zostały umorzone. Kwoty mogą zostać ponownie udostępnione w drodze wyjątku, w przypadku błędu Komisji, lub gdy są one niezbędne w celu zakończenia programu (art. 157 rozporządzenia finansowego).

1.4.3. Dochody przeznaczone na określony cel

Refundacje

Środki te wynikają ze zwrotu kwot wypłaconych omyłkowo, wpływów z tytułu dostarczenia towarów/świadczenia usług na rzecz innych organów Wspólnot, wpłat otrzymanych z tytułu ubezpieczeń oraz dochodów z najmu i dochodów ze sprzedaży publikacji — kwoty te to dochody przeznaczone na określone cele w pozycjach budżetu obejmujących początkowe wydatki (art. 10 i art. 18 ust. 1 lit. e), f), g), h), i) oraz j) rozporządzenia finansowego); mogą one być przenoszone bez ograniczeń.

Środki EFTA

Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym przewiduje wkład finansowy państw EOG w niektóre działania uwzględnione w budżecie Wspólnot. Odpowiednie pozycje budżetu oraz planowane kwoty są publikowane w załączniku III do budżetu Wspólnot. Pozycje te powiększa się o wkład EFTA. Środki niewykorzystane na koniec roku są anulowane i zwracane państwu EOG.

Dochody od osób trzecich

Podobnie jak w przypadku środków EFTA, inne państwa zawarły ze Wspólnotami Europejskimi umowy przewidujące wkład finansowy w działania Wspólnot. Uzyskane kwoty uznaje się za dochody od osób trzecich, które przypisuje się do poszczególnych pozycji w budżecie (często w obszarze badań naukowych) i które mogą być przenoszone bez ograniczeń (art. 10 i art. 18 ust. 1 lit. a) i d) rozporządzenia finansowego).

Dochody z prac na rzecz osób trzecich

W ramach działań naukowo-badawczych ośrodki badawcze Wspólnot mogą pracować na rzecz podmiotów zewnętrznych (art. 161 ust. 2 rozporządzenia finansowego). Podobnie jak dochody od osób trzecich, dochody z prac na rzecz osób trzecich przypisywane są do poszczególnych pozycji w budżecie i mogą być przenoszone bez ograniczeń (art. 10 i art. 18 ust. 1 lit. d) rozporządzenia finansowego).

Środki udostępnione ponownie w wyniku zwrotu płatności na rachunek

Są to środki Wspólnot, które zostały zwrócone przez beneficjentów. Zwroty płatności na rachunek ujmoowane są jako dochody przeznaczone na określony cel (art. 10 i art. 18 ust. 2 rozporządzenia finansowego) i mogą być przenoszone bez ograniczeń. W przypadku funduszy strukturalnych ponowne zapisanie oparte jest na decyzji Komisji (art. 18 ust. 2 rozporządzenia finansowego i art. 228 jego przepisów wykonawczych).

1.5. STRUKTURA DOSTĘPNYCH ŚRODKÓW

- *Ostateczne środki budżetowe* = początkowo przyjęte środki budżetowe + środki z budżetu korygującego + przesunięcia,
- *Środki dodatkowe* = dochody przeznaczone na określony cel (zob. wyżej) + środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego lub ponownie udostępnione w wyniku umorzenia,
- *Zatwierdzone środki ogółem* = ostateczne środki budżetowe + środki dodatkowe,
- *Środki na rok budżetowy* (wykorzystywane w celu obliczenia wyniku budżetowego) = ostateczne środki budżetowe + dochody przeznaczone na określony cel.

1.6. WYKONANIE BUDŻETU

Artykuł 48 ust. 1 rozporządzenia finansowego stanowi, że: „Komisja realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, na własną odpowiedzialność i w granicach zatwierdzonych środków”.

Zgodnie z art. 50 Komisja przyznaje innym instytucjom odpowiednie kompetencje do wykonywania działań budżetu ich dotyczących.

1.6.1. Wykonanie dochodów

Budżet opiera się na prognozie dochodów z uwzględnieniem wszelkich zmian wynikających z przyjęcia budżetów korygujących, które dostosowują prognozy w budżecie początkowym, uwzględniając zmniejszenia lub zwiększenia dochodów podczas wykonania budżetu. Dochody budżetowe pokrywają środki na płatności.

Dochody obejmują ustalone należności, dochody faktycznie zrealizowane z tytułu ustalonych należności oraz kwoty podlegające odzyskaniu.

Faktyczne dochody za rok budżetowy odpowiadają dochodom zrealizowanym z tytułu należności ustalonych w ciągu roku oraz kwotom otrzymanym z tytułu nadal podlegających odzyskaniu należności z ubiegłych lat.

1.6.2. Realizacja wydatków

Tak jak w przypadku dochodów, prognozy dotyczące wydatków uwzględnia się w budżecie początkowym. Realizacja wydatków pokazuje, w jaki sposób środki na zobowiązania oraz środki na płatności zmieniają się, są wykorzystywane i przenoszone oraz w jaki sposób wygasają w ciągu roku budżetowego.

Wykorzystanie środków:

Środki na zobowiązania:

Zatwierdzone środki są dostępne w ciągu roku budżetowego w celu pokrycia zobowiązań.

Środki na płatności:

Zatwierdzone środki są dostępne w ciągu roku budżetowego na realizację płatności.

Przeniesienia na następny rok:

Środki na zobowiązania:

Niektóre rodzaje niezaangażowanych środków podlegają automatycznemu przeniesieniu, podobnie jak dochody przeznaczone na określony cel (art. 10 rozporządzenia finansowego).

Instytucje mogą zatwierdzić przeniesienie w przypadku, gdy:

- zakończono większość wstępnych etapów procedury angażowania do dnia 31 grudnia (art. 9 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego), lub
- podstawa prawna została przyjęta w ostatnim kwartale roku budżetowego (art. 9 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego).

Władza budżetowa musi zostać poinformowana o tej decyzji (art. 9 ust. 5 rozporządzenia finansowego).

Środki na płatności:

Tak jak w przypadku środków na zobowiązania, niewykorzystane środki na płatności z dochodu przeznaczonego na określony cel podlegają automatycznemu przeniesieniu:

- środki niezróżnicowane: przeniesienie jest na ogół automatyczne, jeżeli ma służyć pokryciu zobowiązań pozostających do spłaty (art. 9 ust. 4 rozporządzenia finansowego),
- środki zróżnicowane: niewykorzystane środki na płatności zwykle wygasają; mogą jednak zostać przeniesione na mocy decyzji Komisji, jeżeli środki na płatności na następny rok budżetowy nie pokrywają istniejących zobowiązań lub zobowiązań powiązanych ze środkami na zobowiązania, które także zostały przeniesione (art. 9 ust. 3 rozporządzenia finansowego).

Anulowanie środków:

Wszelkie niewykorzystane i nieprzeniesione środki na zobowiązania oraz środki na płatności są anulowane na koniec roku (art. 9 ust. 1 rozporządzenia finansowego).

1.7. WYNIK BUDŻETU ZA ROK

1.7.1. Dochody

Kwoty zasobów własnych wprowadzone do ksiąg rachunkowych to kwoty ujęte w ciągu roku na rachunkach otwartych w imieniu Komisji przez rządy państw członkowskich. Dochody obejmują także, w przypadku nadwyżki, wynik budżetu za poprzedni rok budżetowy.

Pozostałe dochody ujęte w sprawozdaniu finansowym stanowią kwotę faktycznie uzyskaną w ciągu roku.

1.7.2. Wydatki

Do celów obliczenia wyniku budżetu za dany rok przyjęto, że wydatki obejmują płatności zrealizowane ze środków na pokrycie płatności na ten rok oraz wszelkie środki na ten rok przeniesione na rok następny.

Płatności zrealizowane ze środków na płatności na dany rok oznaczają płatności zrealizowane przez księgowego do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego. W przypadku Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji płatności obejmują płatności zrealizowane przez państwa członkowskie między dniem 16 października 2006 r. a dniem 15 października 2007 r., pod warunkiem że księgowy został poinformowany o zobowiązaniu i autoryzacji do dnia 31 stycznia 2008 r. Wydatki dotyczące EFRG mogą podlegać decyzji w sprawie zgodności wydanej w wyniku kontroli przeprowadzonych w państwach członkowskich.

1.7.3. Wynik budżetu za rok

Wynik budżetu obejmuje dwa elementy: wynik Wspólnot Europejskich oraz wynik udziału krajów EFTA należących do EOG. Zgodnie z art. 15 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 w sprawie środków własnych wynik ten stanowi różnicę między:

- wszystkimi dochodami zgromadzonymi w odniesieniu do danego roku budżetowego, a
- kwotą płatności dokonanych ze środków w odniesieniu do tego roku budżetowego, podwyższoną o kwotę środków w odniesieniu do tego samego roku budżetowego przeniesionych na następny rok ⁽¹⁾.

Różnicę tę powiększa się lub pomniejsza o:

- kwotę netto anulowanych środków na płatności przeniesionych z ubiegłych lat budżetowych oraz wszelkie płatności, które ze względu na zmiany kursu euro przekraczają niezróżnicowane środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego,
- saldo wynikające z dodatnich i ujemnych różnic kursowych w ciągu roku budżetowego.

Nadwyżka budżetowa Wspólnot Europejskich zwracana jest państwom członkowskim w następnym roku budżetowym poprzez odpowiednie pomniejszenie ich kwot należnych za ten rok.

1.8. ZOBOWIĄZANIA POZOSTAJĄCE DO SPŁATY

W wyniku wprowadzenia środków zróżnicowanych powstała luka między zaciągniętymi zobowiązaniami a zrealizowanymi płatnościami. Luka ta, odpowiadająca zobowiązaniom pozostającym do spłaty, odnosi się do okresu między zaciągnięciem zobowiązań a realizacją odpowiadających im płatności.

2. WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH ORAZ UWAGI DO WYNIKU ZA 2007 R.

2.1. PODSTAWA PRAWNA I ROZPORZĄDZENIE FINANSOWE

Konta budżetowe prowadzone są zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. (Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1, ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1995/2006 z dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. L 390 z 30.12.2006)) w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich oraz zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania tego rozporządzenia finansowego (ostatnio zmienionym dnia 28 marca 2007 r.). Budżet ogólny, główny instrument polityki finansowej Wspólnot, przewiduje i zatwierdza wszelkie dochody i wydatki Wspólnot na każdy rok budżetowy.

Procedura budżetowa jest określona w art. 272 Traktatu WE, który definiuje kolejność poszczególnych etapów oraz terminy, których muszą przestrzegać oba organy władzy budżetowej — Rada i Parlament. Co roku Komisja szacuje dochody i wydatki instytucji wspólnotowych na następny rok oraz sporządza wstępny projekt budżetu, który przedkłada władzy budżetowej. Na podstawie wstępnego projektu budżetu Rada sporządza projekt budżetu, który następnie stanowi przedmiot negocjacji między obydwoma organami władzy budżetowej. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego ogłasza, że budżet został ostatecznie uchwalony, przekazując go do wykonania. Za wykonanie budżetu odpowiedzialna jest głównie Komisja.

2.2. KONSOLIDACJA BUDŻETU

Skonsolidowane sprawozdanie z wykonania budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich obejmuje, podobnie jak w latach poprzednich, wykonanie budżetu wszystkich instytucji, ponieważ w ramach budżetu Wspólnot ustanowione są oddzielne budżety dla poszczególnych instytucji.

Agencje nie mają oddzielnych budżetów w ramach budżetu Wspólnot i są częściowo finansowane z subwencji z budżetu Komisji. W celu uwzględnienia wszelkich istotnych danych budżetowych dotyczących agencji w części budżetowej skonsolidowanego sprawozdania finansowego zawarto oddzielne sprawozdanie dotyczące wykonania indywidualnych budżetów tradycyjnych agencji objętych konsolidacją. Na sprawozdanie to składają się:

- tabela przedstawiająca dochody budżetowe, ze wskazaniem kwoty otrzymanej z budżetu Komisji,

⁽¹⁾ W przypadku krajów EFTA/EOG wielkość środków przeniesionych z roku n na rok N + 1 jest znana po zamknięciu ksiąg. W związku z tym obliczenie salda uwzględnia przeniesienia z roku N - 1 na rok n.

- dwie tabele dotyczące wydatków budżetowych (zobowiązania, płatności) zawierające szczegółowe dane w rozbiu na poszczególne agencje oraz budżety i środki dodatkowe,
- w ostatnim wierszu każdej tabeli zamieszczono łączną kwotę informującą o całkowitym wpływie finansowym według rodzaju wydatków/dochodów,
- tabela przedstawiająca wyniki budżetu, sumująca wynik budżetu agencji i wynik budżetu Wspólnot (przy wyeliminowaniu dotacji wypłaconych w ramach wydatków Wspólnot oraz dotacji otrzymanych jako dochód agencji).

2.3. DOCHODY

Dochody budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich można podzielić na dwie główne kategorie: zasoby własne i inne dochody. Wynika to z art. 269 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, zgodnie z którym: „bez uszczerbku dla innych dochodów budżet jest finansowany całkowicie z zasobów własnych”. Większość wydatków budżetowych jest finansowana z zasobów własnych. Inne dochody stanowią jedynie niewielką część finansowania ogółem.

Wyróżnia się trzy kategorie zasobów własnych: tradycyjne zasoby własne, zasoby oparte na VAT oraz zasoby oparte na DNB. Tradycyjne zasoby własne obejmują opłaty rolne, opłaty wyrównawcze od cukru i cła. Częścią systemu zasobów własnych jest również mechanizm korekty nierównowagi budżetowej.

2.3.1. *Tradycyjne zasoby własne*

Tradycyjne zasoby własne: wszelkie ustalone kwoty tradycyjnych zasobów własnych należy ująć na jednym z rachunków prowadzonych przez właściwe organy.

- Na rachunku zwyczajnym określonym w art. 6 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 ujmuje się wszelkie kwoty uzyskane lub objęte zabezpieczeniem.
- Na odrębnym rachunku określonym w art. 6 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 ujmuje się wszelkie kwoty jeszcze nieuzyskane i/lub nieobjęte zabezpieczeniem; na rachunku tym mogą też zostać ujęte kwoty objęte zabezpieczeniem, lecz kwestionowane.

Państwa członkowskie przesyłają Komisji kwartalne sprawozdanie dotyczące odrębnych rachunków obejmujące:

- saldo do uzyskania w poprzednim kwartale,
- kwoty uzyskane w danym kwartale,
- korekty podstawy (poprawki/anulowania) w danym kwartale,
- kwoty odpisane,
- saldo do uzyskania na koniec danego kwartału.

Na podstawie informacji przesłanych przez państwa członkowskie nie jest możliwe przypisanie uzyskanych w ciągu roku kwot do roku powstania należności. W związku z powyższym w kolumnie „Kwoty uzyskane z tytułu przeniesienia” w tabeli „Zestawienie wykonania dochodów budżetu ogólnego w 2007 r.” ujmuje się kwoty uzyskane w ciągu roku oraz kwotę anulowanych należności zastąpioną nową kwotą należności zadeklarowaną przez państwa członkowskie w chwili składania nowego zestawienia. Należności z tytułu zasobów własnych podlegają obniżeniu wartości.

Uzyskane tradycyjne zasoby własne wykazane na odrębnym rachunku należy wpisać na rachunku Komisji w skarbie państwa lub wyznaczonym organie państwa członkowskiego najpóźniej w pierwszym dniu roboczym następującym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym należności zostały uzyskane. Państwa członkowskie zatrzymują — na poczet kosztów poboru — 25 % tradycyjnych zasobów własnych.

2.3.2. *Zasoby oparte na VAT i zasoby oparte na DNB*

Zasoby własne oparte na VAT wynikają z zastosowania dla wszystkich państw członkowskich jednolitej stawki do zharmonizowanej podstawy VAT ustalonej zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 lit. c) decyzji Rady z dnia 29 września 2000 r. Podstawa VAT nie może przekraczać 50 % DNB dla każdego państwa członkowskiego.

Zasoby oparte na DNB to zasoby zmienne, mające zapewnić dochody wymagane w danym roku w celu pokrycia wydatków przekraczających kwotę uzyskaną z tradycyjnych zasobów własnych, zasobów opartych na VAT i dochodów różnych. Dochody te wynikają z zastosowania jednolitej stawki do sumy DNB wszystkich państw członkowskich.

Zasoby oparte na VAT i DNB ustala się na podstawie prognoz podstaw VAT i DNB sporządzonych w momencie opracowania wstępnego projektu budżetu. Następnie prognozy te dostosowuje się; dane liczbowe aktualizuje się w danym roku budżetowym w ramach budżetu korygującego.

Ostateczne kwoty podstaw VAT i DNB znane są w roku następującym po danym roku budżetowym. Komisja oblicza różnice między kwotami należnymi od państw członkowskich według ostatecznej podstawy a kwotami faktycznie zapłaconymi na podstawie (zaktualizowanych) prognoz. Komisja żąda od państw członkowskich rozliczenia salda VAT i DNB (zarówno dodatniego, jak i ujemnego) na dzień 1 grudnia roku następującego po danym roku budżetowym. W kolejnych latach nadal można wprowadzać korekty do ostatecznej podstawy VAT i DNB. Salda obliczone wcześniej są korygowane, a różnica staje się wymagalna w tym samym czasie co salda VAT i DNB za poprzedni rok budżetowy. Należy zaznaczyć, że korekty dokonane w 2007 r. odnoszące się do okresu 1995–2006 wynoszą 2 857 mln EUR w przypadku zasobów opartych na DNB. Podobnie korekty odnoszące się do okresu 1996–2006 wynoszą 973 mln EUR w przypadku zasobów opartych na VAT.

Podczas prowadzonych kontroli sprawozdań VAT i danych dotyczących DNB Komisja może zgłaszać państwom członkowskim zastrzeżenia dotyczące kwestii, które mogą mieć konsekwencje dla ich wkładów na poczet zasobów własnych. Kwestie te mogą na przykład wynikać z braku zadowalających danych lub potrzeby opracowania odpowiedniej metodologii. Zastrzeżenia te należy postrzegać jako potencjalne roszczenia względem państw członkowskich dotyczące niepewnych kwot, ponieważ nie można dokładnie oszacować ich wpływu finansowego. Kiedy możliwe jest określenie dokładnej kwoty, odpowiednie zasoby VAT i DNB stają się wymagalne w powiązaniu z saldami VAT i DNB lub jako indywidualne wezwania do wpłacenia środków.

2.3.3. **Rabat brytyjski**

Mechanizm ten oparty jest na redukcji płatności Zjednoczonego Królestwa na poczet zasobów własnych proporcjonalnie do tzw. „nierównowagi budżetowej” Zjednoczonego Królestwa i powoduje odpowiedni wzrost płatności innych państw członkowskich na poczet zasobów własnych. Mechanizm korekty nierównowagi budżetowej na rzecz Zjednoczonego Królestwa został ustanowiony na posiedzeniu Rady Europejskiej w Fontainebleau (w czerwcu 1984 r.) oraz na mocy podjętej następnie decyzji w sprawie zasobów własnych z dnia 7 maja 1985 r. Mechanizm ma na celu ograniczenie nierównowagi budżetowej względem Zjednoczonego Królestwa poprzez redukcję jego płatności na rzecz Wspólnot.

2.4. WYDATKI

2.4.1. **Ramy finansowe na lata 2007–2013**

	mln EUR						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Trwały wzrost	53 979	57 653	59 700	61 782	63 638	66 628	69 621
2. Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	55 143	59 193	59 639	60 113	60 338	60 810	61 289
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 273	1 362	1 523	1 693	1 889	2 105	2 376
4. UE jako partner na arenie międzynarodowej	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595
5. Administracja	7 039	7 380	7 699	8 008	8 334	8 670	9 095
6. Wyrównania	445	207	210	0	0	0	0
Środki na zobowiązania	124 457	132 797	136 211	139 489	142 629	147 210	151 976
Środki na płatności ogółem	122 190	129 681	123 858	133 505	133 452	140 200	142 408

W niniejszej części przedstawione są główne kategorie wydatków Wspólnot według działów perspektywy finansowej na lata 2007–2013. Rok budżetowy 2007 był pierwszym rokiem objętym perspektywą finansową na lata 2007–2013. Ogólny pułap środków na zobowiązania na rok 2007 wynosi 124 457 mln EUR i jest równy 1,04 % DNB. Odpowiedni pułap środków na pokrycie płatności wynosi 122 190 mln EUR, czyli 1,02 % DNB. W powyższej tabeli przedstawiono perspektywę finansową według cen bieżących.

Dział 1 — Trwały wzrost

Dział ten obejmuje dwa oddzielne, ale powiązane ze sobą komponenty:

- 1a. Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia — komponent ten obejmuje wydatki na badania i innowacje, edukację i szkolenia, sieci transeuropejskie, politykę społeczną, rynek wewnętrzny i powiązane programy polityczne.
- 1b. Spójność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia — komponent mający na celu poprawę konwergencji najmniej rozwiniętych państw członkowskich i regionów, w celu uzupełnienia strategii UE na rzecz trwałego rozwoju poza mniej zamożnymi regionami i wspierania współpracy transgranicznej.

Dział 2 — Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona

Dział 2 obejmuje wspólną politykę rolną i rybołówstwa, środki w obszarze rozwoju obszarów wiejskich i środki środowiskowe, w szczególności program Natura 2000. Kwota przeznaczona na wspólną politykę rolną jest związana z porozumieniem osiągniętym podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Brukseli w październiku 2002 r.

Dział 3 — Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

Nowy dział 3 (Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość) odzwierciedla coraz większą wagę, jaką przywiązuje się do takich obszarów, jak sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne, ochrona granic, polityka imigracyjna i azylowa, zdrowie publiczne i ochrona konsumentów, kultura, młodzież, polityka informacyjna i dialog z obywatelami, w których to dziedzinach Unii powierzono nowe zadania. Obejmuje on dwa komponenty:

- 3a. Wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość.
- 3b. Obywatelstwo.

Dział 4 — UE jako partner na arenie międzynarodowej

Dział 4 obejmuje wszystkie działania zewnętrzne, w tym instrumenty przedakcesyjne. Komisja proponowała włączenie Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) do ram finansowych, jednak Rada Europejska i Parlament Europejski nie przychyliły się do tej propozycji.

Dział 5 — Administracja

Dział ten obejmuje wydatki administracyjne wszystkich instytucji, emerytury oraz szkoły europejskie. W przypadku instytucji (z wyjątkiem Komisji) koszty te stanowią sumę ich wydatków, natomiast w przypadku agencji oraz innych organów — koszty administracyjne i operacyjne.

Dział 6 — Wyrównania

Zgodnie z porozumieniem politycznym, według którego nowe państwa członkowskie nie powinny być płatnikami netto budżetu UE na samym początku członkostwa, przewidziano w ramach tego działu środki na wyrównania. Kwota ta będzie dostępna w formie transferów na rzecz tych państw na wyrównanie różnicy pomiędzy wysokością wpłacanych przez nie składek do budżetu i kwot z niego uzyskiwanych.

2.4.2. Obszary polityki

W ramach stosowania przez Komisję koncepcji zarządzania kosztami działań (ABM) Komisja wprowadziła w swoich procesach planowania i zarządzania metodę sporządzania budżetu zadaniowego (ABB). Z budżetem zadaniowym związana jest struktura budżetu, w której tytuły budżetu odpowiadają obszarom polityki, a rozdziały budżetu działaniom.

Celem metody ABB jest zapewnienie przejrzystych ram umożliwiających przełożenie celów politycznych Komisji na konkretne działania przy wykorzystaniu środków legislacyjnych, finansowych bądź innych środków polityki publicznej. Uporządkowanie pracy Komisji w podziale na poszczególne działania pozwala na uzyskanie klarownego obrazu przedsięwzięć Komisji, a jednocześnie tworzy wspólne ramy do wyznaczania priorytetów. Zasoby rozdzielane są zgodnie z priorytetami w toku procedury budżetowej, przy czym odnośne zadania stanowią podstawę tworzenia założeń budżetowych. Poprzez powiązanie działań z przydzielonymi im zasobami metoda ABB ma na celu zwiększenie efektywności i skuteczności korzystania z zasobów Komisji.

Obszar polityki można zdefiniować jako jednorodny zbiór działań składających się na pracę Komisji, które są istotne w procesie podejmowania decyzji. Wyróżniono 32 obszarów polityki, przy czym zasadniczo każdy obszar przyporządkowany jest do określonej dyrekcji generalnej oraz obejmuje średnio około 6 lub 7 pojedynczych działań. Obszary polityki mają zasadniczo charakter operacyjny, ponieważ beneficjentami głównych działań podejmowanych w ich ramach są osoby trzecie, w odpowiednim zakresie tematycznym poszczególnych działań. Budżet operacyjny uzupełniany jest o niezbędne wydatki administracyjne dla każdego obszaru polityki.

2.5. UWAGI DO WYKONANIA BUDŻETU NA 2007 R.

2.5.1. Wynik budżetu na 2007 r.

Środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego, które odnoszą się do wkładów osób trzecich i prac na rzecz osób trzecich oraz które z zasady nigdy nie wygasają, ujmują się jako środki dodatkowe na rok budżetowy. Wyjaśnia to różnicę między kwotami przeniesionymi z poprzedniego roku budżetowego ujętymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu na 2007 r. a ujętymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu na 2006 r. kwotami przeniesionymi na następny rok.

Środki na płatności do ponownego wykorzystania oraz środki ponownie udostępnione w wyniku zwrotu płatności na rachunek nie są uwzględniane przy obliczaniu wyniku za dany rok.

Część środków na płatności dotycząca EFTA-EOG przeniesiona przez Wspólnotę z 2007 r. na 2008 r. nie mogła zostać uwzględniona w saldzie za 2007 r., ponieważ przedmiotowe kwoty muszą zostać zatwierdzone przez EFTA, co nastąpi nie wcześniej niż w połowie 2008 r.

Przeniesione środki na płatności obejmują przeniesienia automatyczne i przeniesienia na mocy decyzji. Dotyczy to również zwiększenia środków na dochody przeznaczone na określony cel, ponieważ środki niewykorzystane na koniec roku przenoszone są automatycznie. Anulowane niewykorzystane środki na płatności przeniesione z poprzedniego roku obejmują obecnie tylko anulowane środki przeniesione automatycznie lub na mocy decyzji.

2.5.2. Opis najważniejszych kwestii dotyczących wykonania budżetu na 2007 r.

Zgodnie z zasadą równowagi dochody budżetowe i wydatki budżetowe (środki na płatności) muszą znajdować się w równowadze Kwotę środków na płatności w początkowo przyjętym budżecie, podpisanym przez Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w dniu 15 grudnia 2006 r., ustalono na 115 497 mln EUR, która to kwota miała zostać sfinansowana z zasobów własnych w wysokości 114 288 mln EUR. Należy zauważyć, że szacunki dotyczące dochodów i wydatków w początkowym budżecie podlegają korekcie w trakcie roku budżetowego, przy czym tego rodzaju zmiany przedstawia się w budżetach korygujących. Korekty dotyczące płatności z tytułu zasobów własnych opartych na DNB państw członkowskich gwarantują, że dochody budżetowe dokładnie odpowiadają wydatkom budżetowym.

W 2007 r. przyjęto siedem budżetów korygujących. Budżety te wpłynęły na dochody budżetu na 2007 r. tak, że ostateczne dochody ogółem wyniosły 113 846 mln EUR. Zostały one sfinansowane z zasobów własnych w wysokości 106 203 mln EUR (zatem o 8 085 mln EUR mniej niż początkowo prognozowano), a w pozostałej części z innych dochodów. Zmniejszone zapotrzebowanie na zasoby własne było związane z różnymi czynnikami, takimi jak włączenie kwoty 2 109 mln EUR powiązanych z nadwyżką z poprzedniego roku oraz nadwyżką z Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych. Ponadto zmniejszenie środków na płatności oraz zwiększenie szacowanych dochodów w budżecie korygującym nr 7/2007 doprowadziły do dodatkowego obniżenia zasobów opartych na DNB o 5 976 mln EUR.

W odniesieniu do zasobów własnych należy zauważyć, że pobrano 100 % szacowanej kwoty z tytułu tradycyjnych zasobów własnych. Jest to związane z faktem, że szacunki budżetowe zostały zmienione w momencie ustanawiania budżetu korygującego nr 5/2007 (zmniejszono je o 775 mln EUR). Korekta ta wynikała przede wszystkim z uwzględnienia nowych prognoz makroekonomicznych z wiosny 2007 r., mniej optymistycznych niż wcześniejsze.

Także ostateczne płatności państw członkowskich z tytułu VAT i DNB są bardzo zbliżone do ostatecznych szacunków budżetowych. Różnica między szacowanymi kwotami a kwotami faktycznie wpłaconymi wynika z różnic między kursem euro stosowanym dla celów budżetowych i kursem obowiązującym w dniu faktycznej realizacji płatności przez państwa członkowskie nienależące do UGW.

Po stronie wydatków, środki na płatności w budżecie na 2007 r., będący pierwszym rokiem obowiązywania nowych ram finansowych, wykorzystano w kwocie 109 mld EUR (98 %). Po przeniesieniu środków na płatności w kwocie około 750 mln EUR, głównie w związku z (niezróżnicowanymi) wydatkami administracyjnymi, wskaźnik wykorzystania środków na płatności w budżecie na 2007 r. osiągnął poziom 99 %; porównywalny poziom osiągnął również wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania. Oznacza to wynik lepszy w porównaniu do poprzednich lat.

Środki na zobowiązania w budżecie na 2007 r. wykorzystano w kwocie 119 mld EUR (96 %). Niewykorzystane na koniec roku środki na zobowiązania były powiązane głównie z opóźnionym przyjęciem niektórych programów operacyjnych dotyczących spójności oraz zasobów naturalnych. Środki te albo zostaną przeniesione na 2008 r. albo przeprogramowane na późniejsze lata realizacji ram finansowych. Po przeniesieniu i wnioskowanym przeprogramowaniu (na łączną kwotę około 3,6 mld EUR) wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania w budżecie na 2007 r. osiągnął poziom 99 %. Oznacza to wynik lepszy w porównaniu do poprzednich lat, zwłaszcza do roku 2000, pierwszego roku obowiązywania poprzednich ram finansowych, w którym znaczne środki musiały zostać przesunięte i przeprogramowane.

2.5.3. Uzgodnienie wyniku budżetu na 2007 r. z wynikiem ekonomicznym za 2007 r.

Wynik za rok przedstawiony w części I sekcja B oblicza się w oparciu o zasadę memoriałową. Wynik budżetu opiera się jednak na zmodyfikowanej metodzie kasowej, zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Ponieważ oba wspomniane wyniki bazują na tych samych podstawowych transakcjach, ich uzgodnienie stanowi przydatny rodzaj kontroli. W poniższej tabeli przedstawiono to uzgodnienie, z wyróżnieniem istotnych dla uzgodnienia kwot w podziale na pozycje dochodów i wydatków.

Pozycje uzgadniające — Dochody

Faktyczne dochody budżetowe za dany rok budżetowy odpowiadają dochodom pobranym z tytułu należności ustalonych w ciągu tego roku oraz kwotom otrzymanym z tytułu należności ustalonych w ubiegłych latach. Dlatego **zobowiązania ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze nie pobrane**, odlicza się na użytek uzgodnienia od wyniku ekonomicznego, jako że nie są one częścią dochodów budżetowych. Z kolei **zobowiązania ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku** dolicza się na użytek uzgodnienia do wyniku ekonomicznego.

Na **naliczone dochody netto** składają się głównie naliczone dochody z tytułu opłat rolnych, zasobów własnych oraz odsetek i dywidend. Uwzględnia się jedynie efekt netto, tj. naliczone dochody za bieżący rok pomniejszone o naliczone dochody przeniesione z wcześniejszych lat.

Pozycje uzgadniające — Wydatki

Na **rozliczenia międzyokresowe bierne netto** składają się głównie rozliczenia międzyokresowe bierne dokonane na użytek procedur zakończenia księgowania na koniec roku (procedur *cut-off*), tj. kwalifikowalne koszty poniesione przez beneficjentów środków wspólnotowych, które nie zostały jeszcze zgłoszone WE.

Rozliczeń międzyokresowych biernych nie uważa się za wydatki budżetowe, natomiast płatności dokonane w **bieżącym roku powiązane z fakturami ujętymi we wcześniejszych latach** stanowią część wydatków budżetowych bieżącego roku.

Efekt netto prefinansowania obejmuje (1) nowe kwoty prefinansowania wypłacone w bieżącym roku i ujęte jako wydatki budżetowe tego roku i (2) rozliczenie prefinansowania wypłaconego w bieżącym roku lub we wcześniejszych latach poprzez zatwierdzenie kosztów kwalifikowalnych. Te ostatnie stanowią wydatek zgodnie z zasadą memoriałową, jednak nie jest on ujmowany na kontach budżetowych, jako że płatność początkowego prefinansowania została już uwzględniona jako wydatek budżetowy w momencie jej dokonania.

Oprócz płatności dokonanych ze środków na płatności na dany rok, przy obliczaniu wyniku za ten rok należy uwzględnić także środki na ten rok przeniesione na rok następny (zgodnie z art. 15 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000). To samo podejście stosuje się do płatności budżetowych dokonanych w bieżącym roku ze **środków przeniesionych oraz niewykorzystanych środków na płatności, które zostały anulowane**.

Zmiany stanu rezerw odnoszą się do szacunków na koniec roku dokonanych na kontach rozliczeń międzyokresowych (głównie świadczenia pracownicze), które nie mają wpływu na konta budżetowe. **Pozostałe uzgadniane kwoty** obejmują rozmaite elementy, takie jak amortyzacja aktywów, nabycie aktywów, opłaty z tytułu leasingu finansowego oraz udziały finansowe, które są różnie traktowane w rachunkowości budżetowej i rachunkowości memoriałowej.

Ponadto należy wykluczyć wynik ekonomiczny **agencji i EWWiS**, uwzględniony w skonsolidowanym wyniku ekonomicznym, ponieważ ich wykonanie budżetu nie jest częścią skonsolidowanego wyniku budżetu.

UZGODNIENIE: WYNIK EKONOMICZNY — WYNIK BUDŻETU

	<i>mln EUR</i>
	2007
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK	7 462
Dochody	
Zobowiązania ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze nie pobrane	(5 036)
Zobowiązania ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku	2 543
Naliczone dochody (netto)	(1 068)
Wydatki	
Rozliczenia międzyokresowe bierne (netto)	8 814
Wydatki poprzedniego roku zapłacone w bieżącym roku	(3 635)
Efekt netto prefinansowania	(6 810)
Środki na płatności przeniesione na następny rok	(3 116)
Płatności dokonane z przeniesionych środków i anulowanych niewykorzystanych środków na płatności	1 171
Zmiany stanu rezerw	1 395
Inne	(33)
Wynik ekonomiczny agencji i EWWiS	(145)
WYNIK BUDŻETU ZA ROK	1 542